

**Pogovor:
Miha Klun**

Foto AP

**Škrabčeva izba
zaživela v literarnem
duhu**

Foto AP

**Nenavaden
prizor na
sivih ribniških
ulicah - prava
poživitev!**

Foto Barbara Prelesnik

8969

OBVEZNI
IZVOD

R E Š E T O

št. 1

**GLASILO OBČINE RIBNICA
29. JANUAR 2001, letnik V**

STEKLINA!

V okolici Goriče vasi in okrog Otavic so se znova pojavili primeri stekline in ker se le-ta silno naglo širi, moramo biti na ta pojav še posebej pozorni. Teden dni potem, ko je lovec v bližini Goriče vasi našel poginulo steklo lisico, je tudi v romsko naselje na Nemškem Brezju zašla lisica. To so ugonobili psi, ki bivajo v taboru. Romi so kar sami odnesli lisico na veterinarsko postajo, kjer je bilo ugotovljeno, da je okužena. Pristojna veterinarska inšpekcija iz Grosuplja je zato takoj ukrepala in inšpektor ter lovec iz LD Ribnica sta sredi januarja v enem dnevu pokončala 24 potepuških psov, je dejal starešina LD Ribnica Alojz Lovšin. Inšpektor z injekcijo, v bližini gozda, stran od naselij, pa je pse s strelnim orožjem pokončal lovec. Še vedno pa so težavni potepuški psi, ki krožijo po ribniških ulicah in okrog stanovanjskih blokov (tudi gruča desetih), saj lovci v naselju ne smejo streljati, niti teh psov nihče ne lovi. Sicer pa je lovcem veterinarska inšpekcija naročila, da sedaj, ko razsaja steklina, zunaj naselja lahko ustrelijo vsakega potepuškega psa. In še dobro, da je steklina, lahko zapišemo. Tako se vsaj pokonča nadležne potepuške pse, saj se celo spopadajo z domačimi, ki krožijo po vrtu, a nihče ničesar ne ukrene. Le solzo lahko lastnik potoči za umorjenim psom.

Glede na to, da ribniška občina ni zagotovila zavetišča za potepuške pse, kar svetuje veterinarska inšpekcija, se odgovornost vseskozi prelaga gori doli naokoli in na vseh pristojnih službah je trenutno slišati le: kličite v Kočevje, kličite v Ljubljano, kličite na občino... Ali na ponujeni telefonski številki odgovor veterinarja na vprašanje: "Kaj pa, če koga stekel pes ugrizne?" "Pa naj ga," je odvrnil veterinar.

V romske tabore se zateče največ potepuških psov in pogosto ravno Romi, če že nihče drug, poskrbijo zanje. Foto AP

LASTNIKE PSOV POZIVAMO, DA NAJ IMAJO SVOJE PSE POD NADZOROM, KAR POMENI - NA POVODCU OZ. PRIVEZANE.

Bodite pozorni tudi na potepuške pse, ker ponavadi niso cepljeni proti steklini.

Če obstaja sum, da je vaš pes prišel v stik z okuženo živaljo,

to takoj sporočite veterinarski postaji Ribnica (8361 076 ali 050 627 571).

Če sami pridete v stik z okuženo živaljo, se takoj oglasite v zdravstvenem domu.

Vsakomur, ki nam je ob uradnem vstopu v novo tisočletje voščil lepe želje, se najlepše zahvaljujemo v obliki, ki nam je blizu. Pisni. Prav vse dobro želimo tudi vsem vam. To je srčna želja. Čutimo pa tudi moralno obvezo, da se ob tej priložnosti zahvalimo vsem, ki ste z dobro voljo, iznajdljivostjo, poklicno pripravljenostjo in izurjenostjo, občutkom za sočloveka, okolje in družbo pripomogli k temu, da je časopis redno in na toliko straneh prihajal v vsak dom.

Ne samo KVM Grafiki, ki skrbi za tehnično izvedbo,

POŠTI in pismonošam, ki Rešeto dostavljajo, TANJI DEBELJAK, ki je venomer pripravljena v red spraviti vse naše zapisane besede in misli, vsem OGLAŠEVALCEM, ki nam s propagiranjem svojih storitev tudi materialno pomagajo.

Hvala vsem, ki ste kadarkoli karkoli napisali in s tem obogatili našo vsebino.

Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani, pomagali z nasveti in nas dobronamerno zbadli ter usmerili na pravo pot. Veliko vas je bilo, ki ste nam izrekli pravo besedo v pravem trenutku.

In hvala vam, dragi bralci.

Tudi za naprej upamo, da boste prebiral naše vrstice in sodelovali z nami. Ne samo takrat, ko vas k temu povabimo preko kakršnihkoli akcij, marveč tudi s pobudami, predlogi in konstruktivno kritiko. Vemo, da sta za to potrebna tako čas kot pogum, vendar je to ena izmed poti k ustvarjanju naveze. Le-ta naj bi služila skupnemu dobru.

Dobrodošli!

Uredništvo

In še osebna zahvala. Samu, Metki, Marku, gospe Tanji... Prav posebna hvala vsem, ki ste bili pripravljeni poslušati, ko nas je kaj prizadelo. Pomagati, ko smo vas potrebovali. Morda tega niste niti začutili, toda bili ste tam tisti trenutek. Za nas ste bili zato neprecenljivi.

Urednica

NOVICE IZ DOLINE najdete na straneh

4,5,7 in 9

Ultrazvok bo v Ribnici marca
Kako do doma starejših občanov?
Slaba javna razsvetljava nevarna za varnost prebivalcev

POGOVOR

6

Miha Klun, nesojeni podžupan

V RAZMISLEK

7

Mala gora, nova razsežnost bivanja

KULTURNE DROBTINICE najdete na straneh 10, 11

Škrabčeva hiša je oživila
Ljubiteljska kultura lani obogatena
s 35 prireditvami

IN MEMORIAM na straneh 12 in 13

Majda Govže Kumelj
Tadej Prelesnik
Lojze Andoljšek

ZABAVNE STRANI si oglejte na straneh 14 in 15

RAZPISI, OBVESTILA

Sklep o višini najemnin 16
INLES: Razpis za oddajo poslovnih prostorov v najem 17

ANKETO na strani 22 ponuja Kmetijsko svetovalna služba

IZ POSLANSKIH LOGOV na strani

24

Kaj bo po novem s pokojninami?

BRALCI PIŠEJO, mi objavljamo na straneh

26 in 27

Kdor je krivičen v najmanjšem, je krivičen tudi v velikem
Ribniška javna pornografija
Tujec v Mestu
Kdo bo nadzoroval nadzornike?

In dodajajo:

Al prav se piše Ribn'čan al Rib'nčan

»Ubil sem nekega hudiča s črnim repom!« na strani

28

Razmišljanje:

RIBNIŠKI MUZEJ NA PRELOMU TISOČLETJA

30

ŠPORTNI UTRINKI od strani 32 dalje

Komentar: RK INLES-RIKO, Diktat ali dialog
Bojan Kogoj uvrščen na državno prvenstvo
Medobčinska športnica leta je Darja Škrlj

Upoštevajte roke razpisov, ki so vezani na izdajo Rešeta. Januarsko Rešeto je izšlo 29. januarja 2001.

REŠETO

Občinsko glasilo REŠETO izdaja

Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Alenka Pahulje - odgovorna urednica

Metka Tramte - članica

Lektorica: Tanja Debeljak

Trženje oglasnega prostora:

Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani:

KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.100 izvodov

Naslov:

Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

Tel.: 8369 765/8372 023

E-pošta: reseto@ribnica.si

FAKS: 8361 091, 8369 765

Izid naslednje številke:

23. februar 2001

Rok za oddajo gradiva za naslednjo

številko: 9. februar 2001

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%. V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

REŠETO PRAVILOMA IZHAJA ZADNJI PONEDELJEK V MESECU.
(Februarska številka izjemoma zadnji petek)

Do konca leta morda tudi razpis za gradnjo novega stanovanjskega bloka.

Prostor za stavbo bivše KS je predviden za nov stanovanjski blok in garažno hišo

Foto AP

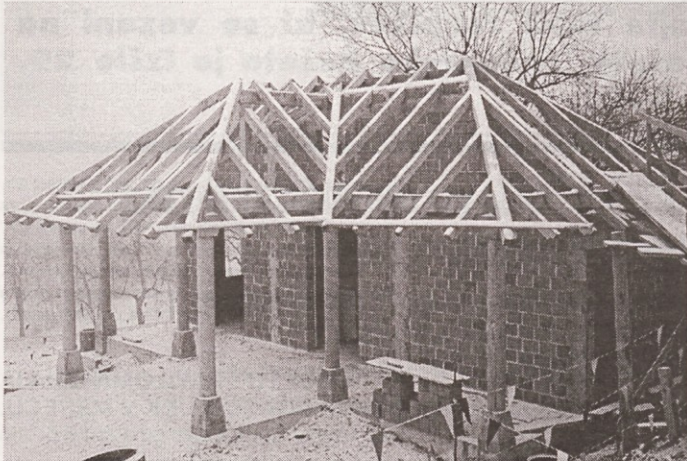
Glede na to, da je v letošnjem proračunu za stanovanjski blok na Knafljevem trgu planiranih samo milijon tolarjev, je seveda prvi pomislek ta, da bloka, ki bi prinesel tako zaželena stanovanja, še dolgo ne bo. Za blok je sicer pridobljeno gradbeno dovoljenje, ki tudi načrtuje, da bodo letos že lahko izvedli razpis. Proračunski milijon tolarjev naj bi bil namenjen ravno stroškom razpisa in za nepredvidene stroške, pravi župan.

Komasacije. Z dedovanjem spet tečemo drugi krog?

Po zaključenem komasacijskem postopku naj bi bili znani samo še čisti lastniki zemlje, medtem ko solastnikov ne bi bilo več. Torej bi to moralo pomeniti, da lastnik določene zemlje ne bi mogel taistega zemljišča razkosati med svoje otroke. V nasprotnem primeru bi se po vsem trudu čez leta začarani krog spet sklenil. Komasacija namreč ne onemogoča parcelacije zemlje, marveč ureja samo obstoječe stanje lastniških odnosov. »Po zaključku komasacije bo na eni parceli samo en lastnik, ker bo solastnik pridobil drugo zemljišče, toda postopek komasacije ne more preprečiti zakonitih dedovanj potomcev premoženja, tudi ne dedovanj kmetijskih zemljišč,« trdi župan. Treba bo torej računati na zdravo presojo lastnikov, da zemlje ne bodo razkosavali oz. jo bodo v enem kosu prepustili dediču.

Sv. Gregor bo le dobil mrliške vežice

Slemena so vsako leto deležna občinske pozornosti, meni župan, saj sodijo med redkeje poseljena področja, ki so oddaljena od občinskega središča in zato pogosto z nižjim standardom. Navsezadnje pa so do pozornosti Slemena lahko upravičena tudi zato, ker so se raje kot za sodraško odločile za ribniško občino...Zdaj bodo, sicer po večletnih prizadevanjih, dobila mrliške vežice. Stojijo na idiličnem kraju, obrnjene proti slovenskemu visokogorju, nasproti pokopališču, tik ob gasilnem domu. To naj bi bilo namreč edino razpoložljivo zemljišče, pa še za njegov odkup sta se občina in KS Sv. Gregor po besedah župana trudili več let. Gradnja, ki se je začela lanskega oktobra, naj bi bila zaključena letos, stala pa bo okrog 17 milijonov tolarjev. Edino pokopališče v občini, kjer je še smiselna gradnja primernih vežic, je na Velikih Poljanah, pravi župan, kjer tudi že potekajo zaključni razgovori za pridobitev zemljišča.

ULTRAZVOK NAJ BI V RIBNIŠKI ZD PRISPEL MARCA

A dobrodelna akcija še vedno ni zaključena, saj je zaželeno, da bi se zbralo še dodatne 3 milijone tolarjev za posodobitev ultrazvoka

Dobrodelnemu zbiranju denarja za nakup ultrazvoka, ki ga je lani začel ribniški Lions klub in zanj zbral tudi glavino - dva milijona tolarjev, se marca obeta epilog. Takrat naj bi po napovedih direktorja ZD Petra Rusa ultrazvok dospel v zdravniške prostore. Razpis za zbiranje ponudb bo ravno te dni objavljen v Uradnem listu. Glede na to, da je bilo z donatorskimi prispevki doslej zbranih malo manj kot sedem milijonov tolarjev, pa se je ZD odločil za nakup standardne ultrazvočne naprave s črno belo optiko. S tem bo ZD upravičil zbrani denar, ki čaka na žiro računu, saj akcija poteka že od začetka lanskega leta. Želja pa je, da bi se kasneje diagnostična naprava dopolnila z barvno optiko, zato se bo z zbiranjem denarja nadaljevalo. Nakup takšne naprave z večjo diagnostično močjo sedaj glede na količino zbranih sredstev ni bil mogoč, saj takšen posodobljen ultrazvok stane okrog 10 milijonov tolarjev. Tudi za nakup 8,6 mili-

jona drag demonstracijski ultrazvok bi bilo prepozno, saj z obljubljenim milijonom tolarjev, katerega izplačilo Ministrstvo za zdravstvo napoveduje za mesec april, ne bi pokrili vseh stroškov. Sicer pa je decembra za ultrazvok Lekarna namenila milijon tolarjev, dodatni milijon je iz proračunske rezerve pridal župan, med večje donatorje pa se prištevajo tudi Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, Invalidsko podjetje, Zavarovalnica Triglav... Akciji so se priključili tudi organizatorji prireditve Ribniški šport v letu 2000, z manjšimi prispevki pa tudi tisti, ki so za umrle namesto cvetja in sveč darovali denar za ultrazvok ali pa so se v dobro tega aparata odpovedali nakupu novoletnih čestitk. Darove napovedujejo še nekateri drugi, tako da bo sčasoma ribniški Zdravstveni dom morda res uspel posodobiti ultrazvočni aparat, ki ga trenutno pričakuje.

PRORAČUN TEŽAK MILIJARDO TOLARJEV

Ribniška občina je kljub temu, da od države še nima podanih izhodišč za pripravo proračuna, osnutek le-tega vendarle pripravila in so ga svetniki v prvi obravnavi že sprejeli. Župan Jože Tanko je dejal, da je razlog predvsem v tem, da občina pravočasno zagotovi sredstva, ki so potrebna, da lahko kandidira na razpis za dodelitev državnih sredstev, s katerimi bi izpeljali drugo fazo obnove športne dvorane.

Občina namreč predvideva v letu 2001 v obnovo vložiti kar 250 milijonov tolarjev in pričakuje, da bo 100 milijonov zagotovilo tudi ministrstvo za šport.

Sicer pa je proračun za letošnje leto zaradi planirane rasti primerne porabe za šest odstotkov višji v primerjavi z lani, in bo tako znašal dobro milijardo tolarjev. Proračunski primanjkljaj naj bi znašal okrog 94 milijonov tolarjev. Svetniki so odlok o proračunu v prvi obravnavi sprejeli vključno z amandmajem, s katerim so kmetijstvu zagotovili še enkrat večjo

vsoto od prvotnih 11 milijonov tolarjev, ki so predstavljali komaj en odstotek vsega proračuna. Sredstva so prerazporedili ravno iz postavke za obnovo športne dvorane, saj se v javnosti menda pojavlja očitek, da občina finančno podpira le šport in kulturo. Sicer pa naj bi bil proračun za leto 2001 po županovih besedah sprejet februarja.

O porabi proračunskega denarja bomo zato poročali po njegovem sprejetju.

Ribniški občinski svet je na decembrski seji vsaj za krajši čas tudi uradno deloval brez enega svetnika. Tik pred začetkom seje je namreč preko pisnega sporočila svetnike o svojem odstopu iz občinskega sveta ter vseh njegovih delovnih teles seznanil Franci But. Kot minister za kmetijstvo namreč po zakonu ne sme več delovati v organih lokalne skupnosti. Bodoči svetnik, ki po kandidadni listi pride v svetniške vrste, bo seveda ravno tako iz vrst SLS+SKD.

PUSTNI KARNEVAL V RIBNICI NAJ BI BIL

Če bodo člani pustnega društva Goriča vas uspeli sestaviti ugoden finančni načrt, bomo 24. februarja na ribniškem trgu ponovno videli enega največjih pustnih sprevodov v deželi

Kljub temu, da se danes piše 23. januar, se načrti za izvedbo velikega karnevala šele kujejo. Deloma je za to krivo tudi dejstvo, da se je pustni karneval letos ponujal tudi Ljubljani, a si ga prestolnica ni izvolila vzeti. Deloma pa so intenzivne priprave na karneval standardni spremljevalec ribniške pustne prireditve ravno mesec pred dnevom D. Tokrat so si člani Pustnega društva Goriča vas bolje porazdelili svoje naloge, ki jih bo pravzaprav vodila gručica desetih zanesenjakov, z vodjem Cvetom Marinškom na čelu.

Potrebno bo napraviti tudi temeljito finančno konstrukcijo, da se bo pokrilo pričakovane 4 milijone tolarjev stroškov, je dejal Marinšek.

Občina naj bi bila ponovno pokrovitelj, medtem ko generalni sponzor ene izmed največjih ribniških prireditev za zdaj še ni potrjen.

Prav tako še ni jasno, ali letos pustni ples v dvorani Športnega centra sploh bo, ker so bile vse priznane glasbene skupine oddane že pred pol leta. Ribnica je po Marinškovem mnenju tudi posebna v tem, ker se nikoli ne ve, kaj jo bo pritegnilo k množični udeležbi. Strošek plesa pa je v primeru poprečnega obiska zelo opazen, saj seže preko 650.000 tolarjev, pustne šeme pa se velikokrat pritožujejo celo nad višino vstopnine, ki znaša okrog 1000 tolarjev.

Vse, kar morajo pustne skupine vedeti o pustu, bodo slišale na rednem občnem zboru, ki bo 3. februarja v gostišču Pugelj, za vse predhodne informacije pa lahko v večernih urah pokličete na tel.št. 8363 530, v gasilni dom Goriča vas.

Vabljeni vsi, ki želijo kakorkoli sodelovati, pravi Marinšek, ki meni, da tisti, ki ga ni, ne more kritizirati.

Še preden bo vse jasno, pa je znano, da bo letos več skupin kot lani (najmanj 2 več), saj se za karneval zanimajo že od novega leta dalje; da so se še nekatere ribniške vasi odločile za prikaz svoje pustne skupine in da se naj bi pustno rajanje tokrat res zaključilo kot se šika. V torek popoldne, s sežigom čarovnice, kateri je letos Ribnica posvetila kulturno leto.

Vse podrobnosti sledijo v februarški številki, ki bo ravno zaradi pusta bolj zgodnja in bo izšla dan pred karnevalom.

"PREKMURSKA" NAGRADA PREKMURCU

Projekt Po poteh dediščine, ki povezuje 14 občin in poteka tudi na našem območju, se je za en glas izmuznila regionalna nagrada Štefana Smeja. In s tem tudi 10 milijonov tolarjev, ki jo je nagrada prinesla zmagovalcu.

Morda je bilo krivo to, da se je projekt, ki je bil v primerjavi z ostalimi nominirancema pravzaprav edini regionalnega značaja, poskušal kosati s prekmurskim ART Centrom iz Središča na Goričkem. Nagrada, ki sta jo Agencija za regionalni razvoj in Javni sklad RS za regionalni razvoj in ohranjanje posejnosti slovenskega podeželja letos razpisala prvič, je namreč poimenovana v spomin na prekmurskega ekologa, filozofa in etnologa. ART Center bo tako tudi

s pomočjo svežega zagonskega kapitala lahko zgradil hišo, v kateri se bodo srečevali in bivali umetniki. Za predstavitev projekta Po poteh dediščine na Bledu, kjer je bila v okviru Tretjih slovenskih regionalnih dnevov nagrada tudi podeljena, je bila zadolžena ribniška občina, v kateri je tudi sedežčasnega upravljaljskega združenja. Sicer pa naj bi nagrada spodbujala inovativne projekte regionalnega razvojnega pomena in naj bi v treh letih postala osrednja državna nagrada.

Novice pripravila A. Pahulje

Kako do doma starejših občanov?

Že lani naj bi župan idejo o ustanovitvi fundacije ali odprtju posebnega namenskega žiro računa za zbiranje donatorskih prispevkov predlagal na občinskem svetu, a se to ni zgodilo. Le kam je poniknila ideja o izgradnji doma starejših občanov oziroma ali se morda odpira kakšna nova varianta glede na to, da prvotno vključene občine iz leta '98 nenadoma niso več zainteresirane za sodelovanje v 300-milijonskem projektu?

»Dom starejših občanov je eden najpomembnejših ciljev občine. Vendar ga je skoraj nemogoče uresničiti brez sodelovanja države ali drugega pomembnega investitorja, ki bi zagotovil velika finančna sredstva. Vsekakor še nismo opustili razmišljanj o izgradnji tega doma in vztrajno iščemo možnosti za pridobitev finančnih virov. Žal so bila naša dosedanja prizadevanja neuspešna. Fundacija je ena od možnosti za začetek investicije.« Za zdaj količina zbrane denarja ostaja pri lanskih petih milijonih, ki so jih v ta namen darovale ribniške rodbine, s tem ko so se odrekle denacionalizirani zapuščini. Urejanje dokumentacije naj bi trajalo vsaj leto in pol. Še poprej pa bo treba najti pot, ki bi k domu popeljala še pred letom 2005, kamor nas je država posadila na svoji prednostni listi za pomoč pri izgradnji.

Nekaj dodatnih parkirišč v mestu pa le bo.

V okvirnem proračunu za leto 2001, ki naj bi bil sprejet najkasneje v februarju, je moč videti postavko 5 milijonov tolarjev, namenjenih za parkirišča. In tudi bodo, obljublja župan, če... Če bodo znana izhodišča za pripravo občinskih proračunov, če bodo takšna, kot jih je ocenila občinska uprava, če bodo potrebe proračunskih porabnikov usklajene s predvidenimi, če bodo prilivi sredstev redni. Če bo vsem tem pogojem zadoščeno, potem bo možno predvsem v stanovanjskih soseskah zgraditi nekaj dodatnih parkirnih mest, je dejal župan ter dodal:

»Morda bomo že letos začeli tudi z gradnjo parkirne hiše na Knafljevem trgu, kjer se predvideva pridobitev 40-60 urejenih parkirnih mest. Prav gotovo pa bi se sprostilo kakšno parkirno mesto tudi z odstranitvijo neuporabnih vozil, ki brez razloga in potrebe kazijo Ribnico in obremenjujejo parkirne površine.« Za slednje naj bi poskrbeli tudi občinska inšpektorica in komunalna služba, saj imamo sprejet noveliran odlok o ravnanju z zapuščenimi vozili.

VOJSKA SE BOJI VDORA CIVILISTOV V KASARNO

Glavni vhod v Kasarno še vedno ni odprt. Razlog za to, da še ni postavljeno tehnično varovanje, naj bi bilo to, da je menda predvideni projekt predrag za logaj za občino. Slišati je celo, da naj bi šlo za zelo zapleteno varovanje, tako da obstaja celo prepričanje, da prehod skozi Kasarno še dolgo ne bo možen.

»Res je. Odprtje glavnega vhoda kasni že za tri mesece. Vendar vzrok ni občina. Občina se je z dogovorom obvezala, da bo uredila ograjo in ostalo potrebno tehnično varovanje štabnega objekta, vendar ji kljub številnim pozivom še niso bili dostavljeni načrt in pogoji varovanja. Sam menim, da kakšno posebno zahtevno in drago varovanje ni potrebno in da se z odprtjem ceste po nepotrebnem zavlačuje in obremenjuje Ribnico. Prepričan sem, da je možno urediti to nepotrebno situacijo že samo s kančkom dobre volje in zdrave pameti.«

Le-te očitno primanjkuje, saj je Janez Janša ob oktobrskem podpisu pogodbe dejal, da ne ve, zakaj se je z njo toliko časa zavlačevalo, ker naj bi vojska v opuščenih vojašnici ne imela kakšnih posebnih strateških interesov.

Saj res, z vojniki, ki naj bi jih bilo manj kot 10?

OSVETLITE MI RIBNIŠKE CESTE!

Smrt priletne gospe ob prehodu za pešce v Goriči vasi je zakričala po takojšnji dograditvi javne razsvetljave. Cestni prehodi po občini so zelo slabo osvetljeni ali pa sploh ne. Tudi trg je izredno slabo osvetljen in kaj semenj, če po osmi uri zvečer ne vidiš več, kod noga ubira svoj korak! Nastavljeni, sicer lični kandelabri, očitno ne zadoščajo. Tudi zato ne, ker jih ponavadi polovica sploh ne gori in ponoči ni moč videti pešcev, ki prečkajo prehod. Glede na to, da je letos planirana kar velika postavka za javno razsvetljavo (23 mio SIT), pričakujemo, da bodo urejene tudi navedene pereče zadeve.

»V letošnjem letu se načrtuje postavitev javne razsvetljave na Gorenjski cesti, do Lepovč in na odseku Goriča vas - Šeškova ulica. Prav tako se že usklajuje izvedba nadomestne javne razsvetljave v mestnem jedru, saj je z leti odpadlo večje število visečih svetilk ter se uničilo nekaj kandelabrskih svetilk. Ocenjujem, da bo vsaj mestno jedro možno urediti v prvi polovici leta.« Glede na to, da župan priznava, da Ribnica ponoči resnično daje videz kakšnega zapuščenega kraja, in na to, da se Ribnica še kako poteguje, da bi bila neko regijsko središče, se bo morda celo zgodilo. Želja bi se namreč izkazala za jalov poskus, če bi središče, tako kot sedaj, ugasnilo takoj, ko bi naj padel prvi mrak.

Sedem glasov proti je zmagalo. Podžupan ni bil izvoljen. Prvi poskus župana, da bi ustregel črki zakona in zapolnil praznino, ki je nastala, ko je prevzel poklicno opravljanje poselske funkcije, se je izjalovil, ker se večina od trinajstih pristojnih svetnikov ni strinjala s kandidatom. Miha Klun tako ostaja vodja pravnega področja na Inlesu in svetnik SDS. »Nikoli ne reci ne«, pa je modra izjava glede namigov, da se utegne, sedaj sedemindvajsetletni pravnik, morda v bližnji prihodnosti potegovati za pomembne politične funkcije.

Zanimivo, da jih je precej manjkalo ravno iz vrst SDS, čeprav bi bilo bolj razumljivo, da bi si vnaprej zagotovili vsaj njihovo udeležbo.

»Iz naše skupine sta manjkala dva, ki sta že prej navajala svojo odsotnost, ker sta imela neodložljive poslovne in osebne obveznosti. To smo vedeli precej prej, a samo zato še nismo želeli lobirati drugje in »kupčkati« kot tudi ne označevati glasovnic in izvajati kakršenkoli pritisk na svetnike. Dejansko smo pustili tudi našim svetnikom pri odločanju popolnoma proste roke.«

jati občino, v kateri bi bil podžupan le rezultat nekih političnih kompromisov, ali bi bil s strani, ki steer ni naklonjena županu, ki na vsakem koraku, celo brez argumentov, poskuša blokirati njegovo delo...«

Se ta lojalnost lahko razume kot: biti iz iste stranke, kot je župan?

»Ne, ni nujno, ker gre za povsem osebne kvalitete. Svetniške skupine so neformalne skupine znotraj OS in gre za predstavnike določenih strank in drugih interesnih skupin, vsaj njihova vloga je bolj poudarjena v tem smislu. Vloga občinske uprave, župana ali pa občinskih funkcionarjev zunaj OS pa je precej drugačna. Ti so zavezani slehernemu občanu ne glede na to, kako se je le-ta odločil na volitvah. Zavezan si vsem, ne glede na strankarsko pripadnost. Enako je s pomočniki. Delo župana je namreč zelo operativno in se nanaša na celo paleto nalog, ki ne morejo biti povezane s politiko, oziroma neko ideologijo. Tam gre predvsem za gospodarnost.«

Z županovim delom pa ste Vi celo bolj seznanjeni kot kdo drug. Blizu ste mu, ne samo po strankarski liniji, marveč tudi pogosto kot neke vrste svetovalec, sogovornik, sodelavec...

»Ne vem, če sem bolj seznanjen kot drugi. Z velikim številom svetnikov je delal že v prejšnjem mandatu, tako da me ni bolje poznal kot ostalih. Nasprotno, njegovo delo so lahko spoznali tudi drugi, ker je transparentno. Je pa res, da precej sodelujeva tudi po občinski plati, v okviru OS in odborov. O samem delu, županovanju, predvsem njegovih odločitvah znotraj le-tega, pa ne razpravljava prav veliko.«

So bile pristojnosti kot podžupana razdeljene še pred glasovanjem, vsaj okvirno?

»Te so v večji meri določene že z zakonom, zato ni bilo nikakršnega vnaprejšnjega dogovora.«

MIHA KLUN, nesojeni podžupan

Ste pričakovali, da bo rezultat glasovanja tako tesen, kot je bil (7:6), ker je bilo že poprej jasno, da se SLS in SKD z županovim predlogom ne strinja? Je bilo glasovanje navezadnje realna odslkava političnega stanja v OS?

»Precej svetnikov je manjkalo. Od 19 je bilo prisotnih le 13 svetnikov, tako da ni bila čisto realna podoba OS. A ne glede na to odločitev velja. In če sem se pač odločil za kandidaturu, potem si izvolitev tudi želiš. Rezultat je bil, kakršen je bil. V začetku so bili namigi, da SLS in SKD ne bo »za«, tako da vse to ni bilo nepričakovano, čeprav samo njihovi glasovi v OS ne zadoščajo za izvolitev ali neizvolitev. So pa vse te teorije zgolj domneve, v resnici sploh ne vemo, kdo je dejansko bil »za« in kdo »proti«, ker je bilo glasovanje tajno...«

Odobravate v tem primeru tajno glasovanje?

»Da, ker gre za volitve in imenovanja, ki so precej občutljiva zadeva. Gre za to, da bodisi svetniki bodisi volivci na volitvah odločajo neobremenjeno, neprisiljeno. Javno glasovanje je neke vrste tiha prisila, psihološki pritisk. Tajno glasovanje je bilo tako bolj demokratično.

...In, da, bili so tudi namigi, da bo negativni izid, saj kdaj jih pa ni, a župan se je odločil, da bo s tem predlogom vztrajal. In ga tudi razumem. Tesen rezultat pa je resnično odraz manjkajočih svetnikov. Če bi bila sestava popolna, bi bil po mojem rezultat veliko manj tesen, v eno ali pa drugo smer.«

So Vam morda znani zadržki s strani SLS in SKD?

»Težko je govoriti o kakšnih zadržkih. Mislim, da je šlo bolj za a priori nasprotovanje. Morda je bila posredi tudi kakšna osebna užaljenost, a takšnih vzrokov, ki bi bili strokovne narave, ne poznam.«

Negotovanje, ki se je najpogosteje pojavljalo v javnosti, je bilo glede Vaše mladosti. Stari ste komaj 27 let, torej naj bi bili za tako odgovorno funkcijo premladi, neizkušeni. Obstajala je bojazan, da bi ljudje poskušali manipulirati z Vami.

»Tudi to je neupravičen strah, a ljudje imajo pravico do različnih mnenj, pogledov. Če bi mislil, da nisem sposoben za to funkcijo, da nimam vodstvenih, organizacijskih in strokovnih sposobnosti, sploh ne bi sprejel kandidature. Toliko samokritičen pa sem.«

Kakšne osebnostne in strokovne kvalitete pa bi po Vašem sploh moral imeti podžupan? Vi ste očitno ustrezali mnogim, glede na to, da vas je župan predlagal.

»Recimo, da sem, vsaj župan je verjel v to, in verjamem, da še vedno. Kvalitete? Najprej je treba vedeti, kaj podžupan sploh je. Opremljen je v zakonu o lokalni samoupravi kot občinski funkcionar, njegova naloga pa je pomagati županu pri njegovem delu. Kot županov pomočnik mora biti najprej ustrezno strokovno usposobljen, da lahko nadomesti župana in mu kot svetovalec priskoči na pomoč. Mora biti tudi lojalna do župana. Težko si je predstav-

ŽUPAN O NEIZVOLITVI PODŽUPANA

Glede na to, da je župan črki zakona že ustregel, a s predlogom ni uspel, je seveda vprašanje, ali se bo v občinskem svetu v bližnji prihodnosti še pojavilo kakšno ime kandidata za podžupana, naslovljeno ravno nanj.

»Neizvolitev podžupana zagotovo ni bila najbolj premišljena odločitev občinskih svetnikov in lahko pomeni resne motnje v delu občine. Zavedam se, da kljub primerni strokovni usposobljenosti in pripadnosti zaposlenih dolgoletno dela ni možno voditi po telefonu ali z občasnimi sestanki, prav tako ne z občasnimi honorarnim delom podžupana. Zato sem predlagal podžupana za 4-urno redno zaposlitev. Želel sem pridobiti pravnika, saj je iz dosedanjih izkušenj jasno, da je pravno področje ključno v delovanju javne uprave, saj se vsakodnevno srečujemo z odločbami, sklepi, pogodbami, razpisi, odloki... Ocenil sem, da bi bil pravnik Miha Klun primeren in sprejemljiv kandidat, še posebej, ker še ni tako vpel v poslovno življenje kot nekateri drugi primerni in sprejemljivi kandidati.

In kar je najvažnejše, bil je pripravljen sprejeti pogoje. Kljub nastali neprijetni situaciji bo v primernem času potrebno sprejeti nekatere odločitve, tudi odločitev o podžupanu.«

Pravice do podpisovanja dokumentov ne bi imeli?

»Podžupan bi imel pravico podpisati konkreten dokument samo po predhodnem županovem pooblastilu.«

Vaše podžupanovanje bi torej ljudje čutili bolj kot Vašo fizično prisotnost ob županovi odsotnosti? Ali bi torej lahko posredovali tudi v kakšnih konkretnih zadevah?

»Delal naj bi 4 ure na dan in bi pomagal pri koordinaciji občinske uprave, skrbel za razdelitev dela oz. dajal določena navodila zaposlenim. Uprava naj bi normalno delovala, tudi ko župana ni, ker projekti zaradi njegove odsotnosti ne smejo zastati.«

Kot pravnik veste, da bi občina po zakonu morala imeti vsaj enega podžupana, a ribniška ga ves čas nima. Zakaj se torej ne spoštuje zakona?

»Občina bi res morala imeti najmanj enega podžupana. To določa spremenjeni Zakon o lokalni samoupravi, ki pa v prejšnjem mandatu še ni veljal. V prejšnjem mandatu zakon tega ni tako precizno določil. Podžupan je bil tokrat predlagan, a ni bil izvoljen. Roki pa niso nikjer določeni. Navsezadnje pa tudi ni mogoče prisiliti nikogar, da bi sprejel kandidaturu, niti da bi ostali to podprli.«

Potem se lahko županu izteče že drugi mandat, ne da bi Ribnica imela podžupana?

»Kot sem že rekel: rokov ni.«

Se Vam zdi med svetniki še kakšen primeren kandidat oz. bi Vi lahko bili še enkrat v igri?

»Teoretično je to možno, ker zakon ne določa, da nekdo, ki prvokrat ni bil izvoljen, drugič ne sme kandidirati. Edini pogoj je, da mora biti iz vrst svetnikov, vse drugo je stvar županove presoje ... Gotovo so še primerni kandidati, a moja ocena ni pomembna. Za podporo komu bi se odločil, ko bi zagledal ime kandidata. Svetniki se morajo zavedati, da je predlog izključno županova pristojnost, kar je razumljivo. Naredimo primerjavo: minister ima pravico, da imenuje državne sekretarje. Ti so njegovi pomočniki in v vsem vezani na ministra. Zakonsko je to področje na državni ravni bolj dosledno urejeno kot v občini. Državnih sekretarjev ne potrjuje parlament. Ko ministrstvo prevzame novi minister, je državni sekretar dolžan dati odpoved ravno zaradi tega, da bo novi minister lahko izbral svojo ekipo, ki ji bo najbolj zaupal.«

Glede na to, da ste bili pripravljene sprejeti to odgovornost, je bila v neizvolitvi prisotna trohica razočaranja, ali ste jo stoično prenesli?

»Stoično jo je bilo nemogoče prenesti, posredi je bilo manjše razočaranje, svet pa se ni podr. Res pa je, da mi ni bilo vseeno, saj sem svoje razmišljanje gradil tudi na načrtih, ki bi mi zagotavljali delo podžupana dobro in odgovorno opravljati.«

A osem ur tega dela ne bi opravljali?

»Mi niti ne bi ustrezalo, saj bi mi 4-urna zaposlitev na dan zagotavljala, da bi lahko ostal v dejavnosti, ki jo rad opravljam. Tudi v prihodnosti svojo poklicno pot vidim bolj v gospodarskih vejah.«

Težko je verjeti, da nimate nikakršnih političnih ambicij, in se ne bi, ni nujno, da čez dve leti, potegovali za mesto župana?

»Nikoli ne reci nikoli. Če bi se moral sedaj odločiti, bi najbrž rekel ne. A tega ne bom rekel.«

Pogovarjala sem se in fotografirala Alenka Pahulje

Ideja, vredna razmisleka: Mala gora, nova razsežnost bivanja

Prenekateri prebivalcev naše doline je pomislil in se tudi glasno potožil, da je ribniško pokopališče le hvalospev prestižnosti. Veliki nagrobni spomeniki, med katerimi je že preprosto izklesan kamen, ki v svoji biti teži k naravnosti, preprostosti in izvirni lepoti, videti ubog in sili lastnika, da bi vanj vložil vsaj toliko denarja kot njegova soseda na levi in desni. Robniki obkrožajo tako velike površine grobov, da vsak obiskovalec nenamerno hodi po njih in krši tisto osnovno pravilo: spoštovanje umrlih. Človeku takšna izumetničena megalomanskost odreka možnost, da bi na mestu samem lahko preživel trenutke z umrlim, se z njim povezal v mislih in začutil prvinsko povezanost z neskončnostjo, kamor se je umrli povrnili. Dolenja vas se je že usmerila na boljšo pot. Ko bi le še umaknila tisto strahovito nemogočo luč, ki s pretiranim sijem osvetljuje mrliške vežice in zas-truplja vid. Novi del dolenjevaškega pokopališča je skromen in nekako identičen, pogled pa se širi proti gozdu. Da Ribnica take zamisli ne bi pomogla?

Markantni grobovi na ribniškem pokopališču

Foto AP

V kulturni srenji je nekdo že dal pobudo, ki bi ji marsikdo morda pridal oznako: »fantazijski načrt«. Mala gora. Ta bi lahko nudila poslednje zavetišče. »Za Ribnico je dar božji, ki je posajen na sončno lego in v prijetno podnebje. Namesto kapel in velikih družinskih grobov bi se tam lahko uredil park in jase za umrle. Postavile klopčice za žalujoče...«

Bržkone bi bili res potrebni temeljiti posegi v prostor, toda zamisel idejnega pobudnika bi bilo vredno pretehtati. Miklova hiša bo morda spomladi pripravila srečanje na temo nove urbanistične ureditve občine. Vanj bi sodilo vse, tako ureditev novega pokopališča kot mestnega jedra, in vrednotenje pobude, da bi se nova stanovanjska naselja širila proti Mali gori. Potrebno bi bilo primerno izkoristiti vse naravne danosti te doline, pretehtati vse možnosti, ki bi sovpadale z ureditvijo ljudem in naravi prijaznega bivanjskega okolja. Pri tem nobena zamisel ni nična, noben pomislek zanemarljiv in nič ni nemogoče, ker se svobode duha ne sme kratiti.

A. Pahulje

POPRAVEK

V decembrskem pogovoru z inšpektorico Tatjano Dečman Žagar je prišlo do nenatančnega zapisa dogajanja, ki se je nanašal na pripis k fotografiji na strani 9.

Pravilno bi se po mnenju vpletene osebe glasilo: Vnel se je prepir vseh navzočih, letele so opazke in neka ženska se je nehote dotaknila rokava (in ne: začela vleči za rokav) "poštirkanega pravnikarja".

ZAHVALA

Vsem, ki ste mi za moj 90. rojstni dan čestitali in izrekli toliko dobrih želja, iskrena hvala.

Posebna zahvala velja LD Dolenja vas za izredno lepo pripravljeno srečanje v Lovskem domu, radijsko čestitko in darila.

Vsakemu posebej in vsem skupaj še enkrat: NAJLEPŠA HVALA.

ANTON ADAMIČ st., Zadolje

NASIPANJE VAŠKIH POTI OSTAJA PREDNOSTNA NALOGA KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Medtem ko se asfaltira že skoraj poljske poti, ostaja Ulica talcev polna udarnih jam!

Nacrtni investicij za leto 2001 se ribniški krajevni skupnosti poruši že pri prvi točki. Popravilo vaških poti bi jo namreč stalo 4 milijone tolarjev in glede na to, da naj bi se njen letošnji proračunski delež (kot tudi leto poprej) vrtil okrog 2,6 milijona tolarjev, so njeni nadaljnji načrti skorajda že pobožne želje.

Kljub vsemu se pri vrhu prednostne liste, ki so jo člani sveta KS potrdili 13. januarja, gnetejo asfaltiranje poti do mrliških vežic v Jurjevici (bile na spisku že lani), asfaltiranje cestnega odseka v Slatniku in ureditev poti od Žlebiča do Gorenjih Lazov. Potem pa na uresničenje čakajo še asfaltiranje poti iz Nemške vasi do cerkve sv. Lenarta (pri čemer naj bi pomagal tudi minister But) in ureditev poti Sv. Rok-Mlaka, do poti Breg-Brezje, proti Brežam. Gre za kolovozno pot mimo njiv, kjer je potekal obvoz ob prenovi Gorenjske ceste in pot tudi dodobra poškodovana.

Kakšen milijon tolarjev naj bi bil namenjen tudi za postavitve javne razsvetljave po javnih cestah in naseljih. Tokrat ga bosta porabili dve luči, ki ju je potrebno namestiti v Lepovčah.

Potem pa se knjiga želja zapre in člani sveta ugotavljajo, da bodo v prihodnje obravnavali in reševali le še tegobe glede cest, saj bodo zanje porabili ves proračunski denar.

Ulica talcev pa naj bi se pojavila tudi na dnevnem redu OS. Mera je polna, menijo stanovalci, ki so pripravili tudi protestno pismo in ga posredovali Krajevni skupnosti.

Udarne jame so po navedbah Antona Jorasa in po ogledu dejansko videti globoke 20 centimetrov, in takšno cesto lahko pusti v nemar samo tisti, ki se po njej ne vozi vsak dan.

Vsi drugi pa tripijo še blato, medtem ko pozimi menda ni niti pluženo. Največje težave se začnejo na koncu Kasarne. Tam se namreč za geode in občino konča svet, se že 4 leta pritožuje Joras, saj kljub temu, da njegova hiša nosi številko 14, ni upravičena do normalnega prevoza.

»Mlekarja šleпам,« se je Joras ponovno potožil članom sveta, »in če se po cesti voziš s hitrostjo, višjo od 30 km/h, tvegaš, da boš izgubil kolo!« Zemljiškoknjižne zadeve, ki so bile poprej sporne zaradi tega, ker se sploh ni vedelo, kje naj bi trasa potekala, so po Jorasovih besedah sedaj rešene. Vsi stanovalci se menda sedaj strinjajo s tem, da se asfaltira cela Ulica talcev. »Če je ulica, naj bo ulica do zadnje hiše in pripravljen sem tudi finančno pomagati.«

VEŠ VEČ POTEPUŠKIH PSOV V ČASU, KO RAZSAJA STEKLINA

Ribniška KS bo občinskemu svetu tudi predlagala, da se nekako vendarle uredi vse bolj pereč problem potepuških psov, še posebej v romskih taborih. Samo na Nemškem Brezju jih je menda več kot 10. Le-ti so postali že prava nadloga, še posebej sedaj, ko po okolici ponovno razsaja steklina. Veterinarska inšpekcija, na katero se je občina obrnila zaradi nove težave, je predlagala, da občina v navezi s sosednjimi občinami, zagotovi zavetišče za potepuške pse. Nato bi se jih polovilo, pripeljalo v azil, hranilo, nakar bi se javno pozvali neznan lastniki, da imajo osem dni, da pridejo po svojega psa in pri tem plačajo stroške azila. Če po psa v tem času nihče ne pride, se le-tega humano pokonča z injekcijo, ki stane 4.000 SIT. Predlog veterinarske inšpekcije ni naletel na odobravanje, zato bi bil potreben dodaten pritisk javnosti, da se ta težava reši. Navsezadnje zato, »da lovci zavarujejo svoje lovišče«, je dejal tajnik Ludvik Rus.

Potepuški psi namreč preganjajo divjad, srečujemo jih že po vseh ribniških ulicah, kjer se spopadajo s hišnimi psi, prav zoprna srečanja z njimi pa je imel pred božičem sam tajnik KS, ko je na sprehodu naletel na gručo devetih potepuških psov. Razen grozečega renčanja na pasji in strahu na sprehajalčevi strani je imelo nenadno srečanje miren konec.

Alenka Pahulje

UREDITEV KANALIZACIJE IN ASFALTIRANJE CELOTNE CESTE ULICE TALCEV

Krajani Ulice talcev naprošamo KS in občinski svet občine Ribnica, da končno pristopi k reševanju problematike kanalizacije in asfaltiranja Ulice talcev. Krajani Ulice talcev želimo od pristojnih izvedeti, kdaj se bo začelo z deli v tej ulici. Naveličani smo poslušanja večletnih županovih obljub po sredstvih javnega obveščanja (REŠETO, UNIVOX), da se bo cestna problematika rešila, ker žal ostajajo samo obljube.

Stanovalci se vozimo po nemogočem cestišču, saj se ob deževju naredijo globoke udarne jame, cesto celo zaliva voda, saj je Hydrovod ob sanaciji vodovoda uničil cevi za odvodnjavanje. V suhem vremenu pa se po cesti dviguje toliko prahu, da se skoraj ne da dihati.

Prosimo, da se problematike ureditve ceste in kanalizacije lotite čim

hitreje, saj se čutimo zapostavljene in manjvredne občane, čeprav plačujemo vse komunalne prispevke, ki jih od nas zahteva občina. Želimo si, da upoštevate naše težave, da nas obravnavate kot enakovredne državljane, saj smo v krajevni skupnosti Ribnica edini, ki nimamo kanalizacije, asfaltne ceste, niti nimamo javne razsvetljave.

Krajani Ulice talcev

OKO VIDI,

Goričani naj ne bi imeli pretiranih težav s 15 grosupeljskimi Romi v središču vasi, le nekaj prosjačenja naj bi bilo do sedaj.

Imajo pa toliko večje tisti, ki so se še lanskega oktobra odpravili na posvet z državo, da bi rešili romsko vprašanje na ribniškem koncu. Urad za narodnosti in tri pristojna ministrstva so enajsterici pogumnih krajanov zagotovili, da bo ribniška KS prejela konkretne predloge za rešitev. Zdaj smo januarja in na JV nič novega, zato je bilo zadnjič slišati, da jih bo gručica občanov odšla v Ljubljano ponovno podrezat.

Posledica zavlačevanja in ugodne klime, ki jo Romom skupaj z državo nudijo še vse ostale institucije: Ljudje ugotavljajo, da ima Ribnica sedaj že več Romov kot Kočevje! Pa je bilo še nedavno ravno obratno! Ribnica postaja romska Meka!

INTERMEZZO

VOJAK MIHA POSTAL CIVILNA OSEBA

Civil Miha poroča:
Ribnica, 9. 1. 2001

Med služenjem v slovenski vojski se soočim z vprašanjem smiselnosti vojske in se odločim za civilno služenje tako kot skoraj vsi moji prijatelji, ki so večinoma študentje in mladi izobraženci. Na Vrhniki zdržim

še nekaj časa in že sem tu, na svobodi. Vojaški dnevnik se spremeni v civilnega, medtem ko čakam na vpoklic v civilno služenje in doslužitev vojaškega roka v nadomestni - humanitarni obliki. Država, politika in vojska nedvomno premalo skrbijo za moralo slovenskih vojakov, saj si marsikdo kmalu zaželi civilnega služenja. Le nekateri vojaki pa to dejansko tudi storimo. Zbogom, orožje, živel humanizem!

In tako podlistka o slovenski vojski ne bo več!

**Rok za oddajo
gradiva je
9. februar
2001**

REŠETO

Medvede, Rome in azilante na deželo, to je politika, ki jo vodita država in njena prestolnica. Pa se je tako rodila genialna zamisel, da bi 500 azilantov namestili v opuščeni vojaški objekt na Velikih Blokah. Tja, v vasico, ki premore komaj 216 prebivalcev. Ni čudno, da so vaščani zavpili: Okupacija! Ribničani v tem primeru tudi ne smemo odobravati početja države in to iz treh razlogov: 1. Ker tudi mi živimo na deželi. 2. Velike Bloke so skorajda na našem koncu in imajo na svojih tleh ostanke JLA-kot mi. 3. Pred nekaj leti je država razmišljala, da bi azil uredila v opuščeni ribniškem begunskem centru!

Zamujanje s plačili?

Občina naj bi zadnje čase precej zamujala z izplačevanjem že opravljenega dela in ostajala dolžna tako društvom (npr. PGD Ribnica okrog 300.000 SIT) kot posameznikom. Šlo naj bi celo za večletne zamude. Kaj je razlog?

»Težave s plačevanjem iz proračuna se praviloma pojavijo vedno ob zaključku poslovnega leta. Tudi leto 2000 ni bilo nikakršna izjema. Že poleti, kmalu po začetku delovanja Bajukove vlade, je bilo jasno povedano, da so proračunski prihodki in odhodki neusklajeni in da se ob koncu leta pričakuje več 10 milijard SIT visok primanjkljaj. Država je svoje breme porazdelila med proračunske uporabnike. Tako so morali del bremena prevzeti tudi občine in številni javni zavodi ter v končni fazi tudi izvajalci proračunskih programov. Ocenjujem, da smo tudi letos uspeli na primeren način razporediti sredstva in da izvajalci investicij in uporabniki proračunskih sredstev niso imeli večjih težav.

PGD Ribnica ni neposredni upravičenec do sredstev občinskega proračuna. Vsa sredstva proračuna se nakazujejo na občinsko gasilsko zvezo, ta pa jih v skladu s potrebami in dogovori razporeja med društva.

Rad pa bi še posebej poudaril, da nimamo nobenih večletnih plačilnih zamud in je trditve, da nekatere obveznosti niso poravnane že več let, zlonamerna in žaljiva.«

Priloga AP

PODJETNIKE OBVEŠČAMO,

da občina Ribnica v letu 2001 ne bo razpisala kreditov za pospeševanje razvoja gospodarstva, saj jih razpisuje preko svojih skladov država po ugodnih pogojih: Sklad RS za malo gospodarstvo, Sklad RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja...

O državnih razpisih ter pogojih za prijavo na razpisna sredstva boste preko Rešeta pravočasno obveščeni.

Informacije lahko dobite tudi na Področnem centru za razvoj gospodarstva, tel.: 836-93-31.

Občina Ribnica

»Saj jaz ne bom nikoli potreboval gasilcev!«

Nakup zračne blazine za reševanje iz višjih nadstropij možen šele čez šest let

Z akcijo raznašanja koledarja vsako gospodinjstvo smo pričeli že leta 1995, in ta se je obdržala do danes. Tako smo tudi letos potrkali prav na vsaka ribniška vrata in voščili srečno, uspešno in predvsem varno leto 2001. Koledar smo podarili prav vsem, ki so nas hoteli sprejeti. Teh je bilo 781. Za naš obisk, voščilo in koledar so krajin v povprečju darovali po 985 tolarjev.

zbrana sredstva.

Pred akcijo »Koledar v vsako gospodinjstvo 2001« smo se odločili, da bomo sredstva, zbrana na Knafljevem in Prijateljevem trgu, porabili namensko za nakup zračne blazine, s katero lahko rešujemo stanovalce iz višjih nadstropij. Vsa sredstva s teh dveh trgov bomo zbirali na posebnem računu, dokler se ne bo s skrbnim gospodarjenjem nabralo dovolj denarja za nakup te

V nekaj besedah bi vam rad predstavil podobo, ki krasi letošnji koledar. Slika je fotografija originala, ki krasi prostore gasilskega društva Ribnica in je bila naslikana okrog leta 1905. Prikazuje zavetnika gasilcev sv. Florijana, ki gasi požar v Ribnici. Na sliki so tudi lepo vidni stari zvoniki cerkve sv. Štefana in stari most, ki vodi k ribniškemu gradu. Ta slika je v ponos ribniškim gasilcem, zato smo se odločili, da jo natisnemo na naš prvi koledar v novem tisočletju.

Gasilci prostovoljnega gasilskega društva Ribnica smo se za akcijo razdelili v 8 skupin, pri čemer smo zajeli celo Ribnico s Knafljevim in Prijateljevim trgov, Hrovačo, Lepovčami in Gorenjsko cesto.

Vsa zbrana sredstva so namenjena za vzdrževanje gasilskega doma in gasilske opreme ter za izobraževanje. Tudi gasilci imamo obveznosti do opreme, s katero delamo, in do gasilskega doma, v katerem delujemo, poleg tega pa tudi do prav vseh občanov, ki se jim pripeti nesreča in jim moramo takrat pomagati. Najhuje za gasilce je, če ostanemo v takih primerih nemočni, neopremljeni in premalo usposobljeni, ko ljudje, ki nas potrebujejo, pričakujejo našo pomoč.

Prenekateri občan nas je na vratih odpravil z opazko: »Saj jaz gasilcev ne bom nikoli potreboval!« in: »Kaj boste pa storili z mojimi 100 tolarji?« V naši evidenci imamo prav vsa sredstva od leta 1995 pa do danes. Tako lahko v vsakem trenutku povemo za vsakega občana, koliko je kdo daroval, vendar to ni naš namen in tega ne bomo nikoli poimensko navedli. Prav tako je tudi zabeleženo, za kaj in kam smo namenili vsa

opreme. Glede na letošnja zbrana sredstva in izračune, ki smo jih opravili, bomo z namensko zbranimi sredstvi z omenjenih trgov kupili omenjeno blazino v vrednosti 1.200.000,00 tolarjev, najprej čez 6 let! Na Prijateljevem trgu smo obiskali 114 gospodinjstev in zbrali 59.420,00 tolarjev, kar je v povprečju 521,00 tolarjev na gospodinjstvo. Na Knafljevem trgu smo razdelili 189 koledarjev, zbrali 126.080,00 tolarjev, kar je v povprečju 667,00 tolarjev na gospodinjstvo, skupaj torej 185.500,00 tolarjev.

Danes imamo med opremo za reševanje iz višjih nadstropij le zaprto spustnico, ki pa je nevarna celo za gasilce, ki smo večji njene uporabe, da o stanovalcih v primeru resne nevarnosti sploh ne govorimo.

Za primerjavo naj omenim še sredstva, ki smo jih uspeli zbrati drugje po Ribnici. Najboljša je bila Hrovača s povprečjem 1.996,00 tolarji na gospodinjstvo. Sledijo ji Lepovče z 1.534,00 SIT, Gorenjska cesta z 1.339,00 SIT, Mlaka z 1.157,00 SIT, Ribnica z 1.133,00 SIT, Gornje Lepovče z 1.043,00 SIT, sledita še Knafjev in Prijatelj trg.

Vsem, ki ste velikodušno darovali za vzdrževanje gasilske opreme in za nakup nove, se najlepše zahvaljujemo člani prostovoljnega gasilskega društva Ribnica. Tudi v bodoče se bomo trudili, da bomo vedno pripravljene in sposobne pomagati prav vsem ljudem v stiski, tudi tistim, ki našo pomoč že vnaprej odklanjajo.

MATJAŽ VIRANT
šrredsednik PGD Ribnica
Foto Arhiv PGD Ribnica

GLASBENA ŠOLA RIBNICA

KONCERTI V FEBRUARJU

2. februar

KONCERT KLAVIRSKEGA TRIA
učencev GLASBENE ŠOLE VIČ - RUDNIK
violina: Urška Trček
violončelo: Gašper Artač
klavir: Manca Trček

3. februar

KONCERT GODALNEGA TRIA
učiteljev GLASBENE ŠOLE RIBNICA

violina, viola: Ksenija Abramović
violina: Ivo Vlašič
violina: Jože Rajk
klavirska spremljava: Izabela Vlašič, Elena Metelko

6. februar

KONCERT
učencev GLASBENE ŠOLE RIBNICA

14. februar

KONCERT
učencev solopetja GLASBENE ŠOLE RIBNICA

23. februar

KONCERT V MASKAH
učenci Glasbene šole Ribnica

**VSİ KONCERTI BODO OB 18. URI V
DVORANI GLASBENE ŠOLE RIBNICA**

Bernarda Kogovšek, prof.
ravnateljica

GLASBENA ŠOLA RIBNICA

ŠKRABČEVA HIŠA JE OŽIVELA

Malce nenavadno povabilo nas je na nedeljski večer, 7. januarja, pripeljalo v toplo domačnost rojstne hiše patra Stanislava Škrabca. Nenavadno, brez pojasnila, kdo vabi ljubitelje besede, da bi prisluhnili prebiranju pesmi našega Prešerna in dveh njegovih ruskih sodobnikov - Puškina in Lermontova. Radovednost, komu se je porodila ideja, da rojstni dan p. Škrabca počastimo na tak način, je bila potešena, ko je pater Niko prepolni hiši poslušalcev to pojasnil: z Mašo Kljunovo, študentko ruskega jezika, tudi Škrabčeve krvi, sta prišla na to misel. Ko si je vsak našel svoje mesto - za pečjo, na klopi, skrinji, pručki, stolu ali pri mizi, je spregovoril p. Niko. Oživil je lik skromnega rodomnika, neutrudnega jezikoslovca, ki mu je življenje

teklo v premišljevanju, znanstvenemu delu in odpovedi vsemu posvetnemu. Sledilo je branje izbranih pesmi. Pater Niko, Maša, Katja in Barbara so prebiral pesmi treh romantikov. Brez patosa, umirjena je bila njihova pripoved, naravna, popeljala nas je s seboj in segla v naša srca. Brez vmesnega ploskanja se je preivala beseda v besedo, misel v misel, pesem v pesem... Na koncu hvaležen aplavz in toplota v srcih. Zaključili smo pri obloženi mizi Škrabčevih sorodnikov, notranje obogateni ob doživetju lepega večera. Da ne bi bil zadnji! Hvala vsem, ki ste prispevali in se potrudili, da nam je bilo lepo!

Tanja
Foto AP

ŠKRABČEVA IZBA POSTALA STIČIŠČE LITERATOV

V prvi polovici leta bosta patru Stanislavu Škrabcu v čast izdani tudi brošuri. Ena ga bo odkrila kot osebnost, duhovnika in redovnika, saj je kar 55 let preživel v duhovniškem stanu; druga pa bo vsebovala Škrabčev prevod Sončeve pesmi svetega Franciščka. Literarni večer, ki se ga je na njegov rojstni dan udeležila vrsta Hrovačanov, patrovih sorodnikov in ostalih ljubiteljev poezije, se je zaključil z željo patra Nika, da bi se tovrstna literarna srečanja v prihodnje redno prirejala. Ta misel je že nekaj časa tlela v kulturnih in družbeno aktivnih krogih in njeno prvo udejanjanje je bilo, sodeč po pogovorih z udeleženci literarnega srečanja, zelo dobro zasnovano. Bilo je tisto, s čimer se »duša hrani«. Tudi sam izbor lokacije je bil ne samo razumljiv, saj se je obeleževalo Škrabčev dan, marveč primeren zato, ker je v mali prijetni izbi nudil tisto domačnost, ki ljudi lažje harmonično poveže. Škrabčeva domačija se je tako vsaj za kratek čas znebila značaja prehodnosti; kraja, kamor zahajajo izletniške skupine. S srečanjem je morda nastavila temelje tistemu, kar bi ji dejansko bolj sodilo kot muzej suhe robe in lončarstva, o čemer se je nekaj časa tudi govorilo. V njej bi bilo bolje ustvariti dom pisane in govornje besede, saj bi s tem najbolje izražala tisto, k čemur je vse svoje življenje težil pokojni pater Stanislav Škrabec. (Alenka Pahulje)

ZAHVALA

Ni je noči tako temne, da bi tam v daljavi ne trepetala ponižna luč, tolažba srca. Ne samo z besedo tolažbe, vlivanjem poguma, razumevanjem človeške stiske - tako ekonomske kot zdravstvene in duševne - tudi z dejanji in denarno podporo so nam priskočili na pomoč sodelavci, Center za socialno delo, podjetje »Sončni žarek«, kar nam vliva voljo do življenja in do dela ter lajša vsakodnevne tegobe...V veliko oporo in zadovoljstvo so nam. V tem lokalnem časopisu se želimo v imenu družine zahvaliti vsem, ki se kakorkoli trudijo in nam pomagajo tako z besedo, dejanji in materialno.

Zelo hvaležna občanka z družino

Že 13. po vrsti in kakovost le še raste

Koledovanje je bilo tokratno vodilo vsem 170 nastopajočim in ostalim sodelavcem na Božično-novoletnem koncertu. Še bolj kot v pesmi ribniških pevskih zborov, plesu gostov iz Račne in vedno srce povzdigujoči glasbi pihalne godbe pa se je ta čudovita slovenska šega odrazila v improvizirani domači izbi. Tamkaj je gručica amaterskih igralcev od Sv. Gregorja živopisno uprizarjala navade od večera, ko se družina odpravi k polnočnici do koledniškega časa okrog praznika Svetih Treh kraljev. Dve uri trajajoči tradicionalni koncert je bil rezultat tromesečnih priprav, čeprav bi se kmalu izbrana tema izjalovila, saj nihče ni bil pripravljen režirati prireditve. Prošnjam organizatorjev SLKD Ribnica in KUD Gallus se je nato vendarle odzvala Tadeja Klun, ki se aktivno udeležuje tako v pevskih zborih kot skupinah. Njena nova obveza je vsebinsko sovpadala tudi z izdelavo njene diplomske naloge.

Spremljene besede so množico obiskovalcev popeljale v božično-novoletni čas in odkrile v marsičem že pozabljeno ljudsko izročilo.

Podobno obeleževanje prazničnih dni se je s petjem KUD-ovih zborov v TVD Partizanu začelo pred trinajstimi leti, leta 1988, in sčasoma je ribniški božično-novoletni koncert postal nepogrešljiva tradicionalna prireditev ob zaključku leta. V zadnjih letih je dosegel tudi visoko kakovost. Značilnost ribniških božično-novoletnih koncertov je že nekaj let tematska opredeljenost. Lani, ko se je svet veselil prehoda v novo tisočletje, je bil tako prirejen gala koncert, medtem ko smo se letos povrnili k slovenskim koreninam. Strošek za največjo ribniško prireditev, ki jo sofinancirata Občina in SLKD, že pet let ostaja enak; 1,2 milijona tolarjev in vanjo je všteta tudi družabna večerja, saj je ta večini

V zahvalo za dobro opravljeno delo je organizator Tadeji Klun simbolično poklonil vrtnico

nastopajočih edino plačilo za trud in pripravljenost.

Merilo uspešnosti pa so bili zagotovo lahko zadovoljni obrazi obiskovalcev, ko so odhajali iz dvorane, še prej pa močan aplavz, tako organizatorjem kot mladi režiserki.

In če se je že vse začelo s sojem sveč in pričakovano Sveto nočjo, je bilo tisti večer, 26. decembra, zavoljo Dneva samostojnosti ob zaključku slišati še slovensko Zdravljico.

*Alenka Pahulje
Foto Foto TONI*

LJUBITELJSKA KULTURA LANI OBOGATENA S 35 PRIREDITVAMI

Začetek novega je čas polaganja računov za preteklo. Te račune Območna izpostava SLKD Ribnica (OI), tako kot vse izpostave SLKD širom po Sloveniji, polaga v svojih podrobnih poročilih vsaj dvakrat na leto. Zdi se mi prav, da se s temi računi včasih seznanijo tudi širša javnost. Poglejmo, obudimo torej spomine na doživanje v letu, ki je za nami.

Na področju občine Ribnica se je zvrstilo 15 prireditev, ki jih je organizirala OI ali pri njihovi izvedbi vsaj sodelovala. Poleg teh pa je organizirala tudi Ribniški poletni festival (od 07. do 22. julija), v okviru katerega je bilo 5 prireditev. V zimskih počitnicah je bila za otroke v Ribnici organizirana gledališka delavnica.

Na področju občine Loški Potok so bile v organizaciji in sodelovanju OI tri prireditve ter gledališka delavnica za otroke med zimskimi počitnicami.

V občini Sodražica je OI izpostava pripravila štiri prireditve.

OI je sodelovala tudi v raznih pripravljalnih odborih kot n.pr. v odboru za pripravo prireditev v spomin na 200-letnico rojstva dr. Franceta Prešerna, v odboru za pripravo prireditev v okviru Prijateljevega leta v Sodražici ipd.

Naj omenim tudi organizacijo ter finančno podporo, ko so se posamezniki ali skupine iz celotnega področja Območne izpostave SLKD Ribnica udeležili raznih medobmočnih in državnih prireditev ter seminarjev, npr.: Seminar za zborovodje v Ljubljani, Medobmočna razstava likovnih ustvarjalcev na Muljavi ipd.

In finančno stanje? Vse te prireditve in dejavnosti so stale 3.670.000,00 SIT, če zaokrožim na tisoč tolarjev. Največ sredstev je bilo porabljenih v občini Ribnica-3.083.000,00 SIT, na drugem mestu je občina Sodražica s 320.000,00 SIT in najmanj v Loškem Potoku-267.000,00 SIT. Višina sredstev in vrstni red je razumljiv, če upoštevamo višino sofinanciranja posameznih občin. Občina Ribnica je prispevala v lanskem letu 2.000.000,00 SIT (nekaj še dodatno za leto 1999), občina Sodražica sicer ni prispevala denarnih sredstev direktno OI, pač pa je sodelovala pri kritju stroškov posameznih prireditev, v občini Loški Potok pa je tega bilo še manj. Prispevek iz državnih virov je znašal 945.000,00 SIT. Napisati moram še to, da so to sredstva, ki so bila namenjena izključno za prireditve. Vsi ostali stroški (npr.: pisarniški material), se krijejo iz za to namenjenih dotacij iz Ljubljane, prav tako tudi plača zaposlenega. Vsa sredstva torej, ki jih namenjajo lokalne skupnosti in država za program, so namenska in tako tudi porabljena.

Danes sem vas, spoštovani bralci Rešeta, zamoril s številkami, naj vsaj zaključim bolj veselo.

S skupnimi močmi, z veliko mero medsebojnega sodelovanja bomo tudi v letošnjem letu pripravili marsikaj zanimivega. Obljubljam vam, da se bom še naprej trudil za lepši kulturni vsakdan vseh skupaj in vsakega posebej. Želim vam vse dobro in lepo pozdravljeni.

*Jože Lampe
vodja Območne izpostave SLKD Ribnica*

Majdi v slovo!

V dnevih, ko smo se poslavljali od tisočletja, ko smo sklepali misli in dejanja z dobrimi željami, je čas zaznamoval spomin z bolečim slovesom. Pričakovano, a kljub temu z bolečino trenutka, nas je Majdino slovo doseglo ranjive in žalostno nemočne. Z vero, da se enajst let trajajoči boj z boleznijo tudi tokrat ne bo končal, smo skoraj nemo opazovali, kako se zakon narave ne meni za želje nas smrtnikov in kako absolutna, nezmotljiva in večna je resnica.

1959 - 2000

Zdravstveni dom je zapustila naša Majda. Iskričnost duha, dobre volje in neizčrpna energija za doseganje zastavljenih ciljev sta ji skupaj s poslanstvom zdravnika odpirali pot do src njenih bolnikov in nas sodelavcev. Včasih v nedoumljivi ljubezni, včasih v usmiljenju, vedno pa v požrtvovalnosti, ne meneč se za lastno utrujenost srca in telesa, v do obupa goli resničnosti. Vsi, ki smo njen boj spremljali celo desetletje, ji zaupali kot dobremu človeku in zdravniku, jo še do včeraj čakali, da se nam posveti na svoj, edino njen način, smo upali in želeli. Ne bolniki, ne njeni sodelavci nismo bili pripravljeni sprejeti dejstva, da tudi kot in čeprav zdravnica ostaja ranljiva za bolezen. Občudujoč in zavidajoč ji poznavanje lastnega telesa, smo s strahom spremljali, kako se bolezen polšača dela za delom telesa in kako malo pomeni to na njeni podobi med nami. Celo dolgo desetletje je odhajala in se vračala. Hitri, nepričakovani odhodi in vesele vrnitve, ki so dvome odvrčale v stran, a vedno le začasno. Vedno hitreje. Nemočni, da bi ji v stiski pomagali, smo ostajali na brezpotju - ona, zdravnica s svojo boleznijo, in mi, njeni sodelavci, z njenim zaupanjem, a brez pravega zdravlila. Privoščili bi ji ga in zaslužila bi si ga zaradi pomoči ljudem v stiskah, zaradi dela, ki ga je opravljala v času, ko ga ni bilo dovolj - ne zanjo, ne za njeno družino. Zaslužila bi si ga zaradi mladosti, za vsa odrekanja v času študija, za vse, kar nam je dajala. Žal, brez pomoči zanjo.

Hipokratova je misel: "Zdravnik je dober človek." Brez pridržka je veljalo to zanjo, za Majdo. Ljudje se je bodo spominjali po njenem zdravnikovanju, nam v zdravstvenem domu ostaja nenadomestljiva sodelavka, njeno delo in življenje med nami pa trajna dediščina nas vseh. Življenje je stakno iz dni, ki vedno minejo. Mnogo jih utone v pozabo, v spominu pa živijo posebej zaznamovani, nepozabni dnevi. Za številne izmed njih smo hvaležni njej in zaradi njih jo bomo pogrešali.

*Treba je mnogo tišine, tišine
zunaj in znotraj nas,
da bi slišali glas,
tihi, plahi, pojemajoči glas...*
(Tone Pavček)

Peter Rus

V spomin Tadeju in Majdi

Člani Lions kluba Ribnica bi z velikim veseljem in zadovoljstvom zaključili svojo humanitarno dejavnost konec leta 2000, če se ne bi prav lani v svoji sredini boleče soočali z resničnostjo bolezni, minljivosti, izgube in smrti.

Pomlad nam je vzela Tadeja Prelesnika, klubskega mojstra, enega zadnjih decembrskih dni pa se je poslovila Majda Govže Kumelj, 2. podpredsednica. Odšla sta, nam pa ostaja njun vzgled, ostajajo spomini.

TADEJU

Že novica, da je Tadeja prizadela bolezen, ki daje tako majhen kanček upanja na ozdravitev, nas je navdajala z žalostjo. V naši notranjosti je odzvanjalo vprašanje, kako je mogoče, da bolezen prizadene človeka, kot je Tadej, tako polnega življenjske energije, humanega, pozitivnega razmišljanja, sočutja do soljudi.

1960 - 2000

Vsi, ki smo ga srečevali na poslovnem področju, smo spoštovali njegov delovni elan, njegovo odgovornost pri izvajanju vodstvene funkcije in njegovo moč za premagovanje vseh ovir na poti do uspeha. Tadej je bil človek akcij.

Kot človek in strokovnjak je bil cenjen tako pri sodelavcih kot tudi pri lastnikih družbe, ki jo je vodil.

V njem je bil neusahljiv vrec moči za uresničitev zadanih ciljev. Kipeča energija se je prenašala tudi na soljudi, ki jih je srečeval v življenju. Že ko je stopil v prostor, je napolnil ozračje z vedrino, hudomušnim in igrivim dialogom, in še dolgo po njegovem odhodu je bil njegov duh še vedno prisoten.

Tadej se je odlikoval tudi z aktivnostjo v Lions klubu, bil je eden izmed ustanovnih članov v Ribnici in popolnoma prevzel filozofijo poslanstva lionizma. Kot klubski mojster je skrbel za prijateljsko ozračje na skupnih sestankih in odgovorno izvajal njemu dodeljene klubske zadolžitve.

Tadej je ljubil morje. S težkim srcem sem se na svojem letošnjem letnem dopustu spominjala njegovih gorečih pripovedi, iz katerih je bilo zaznati to njegovo ljubezen.

Tadej je neskončno rad smučal. Že sedaj se zavedam, da me bo na letošnji smuki prizadela misel, da njemu tovrstni užitki niso več dani.

Še vedno so v moji zavesti besede Tadejeve osebne izpovedi med boleznijo. Zaznati je bilo mogoče srečo, ki jo je doživljal v krogu svoje družine, kjer je črpal svojo življenjsko moč. Ganljiva je bila njegova želja po ozdravitvi, da bi tako prihranil bolečino svojim najbližjim. Ni objokoval svoje usode, popolnoma razumsko je sprejel diagnozo in je nastopal kot tolažnik vsem nam, ki nas je njegova bolezen prizadela. Kljub temu, da smo vedeli za njegovo kruto bolezen, je vsak njegov prijateljski ali poslovni obisk vedno pustil za seboj pečat upanja na ozdravitev in v nas vzbudil veselo pričakovanje ponovnega snidenja.

Tadej je verjel v bivanje v onostranstvu. Verjemimo tako tudi mi v upanju, da se ponovno prijateljsko snidemo z njim.

Mirjam Trdan

MAJDI

Majda je bila članica našega Lions kluba od ustanovitve dalje, tudi naša podpredsednica. S svojim dejavnim vključevanjem je zaznamovala vsako naše srečanje. Vedno je bila polna zamisli in predlogov, ki jih je nato tudi izpeljala. Vložila je veliko truda in dela v vse naše do sedaj uspešno izvedene projekte. S svojo življenjsko naravnostjo v dobroto, radodarnost in ljubezen je usmerjala delovanje našega Lions kluba in vsakega posameznega člana posebej. Geslo *We serve* je bilo tudi moto njenega poslanstva, tako v poklicu zdravnice, ki ga je opravljala z vso ljubeznijo, zagnanostjo in vestnostjo, kot v njenem zasebnem življenju.

Vsak od nas je na svoj način spremljal njen pogumni boj z boleznijo. S svojo osebnostjo in življenjsko naravnostjo je obogatila slednjega od nas. V vsakem je pustila svojo sled in ga nekaj naučila. Bila je dober, tankočuten, skrbeč in ljubeč človek z obsežnim znanjem medicine.

Alenka Nadler Žagar

Majda je v vseh okoliščinah ohranila svoj pozitiven značaj in okolici kar naprej ponujala prijaznost in pozitivno energijo. Taka je ostala tudi v času najhujših zdravstvenih preizkušenj, v kakršnih se večina ljudi preda malodušju oziroma od okolice pričakuje najvišjo stopnjo razumevanja in potrpežljivost. Kljub številnim operacijam in obremenjujočemu zdravljenju ni prekinila stika s svojimi bolniki in jim je razumevanje, potrpežljivost in podporo nudila v njihovih vsakodnevnih zdravstvenih stiskah. Zato nam bo v spominu ostala kot svetla oseba in rojena zdravnica, kakršnih še posebej v današnjih časih ni prav veliko med nami. Kljub kratkemu življenju ga je izpolnila tudi s humanostjo zdravniškega poslanstva.

Božidar Voljč

Kako ptica ve, kdaj naj odleti proti soncu? Kdo ji pove, kdaj je čas? Kako mi, ljudje, vemo, kdaj je čas, da se premaknemo naprej? Kako vemo, kdaj naj gremo? Kot ptice selivke imamo tudi mi tih notranji glas, če mu le prisluhnemo, ki nam prepričljivo pove, kdaj naj nadaljujemo pot v neznanje.

Je Tadej vedel?
Majda je vedela.

A.N.Ž.

Lojze Andoljšek

(1915 - 2000)

Novica o smrti nekdanjega direktorja tekstilne tovarne Sukno Zapuže na Gorenjskem, Lojzeta Andoljška, je le nekaj dni pred novim letom hitro obšla vsa Ribniško dolino. Od nas se je poslovil človek, ki je v svojem času z izrednim poslušom za potrebe ribniške občine močno zaznamoval gospodarski razvoj našega kraja. Zato ga je občina Ribnica kot enega prvih pomembnejših Ribničanov po drugi svetovni vojni proglasila za svojega častnega občana.

Lojze je bil pred dobrimi 85 leti rojen v osrčju Ribniške doline, v eni najstarejših naših vasi, v Brežah. Namenjena mu je bila pot v svet, vendar domače hiše ni nikoli pozabil.

Kot direktor tekstilne tovarne na Gorenjskem je s svojimi izkušnjami in nasveti postal neke vrste mentor povojnega industrijskega razvoja v Ribniški dolini. Ni pomagal samo z nasveti. Pomemben je bil tudi njegov bančni vpliv, predvsem pa pomoč pri organiziranju in izgradnji enega od obratov tekstilne tovarne Zapuže, ki so ga že konec petdesetih let začeli graditi v Jurjevici, blizu njegove rojstne vasi. V tem volnarskem obratu je dobilo delo okrog 90 delavk iz ribniških vasi. Da se je pred dvajsetimi leti Ribnica znašla med prvimi desetimi najbolj razvitimi občinami v Sloveniji, je tudi zaslug pokojnega Lojzeta Andoljška.

Druga plat njegovega dela pa je na ribniškem kulturnem področju. Ne samo, da je vseskozi spremljal kulturno dogajanje v Ribnici, ampak je tudi sam vanj aktivno posegal. S poznavanjem ribniške starozitnosti, z izostrenim poslušom za posamezne kulturne dogodke iz ribniške preteklosti je bil v mnogočem pomočnik, svetovalec ali sodelavec pri številnih publikacijah, ki obravnavajo gospodarsko, socialno, kulturno, politično, društveno in družabno življenje ribniškega človeka. Za to mu gre ob slovesu vse priznanje in zahvala.

Povedati je treba, da je bil Lojze z dušo in telesom pravi Ribničan, vendar Ribničan v najbolj zlahtnem pomenu te besede. Zmeraj pripravljen na pogovor, v družbi dobrodošel sobesednik, nikoli preglasen, a zmeraj prepričljiv. Na videz velikan, a blagega značaja.

Janez Dobiljak

SPOMIN NA NJEGA...

Ne želim pisati tega kot nekrolog, temveč zabeležiti drobne spomine na njega, ki je zaznamoval kraj, kjer berejo to glasilo. To je bil gospod Lojze Andoljšek, ki so mu domačini rekli tudi Dolinar iz Brež, prijatelji tudi Čujnar, njegovi sodelavci pa nekoč "tovariš direktor".

Zaposleni v tovarni v Jurjevici smo ga iskreno spoštovali. Ne le zato, ker nam je omogočil kruh v domačem kraju, ampak zaradi preprostosti, ki je izžarevala iz njega in je istočasno dajala vzgled, kako je treba ravnati in delati v podjetju, da iz nič nastane nekaj. Nismo se ga bali, ker ni nastopal z avtoriteto besede, temveč sta njegova pojava in hotenje po nastanku tovarne vzbujala v nas spoštovanje do njega. Nihče ni oporekal, ko smo ob redko prosti soboti zasadili krampe za temelje prizidka, v katerega je on pozneje dal pripeljati star stroj, ki ga je kupil kot odpadno železo v kateri od tekstilnih tovarn. V tovarni smo stroj obnovili in njegovo vprašanje "ali stroj že deluje" je dalo vedeti, da je zadovoljen in da uresničuje zastavljeni cilj.

Spominjam se, kako mi je nekoč telefoniral, da je v Škofji Loki kupil celo linijo strojev. Dejal mi je: "Vzemi ljudi in pojdi stroje odmontirati"! Ni me vprašal, ali sem sposoben za to ali ne. Tudi jaz nisem o tem razmišljal. To je bilo treba napraviti in z mojstrom Janezom ter elektrikarjem Francetom smo ob desetih zvečer v Škofji Loki ustavili stroje, ki so čez tri tedne že začeli obratovati v Jurjevici. Ob obisku v obratu nam je njegov nasmeh dal priznanje in desetine ur preko delovnega časa ni bilo več pomembnih.

Znano je, da je večkrat po cele dneve ali (in) noči gostil ljudi iz bančnih in drugih krogov. Če je bil na "našem" terenu, me je včasih vzel s seboj, da sem goste po končani večerji odpeljal na njihove domove. Občudoval sem ga, da je bil vedno prisoten z bistro glavo, medtem ko je gost običajno omagal. V poznejših letih, ko sem bil sam v njemu podobnih vlogah, sem spoznal, kako je to dobra lastnost.

V zadnjih letih sem ga obiskoval kot upokojenca v Brežah. Očitam si, da sem ga premalokrat. Kadar sem prišel k njemu, me je sprejel kot sebi enakega, čeprav sva bila iz dveh generacij. Vedno me je najprej vprašal, če kaj vem, kaj je s tovarno v Jurjevici. Tovarna je bila v stečaju in z žalostjo je opazoval, kako so odvažali stroje, ki jih je on s težavo pridobil. Kljub temu, da tudi mene še danes zaboli ob pogledu na propadajočo tovarno, ki smo jo družno gradili, sem vedel, da sem eden redkih, s katerim se o tem lahko pogovarja. Ponavadi sem zavestno pogovor obrnil drugam, ker sem videl, da vse bolj čustveno sprejema pogovor. Potem sva se pogovarjala o zgodovini Ribniške doline, o njenih veljakah, ki jih je mnoge poznal in preživel. Kot bi vedel, da se zadnjič vidiva, mi je dal ob zadnjem obisku, dva dni pred smrtjo, drobno brošuro o dr. Oražmu. Kot bi tudi jaz nekaj zasluhlil, sem želel podpis pod njegov članek v tej brošuri. Vzdržal sem se, misleč, da bom s tem pokvaril najin pogovor in da bom to raje storil ob naslednjem srečanju, ki sva si ga obljubila. Pa ga ob tem srečanju ne bi mogel več podpisati.

Zbogom, gospod Andoljšek!

Ivan Šega

ZAHVALA

Ob prerani boleči izgubi naše ljubljene žene, mamice, hčerke in sestre

MAJDE GOVŽE KUMELJ, dr.med.,

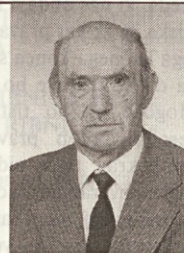
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji bili v oporo in pomoč ob njeni dolgi in težki bolezni. Zahvaljujemo se osebju Onkološkega Inštituta v Ljubljani, osebju oddelka za torakalno kirurgijo KC v Ljubljani, osebju Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica, ki so ji požrtvovalno in z ljubeznijo nudili pomoč in jo obiskovali. Hvala kolektivu Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica in športnikom RK Ribnica za lepo slovo in poslovilne besede dr. Petra Rusa, dr. Anice Marolt in g. Lada Orla. Prav tako se zahvaljujemo za lepo opravljen obred in vzpodbudne besede patru Niku Žvoklju, g. župniku Maksu Ipavcu in g. Franceju Levstiku ter pevcem za lepo petje. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom, sošolkam in sošolcem in vsem ostalim za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče, za maše, prispevke za onkološki inštitut in za ultrazvok ter hvala vsem, ki ste se poklonili njenemu spominu in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Mož Matjaž, hčerka Katarina, mama Mara, oče Anton, sestra Marija in brat Tone z družinama

*V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja, kjer v tišini spiš,
tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, očeta, dedka in brata

ANTONA ČAMPA

iz Kota, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom, vaščanom in prijateljem, ki ste ga obiskovali in bodrili v času njegove bolezni in nam kakor koli pomagali. Posebej se zahvaljujemo Tereziji Košir za vsakodnevne obiske in Ani Macele za pomoč. Zahvaljujemo se dr. Matjažu Kolencu, sestri Majdi Starc in vsem zdravnikom ZD Ritnica, osebju Infekcijske klinike, posebej dr. Brinovcu, za požrtvovalno nego. Iskrena hvala vsem, ki ste se poslovili od njega. Hvala g. župniku Maksu Ipavcu in patru Niku Žvoklju, ministrantom, pevcem za pesmi slovesa, zvonarjem, gasilcem, Milkini in Francetovim sodelavcem, komunalni in pogrebni službi. Posebej srčna hvala g. župniku in g. kaplanu za večerno molitev ob krsti.

Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat HVALA!

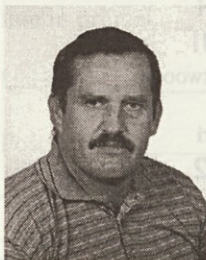
Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 50. letu je dopolnil svoje življenje

FRANCE PUCELJ

iz Goriče vasi 30.

17. decembra 2000 je Bog po svoji želji poklical k sebi dragega Franceta. Zahvaljujemo se za lepo opravljen mašni obred, za petje in govore ter vsem, ki so nam v tako težkih trenutkih stali ob strani.

Hvala, Frenk, za tvojo vero v življenje in za vse lepo, kar si delil z nami. Hvala ti, da mi je Bog podaril življenje s tabo.

Francetovi domači

Ribničani, koku ste kaj?

Ja, komaj smo zakorakali v novo stoletje, tisočletje, že je konec prvega meseca v tem letu. Mati moja, kako čas beži! Saj še inventure prejšnjega stoletja nimamo časa narediti? Čas nas dobesedno prehiteva. Bodisi po desni bodisi po levi.

Le kaj nas čaka? Po ovcah zdaj po svetu klonirajo še opice. Opica pa je nam, ljudem najbližja. Še malo, pa se bo pojavil vaš dvojnik pri ženi in obratno, v službi, srečala se bosta na Škrabčevem trgu, - kaj pa potlej?

Obljubljajo nam tudi počitnice na Luni, Marsu, na dnu morja... No, saj to bo pa kar v redu. T.i. topla greda, ki nas obdaja in vedno bolj stiska, je že kar prava znanilka tega laičnega konca sveta in umik na druge planete bo edini izhod. Mogoče pa bo tisti obljubljeni vesoljni potop prav to? Nekaj norih krav, malo aidsa, topljenje ledenikov, rahla rotacija Zemlje in ni poti nazaj. Sledi samo še sodobna Noetova barka - vesoljska raketa.

Pred tem pa imamo na Zelenem planetu še veliko opravkov. Čudo tehnike moramo še kar najbolj izkoristiti. Še nam, torej naši generaciji, ki smo nekako na tretjini življenjske poti, obetajo avtomobile, ki bodo na podlagi elektromagnetnega valovanja lebdeli v zraku, eden nad drugim, in tako sprostili vedno bolj neznosno gnečo na cestah. In še ena zanimiva stvar se nam obeta, ki naj bi precej olajšala življenje, a ga hkrati še bolj podivjala. To so čipi, ki jih bodo enostavno vgradili v našo glavo pod kožo in ti bodo prevajali različne jezike neposredno v sprejemni center možganov. Torej, zbogom tuji jeziki in slovarji?

Še kaj se bi našlo, česar ne smemo zamuditi. Pa pustimo tehniko in njeno ekspanzijo in se posvetimo Rešetu. Tudi na naših straneh še nismo rekli zadnje besede. Kje pa, smo šele na začetku in najboljša šele pride. A vse ob svojem času (spremljajte naslednje številke).

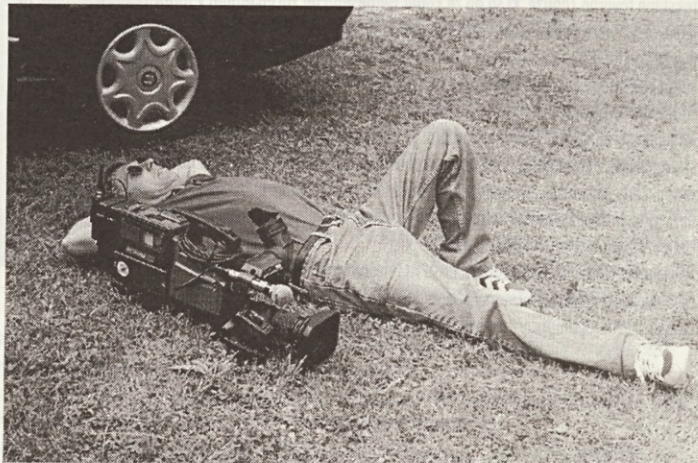
Marko Modrej

FOTO SMEŠNICE

Vsak izmed vas ima doma verjetno kakšno fotografijo, ob kateri ste se že ničkolikokrat nasmejali. In zakaj bi se smejali le doma? Pošljite nam in mi jo bomo pokazali ostalim. Zbirali bomo najzanimivejše, najbolj smešne, najbolj posrečene fotografije, jih ocenili, vsakič nekaj objavili in nagradili z barvnim foto filmom ter jih shranili do decembra 2001, ko bomo na sklepni prireditvi Ribniški pušelj 2001 vse zanimive fotografije tudi razstavili. Najboljši oz. najbolj posrečeni fotografiji oz. lastniku pa podelili lep, predvsem pa funkcionalen fotoaparata, poklon ekskluzivnega sponzorja akcije - Foto Toni.

Za motivacijo vam predstavljam nekaj sličic iz mojega fotoaparata, ki bi že bile primerne za natečaj. Ker pa so moje, naj bodo le izzivi. Imate boljše? Pošljite jih vendar!

Na vašo željo lahko ostanete anonimni, razen ob prevzemu nagrade si pridržujemo pravico objaviti zmagovalca v decembrski oz. januarški številki Rešeta.

Veste kaj? Me ne briga, kaj bo nočoj v TV dnevniku. Med tem, ko se bo novinar koncentriral, bom jaz malce dremal. P. s.: Ostanite še naprej z nami

Foto Arhiv TVS

"Koga pa je to? Kdo pa sem, kaj pa sem, kam pa so šli vsi? Ej, ugasni kamero in počakaj, da se odločim, kdo sploh sem!"

Foto Arhiv TVS

KINO IDEAL

Kolodvorska 9/a

FEBRUAR 2001

MALO TEGA, MALO ONEGA ...

Sobota, 3. februar, ob 21. uri

MOŽJE "X"

ameriški ZF triler

Nedelja 10. februar, ob 21. uri

VESOLJSKI KAVBOJI

ZF ameriška uspešnica Clint Eastwooda

Sobota, 17. februar, ob 21. uri

TRČENI PROFESOR 2.

ameriška nora komedija

Nedelja, 24. februar, ob 19. uri

BREZ POVRATKA

ameriški mladinski triler

NAGRADA!

**Fotoaparata
znamke
BRAUN
trend
zoom 70 C-AF**

**Ekskluzivni sponzor akcije
FOTO TONI**

ZIMSKI KVIZ

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le ena je pravilna. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste pravilno rešitev, povezano z začetkom milenija.

1. Osrednja osebnost v 1. ribniškem zborniku je...

N - Anton Skubic A - Jože Tanko B - Andrej Klemenc

2. Znamenite orgle v cerkvi pri Novi Štifti so iz leta...

V - 1899 O - 1904 Ž - 1999

3. Na prireditvi Ribniški šport v letu 2000 smo za ZD Ribnica za nakup ultrazvoka zbrali...

Š - 300.000 SIT T - 310.000 SIT V - 330.000 SIT

4. 14. januarja je bila v avstrijskem Flachau ženska tekma za svetovni pokal v...

S - slalomu Z - zapeljevanju N - nabiranju vijolic

5. Na sliki je grb...

H - društva zdomarjev Sušje
T - TD Ribnica
R - ribiške družine Prigorica

6. 14. januarja je praznoval 60. rojstni dan...

L - Milan Kučan E - Marjan Podobnik K - Mojmir Sepe - Mojzes

7. Novoletni paketi, ki smo jih v prejšnji številki dodali našim zvestim oglaševalcem, so bili pri podjetju...

E - URBAN servis in prodaja vozil Škoda
T - INS SAT montaža in servis elektro sistemov
V - BAMBA nepremičnine

8. Danes, 29. januarja, goduje...

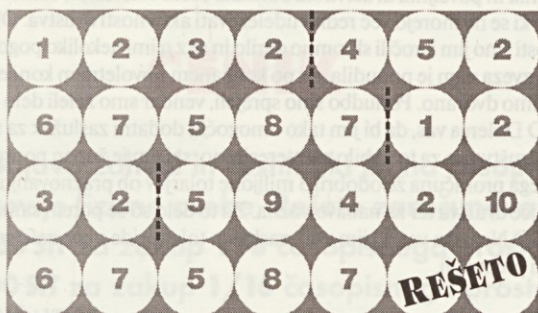
S - Angela G - Alenka J - Valerij

9. Pasha je praznik po judovskem koledarju. Pasha je med...

I - 8. in 15. aprilom Š - 29. in 31. januarjem Ž - 19. in 23. februarjem

10. Ribnica se je pred kratkim predstavila na svetovnih spletnih straneh. Naslov, na katerem jo najdemo, je...

Č - www.ribnica.si
I - www.riba.si
R - www.resetarji.si

Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali 5 lepih nagrad. V novem tisočletju vam bomo pripravili večje in bogatejše nagrade. Se strinjate?

(Tudi ta odgovor lahko pošljete. Pa še kakšen predlog, idejo...) Dobro jutro.

Pravilna rešitev 12. številke Rešeta je: VESEL BOŽIČ, SREČNO NOVO LETO

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrade:

- nagrado**, radijsko čestitko, ki jo poklanja radio UNIVOX, prejme: TINA LOVŠIN, Sajevec 36, 1310 RIBNICA.
- nagrado**, paket ledenega čaja, ki ga poklanja PIVOVARNA UNION, prejme: ANA ČEŠAREK, Lepovče 17 a, 1310 RIBNICA.
- nagrado**, 2 vstopnici za ogled rokometne tekme po izbiri, ki jo bo v pomladnem delu prvenstva odigral RK INLES-RIKO v domači dvorani, poklanja ju RK Inles-Riko, prejme: VESNA ROVAN, Grčarice 12, 1331 DOLENJA VAS.
- nagrado**, 2 color filma, ki ju poklanja FOTO TONI Ribnica, prejme: NEJA PETKOVIČ, Knafljev trg 1, 1310 RIBNICA.
- nagrado**, 2 vstopnici za kino, poklanja ju KINO RIBNICA, prejme: ANDREJA MAROLT, Gornje Lepovče 123, 1310 RIBNICA.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo! Kupone za prevzem nagrad boste prejeli po pošti.

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____
 Ulica: _____
 Pošta: _____
 Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA, najkasneje do 10. februarja 2001.

Na podlagi določil Pravilnika o oddajanju poslovnih prostorov v najem (Ur.L.RS, št. 70/95, 44/98, 68/99) je Občinski svet Občine Ribnica na seji dne 19.12.2000 sprejel

SKLEP

O DOLOČITVI VIŠINE IZKLICNIH NAJEMNIN ZA POSLOVNE PROSTORE, S KATERIMI RAZPOLAGA OBČINA RIBNICA

1. Izklicna cena mesečne najemnine za poslovne prostore se določi v naslednji višini:

a) **Cena 1610 SIT/ m² za poslovne prostore v stavbah:**

- Gorenjska cesta 3, Ribnica
- Gorenjska cesta 9, Ribnica
- Kolodvorska ul.18, Ribnica
- Škrabčev trg 21, Ribnica
- Škrabčev trg 40, Ribnica, poslovne enote 3,4 in 6

b) **Cena 1074 SIT/ m² za poslovne prostore v stavbah:**

- Knafljev trg 2, Ribnica
- Športni center Ribnica
- Lončarska ulica 64, Dolenja vas

c) **Cena 860 SIT/ m² za poslovne prostore v stavbi:**

- Gorenjska cesta 2, Ribnica

d) **Cena 320 SIT/ m² za garaže**

e) **Cena 100 SIT/m² za poslovne prostore v stavbi na Škrabčevem trgu 40, poslovne enote 1, 2 in 5**

2.

Za poslovne prostore, ki se oddajajo v najem, se določi najemnina v naslednji višini:

a) **Dvorana v Ideal centru Ribnica : 15.000 SIT/ ura**

Ta cena velja za vse najeme, razen za kinopredstave, za katere je sklenjena posebna pogodba. Ne vključuje pa stroška ozvočenja, ki ga plača najemnik dvorane.

b) **Miklova hiša:**

- galerija : 3.220 SIT/ura
- mala dvorana v II. nadstropju : 1.610 SIT /ura
- kletni prostori: 3.220 SIT/ura

Ta cena pa ne velja za člane KUD-ov, ti uporabljajo prostore brezplačno.

c) **Športni center Ribnica - dvorana :**

- uporaba za šport in rekreacijo: 3.500 SIT/ura
- v komercialne namene: 161.100 SIT/dan
- vsak dodatni dan 43.700 SIT

Ta cena ne velja za športna društva in organizirano rekreativno dejavnost znotraj športne zveze, ti uporabljajo prostore brezplačno.

č) **Športni center Ribnica - bazen:**

- uporaba bazena: 15.000 SIT/ura

Plačila uporabe bazena so v naprej dogovorjenih terminih oproščeni člani Plavalnega kluba Ribnica do vključno osmega razreda in tekmovalci Triatlon kluba Ribnica.

d) **Osnovna in glasbena šola:**

- uporaba razredov: 2.300,00 SIT/ura
- uporaba dvorane v Dolenji vasi:
- za šport in rekreacijo: 3.220 SIT/ ura
- za komercialne namene: 95.000 SIT/dan
- vsak dodatni dan: 32.200 SIT

Uporabniki, ki se v celoti ali delno financirajo iz občinskega proračuna, plačajo za uporabo prostorov pod točko a, b, c in d, če jih uporabljajo v nekomercialne namene, le stroške vzdrževanja in upravljanja, kar predstavlja 50 odstotkov višine izključnih najemnin, določenih pod točkami a, b, c in d.

3.

Najemnina poslovnih prostorov oziroma pogodbeni najemnina se valorizira enkrat letno glede na rast življenjskih stroškov.

4.

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o določitvi višine izključnih najemnin za poslovne prostore, s katerimi razpolaga Občina Ribnica (z dne 2.7.1998 ter spremembi sklepa z dne 1.7.1999 in 9.12.1999).

5.

Ta sklep začne veljati dan po objavi v občinskem glasilu Rešeto.

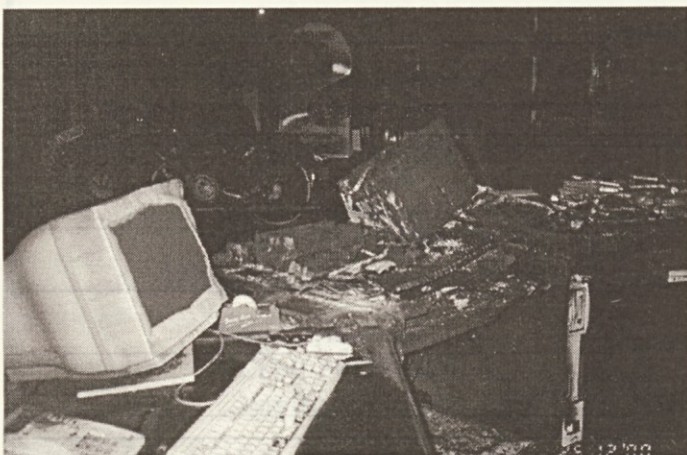
Številka:01-DB-361-01-2/98

Datum: 28.11.2000

Občinski svet Občine Ribnica
Jože Tanko, župan

Iz decembrskega arhiva PGD Ribnica

- V žlebove pri našem domu smo montirali ogrevalne kable, da se pred vhomom ne bo delal led in otežil vstop v dom, kadar je to najbolj potrebno.
- V Ortneku smo za cestno podjetje Novo mesto čistili odtočne cevi.

Center za obveščanje nas je poklical na intervencijo v Dolenjo vas, da smo gasilcem pomagali pri gašenju, osvetlitvi in pripravi na sanacijo požara, ki je povzročil razdejavanje v avtosalonu zaradi okvare na računalniškem omrežju. Na opremi v salonu je nastala kar velika škoda, vendar je bila kljub vsemu sreča, da se požar ni uspel povsem razvneti.
Foto Arhiv PGD Ribnica

- Ob menjavi žlebov na osnovni šoli Ribnica smo posodili prevozno lestev in tudi pomagali pri delu z njo.
- Razdelili smo 781 koledarjev (natisnjenih je bilo 800).
- Pomagali smo vozniku, ki je na mokri cesti zapeljal v jarek. Poškodovano vozilo smo odpeljali na popravilo.
- Prevažali smo vodo na jez v Prigorici, ker tega niso izvršili gasilci iz Dolenje vasi. Za nadaljnje prevoze smo delo odstopili PGD Prigorica, in ti so to delo z veseljem sprejeli. Podjetje GEO je delalo na jezcu preizkuse prepustnosti tal.
- Kupili smo ISDN telefonski priključek, dobili novo telefonsko številko 83-69-886 in številko fax: 83-69-887; v bodoče pa nameravamo o svoji dejavnosti objavljati tudi na internetu.
- Opravili smo popis društvenega inventarja.
- V Hrovačo smo dali pet cevi in ročnik.
- V Sajevcu smo pogasili požar, ki so ga zanetili otroci s pirotehničnimi sredstvi.
- Pogasili smo kontejner v Kolodvorski ulici, ko je v tega stanovalec že drugič stresel žerjavico iz svoje peči.
- V Dane in romsko naselje pred Otavicami smo vozili pitno vodo.
- Predsednik in poveljnik društva sta obiskala osem veteranov, članov PGD Ribnica, ki se ne morejo več redno udeleževati aktivnosti društva. Ob tej priložnosti smo jim izročili skromno darilo in se z njimi nekoliko pogovorili.
- Športna zveza nam je ponudila, da po končanem novoletnem koncertu pospravimo dvorano. Ponudbo smo sprejeli, vendar smo želeli delo odstopiti PGD Dolenja vas, da bi jim tako omogočili dodatni zaslužek za novo vozilo. Društvo pa za to ni bilo zainteresirano, saj jim je župan poprej iz občinskega proračuna že odobril 3 milijone tolarjev ob praznovanju 130-letnice društva ter za nabavo vozila. Za to delo so se potem sami javili člani PGD Nemška vas, ki jim vsak zaslužen tolar pride prav, zato smo jim delo tudi prepustili.

MATJAŽ VIRANT
predsednik PGD Ribnica

inles d.d.

Proizvodnja, trženje in inženiring
 Kolodvorska 22, SI-1310 Ribnica, Slovenija
 Tel: +386 1 8377-100
 Fax: +386 1 8377-333
 E-mail: info@inles.si
 WWW: http://www.inles.si

objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNIH PROSTOROV V NAJEM z zbiranjem ponudb

I. Najugodnejšemu ponudniku oddamo v najem del poslovnih prostorov v Ribnici, Merharjeva 3 (Rudeževa vila), in sicer:

1. V pritličju stavbe

- pisarna št. 1 v neto izmeri 31,15 m²
- pisarna št. 2 v neto izmeri 18,23 m²
- pisarna št. 3 v neto izmeri 11,52 m²
- pisarna št. 10 v neto izmeri 28,55 m²

2. V I. nadstropju stavbe

- pisarna št. 19 v neto izmeri 12,60 m²

3. V II. nadstropju stavbe (podstrežje)

- pisarna v neto izmeri 12,96 m²
- pisarna v neto izmeri 20,78 m²
- pisarna v neto izmeri 16,06 m²
- prehodni prostor v izmeri 8,89 m²
- prehodni prostor v izmeri 8,76 m²

II. Izhodiščna najemnina za pisarne v pritličju in v I. nadstropju stavbe znaša 15 DEM/m², za pisarne v II. nadstropju pa 12 DEM/m². V ceni najemnine je zajeta poraba električne energije, ogrevanja, vode, odvoza smeti in čiščenja.

III. Razpisni pogoji:

1. Ponudnik je lahko pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki se izkaže z izpisom sodnega registra, samostojni podjetnik, ki se izkaže z odločbo o izpolnjevanju pogojev za začetek opravljanja dejavnosti, kot podjetnik ali fizična oseba, ki se izkaže s potrdilom o državljanstvu.
 2. Pisne ponudbe naj vsebujejo predmet ponudbe in ponudbene pogoje, kot so cena in plačilni pogoji.
 3. Odpiranje ponudb in izbor le-teh bo opravljen komisijsko.
 4. Uspešni ponudnik mora v roku 15 dni od obvestila, da je izbran, skleniti najemno pogodbo z naslednjimi določili:
 - najemnina se določi v neto znesku, h kateremu se prišteje davek na dodano vrednost,
 - najemna doba je za nedoločen čas, z odpovednim rokom 3 mesece,
 - najemnik mora ob sklenitvi pogodbe vplačati varščino v višini treh najemnin. Ta se poračuna v prvem letu trajanja najema.
 5. Upoštewane bodo samo fiksne ponudbe.
 6. Lastnik ni obvezen skleniti pogodbe z nobenim od ponudnikov.
 7. Drugi pogoji bodo dogovorjeni z najemno pogodbo.
- Pisne ponudbe pošljite v 15. dneh po objavi na INLES, d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica - Kadrovska pravna služba, pod oznako »Javni razpis za oddajo poslovnih prostorov v najem« z navedbo zaporedne številke, na katero se ponudba nanaša. Ogljed prostorov je možen po predhodnem dogovoru. Kontaktna oseba je Stane Pogorelec, tel. 8377 142.

INLES, d.d.

NOVOST V REŠETU

V tem letu bomo namenili več pozornosti in prostora tudi podjetnikom in lastnikom poslovnih prostorov in lokalov.

Vabimo vse, ki imate trgovino, gostinski lokal, pisarno oz. opravljate storitveno dejavnost, da nam pošljete svoj obratovalni čas, uradne ure ipd.

Vabljeni ste prav vsi, tako večji poslovni centri, ki imate sedež podjetja izven naše občine, pogoj je le, da je lokal v občini Ribnica.

Obratovalne čase bomo objavljali vsak mesec BREZPLAČNO. Če želite objaviti oglas ali svoj čas podkrepiti z logotipom podjetja, lokala, vam računamo oglas po veljavnem ceniku.

Torej, vabljeni k sodelovanju in obveščanju vaših cenjenih gostov in potrošnikov. Vaše podatke bomo objavili že v prihodnji številki.

Vse dodatne informacije dobite na tel. številki: 041 / 536 889.

Svojo ponudbo pošljite po e-pošti: reseto@ribnica.si, oz. po faksu: 8369 765 oz. 8369 817.

Vabljeni !!!

Zahvale in čestitke

CENIK

Za objavo zahval in čestitk, ki jih na časopis naslovijo fizične osebe, Rešeto zaračunava:

5.200,00 SIT za zakup 1/8 časopisnega prostora,
2.600,00 SIT za zakup 1/16 časopisnega prostora.

V ceno ni všteti 19% DDV.

mali OGLASI

ZA DALJŠE OBDOBJE ODDAM V NAJEM TRGOVSKI LOKAL - PIZZERIJA VINIJA NA FREKVENTNI LOKACIJI ORTNEK, OB CESTI RIBNICA - LJUBLJANA. DODATNE INFORMACIJE IN POGOJE NAJEMA DOBITE NA
 GSM.: 041 / 647 110, Jani.

Odkupim originalne CD plošče različnih izvajalcev.
 GSM.: 041 650 299.

Ugodno prodam samo enkrat rabljeno potapljaško obleko, je v odličnem stanju, še vedno v garanciji. Zraven podarim plavutke in cevke do jeklenke s tesnili.
 GSM.: 041 878 099.

Zaposlimo mizarja ali strojnega tehnika za izdelavo in servis pohištva. Gibljiv delovni čas, zaželena starost do 30 let, vozniško dovoljenje B kategorije.
 Informacije: 01 / 836 08 30, med 10. in 12. uro.
 POMIS, Andrej Šilc, s.p.

V Hrovači (k.o. Goriča vas) so v celoti ali posamezno naprodaj njivske, travniške in gozdne parcele, v skupni izmeri ca 12,5 ha. Prednost imajo mejaši in najboljši ponudniki. Informacije na tel.: 01 524 86 40

ODKLENEM VAŠ MOBILTEL, TAKO DA DELUJE NA VSEH OMREŽJIH!
 Informacije na tel.: 041/ 402 779 (Jože)

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Dolenja vas, starejša stanovanjska hiša, potrebna obnova, vel. parc. 608 m², voda, el., cena 3,9 mio SIT ali 37.000 DEM.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19,4 mio SIT ali 179.000 DEM.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (188.000 DEM).

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m², trgovina in gosp. poslopije, vel. parc. 608 m², zemljišče 162 m², klas. ogrevanje, el., voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 117.000 DEM, cena za gosp. poslopije 6,8 mio SIT ali 65.000 DEM.

- KOČEVJE - center, star. stan. hiša (vila), skandinavski način gradnje, skupna površina 380 m², vel. parc. 1000 m², primerna za reprezentančni objekt ali poslovni prostor, cena 24,4 mio SIT (240.000 DEM).

- RIBNICA - Grič, dvostanovanjska hiša, dim. 12,5 x 8,5 m, vel. parc. 880 m², 2 garaži, CK, SAT, tel., el., voda, kompletno dograjena, oprema po dogovoru, cena 24,18 mio SIT (240.000 DEM). Možna zamenjava za hišo ali vikend 1 km od morja na hrvaški obali.

- SODRAŽICA - LOŠKI POTOK, starejša stan. hiša, 3 etaže, vel. parc. 500 m², takoj vseljiva, el., voda, cena 8,6 mio SIT ali 80.000 DEM.

STANOVANJA:

- RIBNICA - center, trosobno 67,01 m², 3. nadstropje, klas. ogrevanje, KT, tel., vrt. Cena 8,4 mio SIT ali 79.500 DEM, vseljivo v enem mesecu.

- SODRAŽICA - center, trosobno 79,69 m², 3. nadstropje, lepo urejeno, plinsko ogrevanje, SAT TV, cena 10,2 mio SIT ali 95.000 DEM.

VIKENDI:

- ORTNEK - bivalni vikend 5 x 4 m in gradbena parcela ca 1342 m² z začetno novogradnjo (prva plošča 10 x 12 m) s popolno gradbeno dokumentacijo, lepa lokacija, možna zamenjava za enosobno stan. v

Ljubljani, cena 10,6 mio SIT ali 99.500 DEM.

- KOLPA - Bosljiva Loka, stanovanjska hiša primerna za vikend, stara 15 let, takoj vselj., SAT, tel., voda, klas. ogrevanje, cena po dogovoru.

- KOLPA - Ribjek, vikend - brunarica, novejša, na lepi in mirni lokaciji, vel. parc. 171 m², el., voda, takoj vseljiva, cena 3,4 mio SIT ali 31.500 DEM.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV podaljšana faza, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 890.000 DEM)

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19,4 mio SIT ali 179.000 DEM.

PARCELE:

- PIJAVA GORICA - nad gostilno Čot, gradbena parcela vel. 1298 m², dokumentacija delno urejena, cena za m² 7.500 SIT ali 75 DEM.

DDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, poslovni prostor - nov v nadstropju za mirno dejavnost oddamo, vel. 45 m², CK, voda, el., tel., dokumentacija urejena, cena po dogovoru.

- RIBNICA - strogi center, posl. prostor, 45,48 m², z vsjo infrastrukturo, oddamo. Dok. urejena, cena 48.100 SIT ali 450 DEM mesečno, vseljivo takoj.

STANOVANJE:

- RIBNICA - center, dvosobno stanovanje cca 59,5 m² in garsonjero cca 30 m² oddamo (predplačilo). Cena po dogovoru.

KUPIMO

STANOVANJA:

- RIBNICA - Prijateljev trg, za znanega kupca, kupimo garsonjero in enosobno stanovanje, gotovinsko plačilo.

**Pokličite nas
in nam zaupajte
svoje želje!**

SPOMLADANSKI JEZIKOVNI TEČAJI

- **Odrasli:** Začetni in nadaljevalni tečaji angleščine, začetni tečaj nemščine/francoščine, konverzacija
- **Dijaki:** Priprava na maturo, skupinske inštrukcije nemščine in angleščine, osvežitveni tečaj slovnice

PRIČETEK SPLOŠNIH TEČAJEV ZA ODRASLE JE 19. 2.

Informacije: 041/561-734 ali 01/2565-871, e-pošta: lektor@email.si
LEKTOR, Brigitta Vesel s.p., Na pesek 13, Sodražica

LEKTOR JEZIKOVNO
IZOBRAŽEVANJE,
PREVAJANJE

*Pekarna
HRAM*

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 89555-558

Avtohiša Randelj

Prihranki ob nakupu vozil letnik 2000

LUPO 1.0 - 88.000 SIT

LUPO 1.4 - 224.000 SIT

POLO limuzina in variant - 140.000 SIT

GOLF 1.4 (basis) - 160.000 SIT

GOLF 1.4 (edition) - 160.000 SIT

+ hišno darilo (elektro paket)

GOLF 1.9 SDI (basis) - 160.000 SIT

BORA 1.4 (basis) - 160.000 SIT

BORA 1.9 SDI (basis) - 160.000 SIT

To pa še ni vse, zato nas kar hitro obiščite.

Ponudba vozil in modelov je omejena

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje

telefon: 893-11-36, 895-14-88, telefax: 895-52-40

E-mail: damjan.randelj@porsche.co.at

FEGRO

Tel.: 01/8369-810

Fax: 01/8369-811

Fegro, d.o.o., Cesta na Ugar 8, 1310 Ribnica

- Železnina
- Gradbeni material
- Kmetijska mehanizacija in rezervni deli
- Razkladanje z dvigalom
- Možnost dostave na dom

**UGODNA
PONUDBA
KROVSKO
KLEPARSKIH
IZDELKOV:**

žlebovi, kljuke, odtočne cevi
(pocinkane, bakrene, alu.),
ostali materiali

DELOVNI ČAS:

ponedeljek - petek: od 7^{h30} do 18^h

sobota: od 7^{h30} do 12^h

MENJALNICA

MiKEL IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

- \$ odkup in prodaja deviz
- \$ odprto od 8" do 18" (non-stop)
- \$ hitro opravljene storitve, brez vrst
- \$ ugodni tečaji - popusti pri večjih količinah

Borzno posredovanje

- Odkup in prodaja **vseh** delnic (ki kotirajo na LB)
- Nizki stroški poslov (3.400 SIT; 1 - 1,5 %)
- Hitra izplačila, svetovanje o vrednostnih papirjih
(OPLEMENITITE SVOJ DENAR, SE PRIPOROČAMO)

\$ DEM CHF ATS ITL

NOVO V RIBNICI, NAD URARJEM

FRIZERSKI SALON

Barbara

Ljubljanska 1a
1310 Ribnica

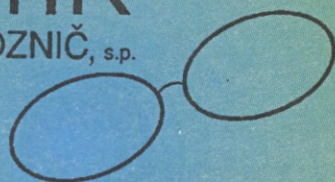
Del.čas: Pon-petek od: 8-12 14-19
Sobota: od 8-13

Tel: 041/228-456

ZA 8 KUPONOV 1X BREZPLAČNO STRIŽENJE (MOŠKO ali ŽENSKO)

OPTIK

JANEZ POZNIČ, s.p.

Vrvarska 3, 1310 Ribnica, TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas: vsak dan od 9^h do 19^h
sobota zaprto

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
RIBNICA p.o.

Škrabčev trg 19, 1310 Ribnica, tel.: 83 60 813

Našim varčevalcem nudimo celovito ponudbo:

- » varčevanje po ugodnih obrestnih merah
- » ugodna dolgoročna in kratkoročna posojila
- » možnost prejemanja pokojnine in ostalih osebnih
- » vodenje žiro računov
- » možnost plačevanja vseh vrst položnic
- » odkup in prodaja deviz
- » odkup in prodaja delnic

Delovni čas vsak delovnik od 7.30 do 14.30 ure in
ob sobotah od 8.00 do 11.00 ure

DOBRA HRANA IN PIJAČA SE PRI URŠNJAKU OBRAČA!

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

Pooblaščen trgovina
v Ribnici
tu **tehnounion**

MARIJA MARKELJ, s.p.
Gornje Lepovče 86, 1310 Ribnica

KELOmat

Casco Nobel
Nobel Industrier

AKCIJA - 10% popust akustike SONY in SHARP

AKCIJA - IZREDNO UGODNO

Vgradni štedilnik CANDY in steklokeramična plošča CANDY
za samo 128.086,00 SIT.

- MOŽNOST PLAČILA S KARTICAMI ALI NA 5 OBROKOV S ČEKI
- PRODAJA GSM APARATOV DRUŽBE MOBILTEL
(MOBIREGLJA, MOBIKVAČAČ, MOBISOVA).

POKLIČITE 83 61 714!

SONY SHARP BLANCO Miele Candy Esperia

PAN TRGOVINA ZIMZLEN

Babič Stane, s.p.
Knafljev trg
1310 Ribnica
Tel.: 01/ 8363 - 348

TRGOVINA BREG

Breg 22
1310 Ribnica
Tel.: 01/ 8361 379

Pan

UGODNE CENE, BOGATA PONUDBA...
A SPLOH VESTE, KAJ STE ZAMUDILI,
ČE MIMO TRGOVINE PAN STE ZAVILI ?

ODGOVOR: NASLEDNJIČ
ZAVIJTE K NAM,
KER PRI NAS VSE, PA ŠE
POCENI, BOSTE DOBILI!

Nudimo vam:

- polaganje talnih oblog:
itisonov, toplih podov,
PVC talnih oblog, vinflex,
pluta, laminatov, parketov z
brušenjem in lakiranjem
- pleskanje in kitanje stenskih površin ter barvanje oken, vrat,
opažev, žlebov
- obnovitev fasad
- redna in generalna čiščenja poslovnih ter stanovanjskih prostorov
- globinsko čiščenje preprog, stolov in sedežnih garnitur
- obnovitev marmorja in teraca ploščic (kristalizacija)

ČISTILNI SERVIS - SLIKOPLESKARSTVO
TEL.: 01/83 61 581, MOB.: 0609/647-188, GSM: 041/647-188

UGODNE CENE NAŠIH STORITEV

POPUST ZA VOZILA IZ ZALOGE:
IBIZA - 150.000,00 SIT

Ne samo nov videz, ampak tudi izjemen značaj.

LEON - 215.000,00 SIT
Poosebljena popolnost.

CORDOBA/CORDOBA VARIO - 200.000,00 SIT
Izrazito prepričljiva. Več kot samo nov obraz.

TOLEDO - 200.000,00 SIT
Zapeljivo popoln.

Joras Center

Prodaja in servis vozil SEAT

1310 Ribnica, Slovenija

Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

SEAT

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

OPTIKA ANITA
Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)
Tel.: 83 61 128

Vam nudi:

- očala na recept tudi brez dioptrije
- okvirji, stekla, dodatki
- športna sončna očala s kvalitetnimi stekli in antirefleksnim slojem, ki odbija bleščenje in varuje vaše oči
- tekočino za leče BAUSH & LOMB
(za vse mehke kontaktne leče v eni steklenički)

**POTREBUJETE ZAŠČITO
PRED ŠKODLJIVIMI UV
ŽARKI?**

Delovni čas:

ponedeljek od 8^h - 12^h, 15^h - 20^h
torek, četrtek od 8^h - 12^h, 16^h - 18^h
sreda, petek od 8^h - 14^h, 16^h - 18^h
sobota od 9^h - 12^h

Slikopleskarstvo BOJC

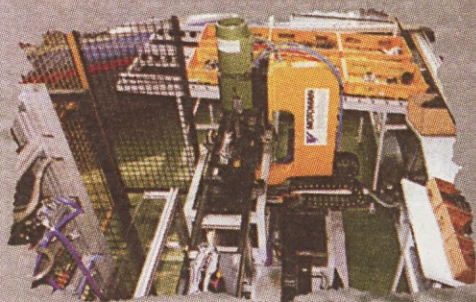
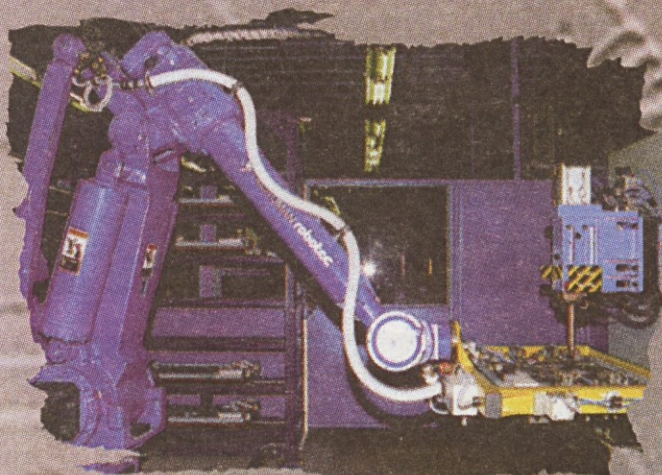
Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,

tel.: 01 8634 -533

GSM: 041 712 103

MOTOMAN robotec d.o.o.
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

Lepovče 23, 1310 RIBNICA,
tel.: +386 (0) 1 83-61-361
fax: +386 (0) 1 83-61-243
www.motomanrobotec.si,
e-mail: info@motomanrobotec.si

**PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE IN
AVTOMATIZACIJE V INDUSTRIJI**

SVETOVANJE
PROJEKTIRANJE
RAZVOJ PROGRAMSKE OPREME
IZVEDBA, ŠOLANJE in VZDRŽEVANJE

V POVEZAVI Z RENOMIRANIMI EVROPSKIMI FIRMAMI
VAM NUDIMO KOMPLEKSNE REŠITVE:

**1.0 PODROČJE
ROBOTIZACIJE**

JAPONSKI ROBOTI
- MOTOMAN - YASKAWA
NOSILNOSTI od 3 kg do 200 kg
POKRIVAJO CELOVITO
PODROČJE UPORABE:

- Obločno varjenje
- Uporovno varjenje
- Strega
- Brušenje
- Poliranje
- Paletiranje

**2.0 PODROČJE MONTAŽNIH
LINIJ NA OSNOVI TRANSFER-
NIH PALETNIH SISTEMOV**

- Montažne postaje
- Postaje za CNC - 3 osno
Orbitalno kovičenje
- Menline in testne postaje
- Postaje za označevanje
izdelkov

NAŠE REFERENCE DOMA IN V TUJINI

TPV-ARSED, Novo mesto
CIMOS, Koper
REVOZ, Novo mesto
ISKRAEMECO, Kranj
KIG Kovinska industrija Ig
GORENJE d.d. Ga
ECIA CESA, Francija

ZEUNA STAERKER, Italija
PERI, Nemčija
BERTRAND FAURE, Nemčija, Poljska
SITECH - VW, Nemčija, Poljska
HENRICH GILLET, Nemčija
EBERSPAECHER, Nemčija

TROTJE NISO IZLETAVALI S ČEBELAMI DELAVKAMI

Na prvo nedeljo v letošnjem januarju so ogrete sape privabile čebele na plano. Okoli dvanaajste ure je mera na čebelnjaku kazala 17 stopinj Celzija.

Od tod le Janez Arko prevaža čebele na pašo
Foto Jana Arko

Naj povem tudi, da smo imeli v Gornjih Lepovčah predlanskega 10. decembra enako ogreto ozračje.

Čebelja družina – kadar je zdrava in založena s svojo hrano, prezimi v gruči na satju. Pri zunanji temperaturi minus 12 stopinj C se čebele stisnejo v gručo. Ta se premika za hrano, občasno se razide in se na novo oblikuje. Čebele v središču gruč ustvarjajo toploto, ki se v normalnih razmerah ne zniža na manj kot 18 stopinj C. Spomladi, v času razvoja, temperatura v središču nastajajočega gnezda poraste na okoli 35 stopinj C. V sredini zimske gruč je matica, okoli nje pa se gnete manj ali več kot 20.000 čebel delavk (povprečni AŽ panj).

Čebelar lahko spremlja zimsko življenje čebel. Dobro razpoložene in zdrave nenehno in enakomerno šumijo. Vedno pa ni ugodnega razpoloženja. Če oddajajo zvoke, podobne šelestenju suhega listja, to pomeni, da jih zebe; če šelestenje pojema, pomeni, da čebele umirajo. Listam po reviji Slovenski čebelar – LETO 1930. Na opazovalni postaji pri Svetem Gregorju, na višini 736 m nad morjem je opazovalec zapisal za januar:

»Najvišja temperatura 6 stopinj, najnižja 6 stopinj pod ničlo. Dva dneva sta bila ugodna za izletavanje čebel, dva dneva pa je snežilo.« Opažovali so tudi porabo hrane v AŽ panju. Tistega meseca je čebelja družina porabila 0,64 kg medu.

S svojo marljivostjo in čebelarjevimi dodatki so

Roj je prenočil v leskovem grmu

Foto B. Abrahamsberg

si pripravile čebelje družine v AŽ panjih za letošnjo zimo okoli 12 do 15 kg medene in pelodne zaloge.

V nedeljo so se na srečo odlično iztrebile čebele v Gornjih Lepovčah. Upam, da niso mojim sosedam z iztrebki rumeno zamazale sušičega se perila. Če so ga, naj nam oprostijo.

B. Abrahamsberg

o MEDU

ČEBELAR NE PONAREJA MEDU

Domači med se za razliko od kupljenega res strdi, toda to je znak, da je v njem ohranjeno vse, kar je vanj vložila narava

V jesenskem in zimskem času se ponavadi spomnimo na med, ko nas pesti bolezen in slabo počutje. In prav o njem bi vam rad povedal nekaj, česar mnogi ne vedo.

Med je najbolj naravna snov, ki jo z zaužitjem dobimo v telo. Vsebuje 75% sladkorjev (fruktoza in glukoza), ca 20% vode, ostalo pa so vitamini, minerali idr. V pravadnini so dejali, da je nektar, iz katerega čebele pri predelavi napravijo med, hrana bogov.

Bogovi pa še danes ne uživajo slabe hrane.

Med seveda nikoli ne uživamo kot izključno hrano, marveč kot dopolnilo k drugim jedem in pijačam. Med je bolj hranilen kot goveje in ribje meso. En kilogram sproži toliko energije (kalorij), da bi lahko zavreli 30 litrov ledeno mrzle vode ali pa da toliko kalorij kot 3 kg svežega govejega mesa ali 50 jajc itd. Pri zaužitju medu sladkorji, ki so v njem, brez kemične spremembe potujejo iz ust skozi črevesje in črevesno sluznico v kri. S tem v telo vnesemo tudi vitamine, rudnine in vse, kar telo potrebuje za normalno delovanje. Tako (p)ostaja naše zdravje stabilno.

Med se zaradi svoje kemične sestave slej ko prej strdi. Slovenska beseda za med je tudi »strd«, kar nakazuje, zakaj nosi to ime. Najkasneje se strdi akacijev med. Prezahtevno bi bilo razlagati kemične procese, ki povzročajo strjevanje. V nobenem primeru pri strjenem medu ne gre za ponaredek s sladkorjem, kot čebelarji pogosto slišimo. To mnenje izhaja morda iz tega, ker v trgovini vidimo tekoč med, ki je prijetnejši za oko. Vendar pa je v ta tekoči med pred tem posegel človek s tehnologijo predelave. Domači med se sicer res strdi, je pa strjenost garant, da je v njem ohranjeno vse, kar je dala narava. Če strjeni med segrevamo do 40° C, se utekočini in ohrani vse sestavine nepoškodovane. Se pa ta med čez čas ponovno strdi. Ker rad vsrka vlago, moramo kozarec z medom po uporabi zapreti.

Čeprav je temni med dražji in bolj cenjen, pa je uživanje svetlega (cvetlični, akacijev) prav tako koristno. Da se doseže stabilno zdravje, je treba med uživati dalj časa, (kar velja tudi za druge naravne zdravilne zeli.) Se pa dobro telesno počutje pokaže že po nekaj zaužitih obrokih. In cena medu! Kupec in prodajalec sta si vedno na nasprotnem bregu. Prevladuje mnenje, da je

med drag. Morda, dokler smo zdravi. Potem pa ne vprašamo za ceno zdravil.

Za sedanje slovenske razmere so poklicani izračunali, da cena ne more biti nižja od tisočaka tolarjev. Če ga dobite ceneje, vam je čebelar podaril razliko. Kot rečeno, je temnejši med dražji, svetlejši pa cenejši. Ker radi primerjamo z drugimi evropskimi državami, naj povem podatke iz časopisa, da je cena medu v Avstriji 1.800,00 SIT in v Nemčiji 2.700,00 SIT. Seveda je med z Daljnega vzhoda cenejši. Pa še ta posebnost: v Nemčiji se med prodaja v polkilogramski embalaži.

Naj v dobro slovenskega in še bolj ribniškega čebelarja povem, da naš čebelar ne ponareja medu, ker je zanj med produkt med ljubeznijo do čebel in naravo. Njemu ni na prvem mestu dobiček, saj ve, da muha ne da kruha. Želi pa pokriti materialne stroške.

Naše zdravje in hrana za bogove nista poceni. To vedo tudi čebele, ko morajo za en kilogram medu obiskati približno 20 milijonov cvetov.

Ivan Šega

**Naslednja
številka Rešeta
izide 23.
februarja 2001**

KMETIJSKA ANKETA

Zaradi lažjega načrtovanja dela občinskega proračuna za leto 2001, ki bo namenjen spodbujanju in razvoju kmetijstva, smo se odločili izvesti anketo. S pridobljenimi podatki bomo učinkoviteje pripravljali javne natečaje za finančna sredstva.

Na podlagi strokovnih ocen smo izbrali naslednja možna področja vlaganja, seveda pa pričakujemo tudi vaše ideje in pobude:

- Ureditev mlekarnice ali nakup hladilnega bazena

V skladu z zakonsko predpisanimi pogoji za pridelavo, obdelavo ali predelavo mleka bodo morali mlečni pridelovalci, ki se bodo profesionalno ukvarjali z mlečno proizvodnjo, v roku 2 let urediti na kmetijskem posestvu lastno mlekarnico - , gradbeno ločen prostor za skladiščenje in po potrebi čiščenje mleka, ki bo moral biti samo z mlekovodi povezan z molziščem. Mlekarnica bo morala imeti nameščene hladilne bazene, umivalnik za roke, pomivalno korito za pranje opreme, priključek za toplo vodo za čiščenje prostora in po potrebi naprave za čiščenje mleka.

- Prireja živali za meso (govedo, drobnica, konji, prašiči, perutnina) in reja krav dojilj

Kot druga možnost ohranjanja živinoreje se ponuja reja živali za meso.

- Pridelava zelenjave in sadjarstvo

Že nekaj let izvajamo različne poskuse z zelenjavo. Te količine pa so za potrebe trga še vedno premajhne. Interesenti za gojenje rezanega cvetja, lončnic, zelenjave, sadik, za kombinirano gojenje ali za pridelavo sadja, izpolnite točko 3 tega razpisa.

- Dopolnilne dejavnosti

Vabimo vse, ki se nameravate ukvarjati s kmetijsko dejavnostjo, da izpolnite obrazec za področje, ki se vam zdi zanimivo.

KMETIJA (ime in priimek):	
Naslov:	
Pošta:	
Telefon:	
Stroški investicije (SIT)	
Okvirni znesek stroškov	
Predvidena lastna sredstva	

Izpolnjene anketne liste bomo zbirali do 15.2. t.l. na sedežu Kmetijske svetovalne službe v Ribnici, Škrabčev trg 19, in na občini v Ribnici, na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo, Gorenjska cesta 3.

1 UREDITEV MLEKARNICE ALI NAKUP HLADILNEGA BAZENA

Načrtujem (obkroži)

A) UREDITEV MLEKARNICE

B) NAKUP PREVOZNEGA HLADILNEGA BAZENA

Ker imam _____ krav molznic in sem oddal v letu 2000

_____ kg mleka, v letošnjem letu nameravam oddati

_____ kg mleka.

2 PRIREJA ŽIVALI ZA MESO IN REJA KRAV DOJILJ

Načrtujem (obkroži in dopiši)

A) REDITI _____ ZA MESO: količina _____

B) SE UKVARJATI Z REJO KRAV DOJILJ in rediti teleta za nadaljnjo rejo.

Krav dojilj imam _____ in število telet _____.

Zato potrebujem in si moram preurediti naslednje objekte:

3 PRIDELAVA ZELENJAVE IN SADJARSTVO

Načrtujem (obkroži)

A) Gojenje zelenjave v zaprtem prostoru (steklenjaki, plastenjaki, visoki tuneli, srednje visoki tuneli, nizki tuneli - s celo folijo, naluknjano folijo, PP - vlaknato prekrivko)

B) Neposredno prekrivanje (s celo PE folijo, z naluknjano PE folijo, s PP prekrivali)

C) Sušilnico za sadje tudi za ostale, ki bodo izrazili potrebo po sušenju

D) Prešo - stiskalnico za sadje za svoje potrebe, storitve pa bi opravljal tudi za vse ostale, ki jih želijo

Navedite kulturo _____ in površino

_____ v m².

Imam sadovnjak, površine _____ m² oz. število visokodebelnih

dreves _____, zato se tudi želim ukvarjati s to dejavnostjo.

Pridelava za trg DA NE

Samooskrba DA NE

4 DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Načrtujem (obkroži)

A) Kmečki turizem (izletniški, stacionarni)

B) Predelava mleka ali mesa

C) Izdelava izdelkov iz lesa ali razrez lesa kot dopolnilna dejavnost

D) Drugo (dodaj)

5 VAŠI PREDLOGI

Načrtujem

Kmetijska svetovalna služba

GNOJENJE NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH

Uporaba gnojil na vodovarstvenih območjih je v uredbi regulirana s časovno prepovedjo ter količinskimi omejitvami vnosa gnojil. Časovna prepoved se okvirno nanaša na čas od spravila pridelkov jeseni do zgodaj spomladi, torej na čas, ko se rast ustavi in zato gnojenje ni potrebno. V Sloveniji je približno 20% kmetijskih zemljišč na vodovarstvenih območjih. Ob nestrokovnem kmetovanju na teh območjih je zato nevarnost onesnaževanja virov pitne vode. Možen vir onesnaževanja vodnih zajetij je tudi uporaba gnojil. Zaradi tega je bila leta 1996 sprejeta uredba o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla, ki poseben poudarek namenja tudi gnojenju na vodovarstvenih območjih.

Časovno je prepovedano gnojenje z gnojnico in gnojevko na zemljiščih:

- z zeleno odejo na lahkih tleh od 15.10. do 31.1. in na srednje težkih in težkih tleh od 15.11. do 15.1.,
- na njivah z zaoravanjem žetvenih ostankov na lahkih tleh od 1.10. do 15.2. in na srednje težkih in težkih tleh od 15.10. do 31.1.,
- brez zaoravanja žetvenih ostankov pa od spravila posevkov do 15.2.

Prepoved gnojenja njiv s hlevskim gnojem je :

- na njivah brez dosevkov na lahkih tleh od spravila posevkov do 15.2.,
- srednje težkih in težkih tleh pa od spravila posevkov do 31.10.

Prepoved gnojenja z rudninskimi (mineralnimi) gnojili, ki vsebujejo dušik:

- zemljišča z zeleno odejo od 15.10. do 31.1.,
- druga zemljišča od spravila posevkov do 15.2.

Od spravila pridelkov do začetka trajanja prepovedi smemo na vodovarstvenem območju vnesti v tla le 40 kg N/ha v obliki mineralnih in živinskih gnojil skupaj.

Na nerodovitnih zemljiščih je vnos rastlinskih hranil v celoti prepovedan. Poleg tega na območju vodnega zajetja ali na razdalji 200 m od objekta za zajem vode uredba prepoveduje kakršen koli vnos dušika in preoravanje travinja.

Jeseni po spravilu pridelkov nastopi čas, ko je gnojenje na vodovarstvenih območjih in tudi ostalih kmetijskih zemljiščih prepovedano. Pri izvajanju tega določila uredbe pa v praksi nastaja nemalo težav, saj večina kmetov ne razpolaga s tako velikimi zmogljivostmi za skladiščenje živinskih gnojil, ki bi zadostovale za celotno obdobje, ko traja prepoved gnojenja.

Kmetje in kmetijske organizacije lahko gnojijo svoja kmetijska zemljišča v letnih količinah. Če kmetijsko gospodarstvo nima kmetijskih zemljišč ali če zaradi reje živine nastajajo večje količine živinskih gnojil, kot jih lahko kmetijsko gospodarstvo uporabi kot živinsko gnojilo na lastnih kmetijskih zemljiščih, mora kmetijsko gospodarstvo zagotoviti:

- da s pogodbo odda presežke živinskih gnojil drugim lastnikom kmetijskih zemljišč,
- da presežke živinskih gnojil predela in jih v različnih oblikah proda na trgu,
- da presežke živinskih gnojil odstrani na drug način in skladno s predpisi o ravnanju z odpadki.

Živinsko gnojilo je hlevski gnoj, gnojevka in gnojnica. Hlevski gnoj so iztrebki domačih živali, kot sta blato in seč, pomešana s steljo. Gnojevka so iztrebki domačih živali, kot sta blato in seč brez stelje, z večjim ali manjšim dodatkom vode. Gnojnica je mešanica seča domačih živali z vodo in snovmi, ki nastanejo iz seča zaradi naravne presnove.

Pripravila Irena Šilc

Ekološko kmetovanje

Obveščamo vse, ki se želijo za letošnje leto vključiti v kontrolo ekološkega kmetovanja, da to lahko storijo še do konca tega meseca.

Naslov, kjer se lahko prijavijo, je: Kmetijski zavod Maribor, oddelek za kontrolo ekološkega kmetovanja, Vinarska 14, 2000 Maribor.

V februarju, 21. in 22. t. l. organiziramo nadaljevalni tečaj ekološkega kmetovanja.

Prijave že zbiramo na sedežu kmetijske svetovalne službe.

Vsi tisti, ki želite opraviti osnovni tečaj ekološkega kmetovanja, se še lahko prijavite. Organiziran bo v jesenskem času.

V torek in sredo (30. in 31. 1. 2001) organiziramo dvodnevni seminar iz govedoreje (ureditev mlekarne po novih predpisih, tržni red za mleko...) in poljedelstva (vse o pšenici).

Potrebno se je predhodno prijaviti na sedežu kmetijske svetovalne službe, kjer dobite še vse ostale informacije.

1. OBČNI ZBOR GOVEDOREJSKEGA DRUŠTVA BO 2. FEBRUARJA 2001 OB 9.00 URI v gostilni Mihelič v Ribnici.

Poleg rednega programa (poročilo o delu, finančno poročilo, plan dela) bomo nekaj časa posvetili še naslednjim temam:

- Spongiformna encefalopatija govedi (BSE) – »nore krave«
- Lovsko gojitveni načrti
- Kmetijska gozdarska zbornica

Vabljeni vsi, ki vas teme zanimajo, ne glede na članstvo društva.

2. OBČNI ZBOR STROJNEGA KROŽKA »URBAN« bo v petek, 9.2.2001, v gostilni Zvonček.

Začetek bo ob 19. uri 30. Prinesite s sabo račune o opravljenih storitvah. Računi se tudi upoštevajo pri vračilu trošarine za gorivo (plinsko olje, motorni bencin, motorni petrolej) v kmetijstvu in gozdarstvu.

In ne pozabite: zahtevke za preteklega pol leta lahko fizične osebe vlagajo od 1.1. do 31.3. na pristojnem carinskem organu, na predpisanih obrazcih, ki jih lahko dobite v knjigarnah in na carinarnicah.

Tajnica društva Irena Šilc

DEŽURNA LEKARNA

Občane obveščamo, da je od 3. januarja 2001 dalje tudi za ribniško področje organizirana lekarniška dežurna služba v Lekarni Kočevje, na Trgu zbora odposlancev 72.

Delovni čas:

**sobota od 17. do 19. ure,
nedelja in prazniki od 18. do 20. ure.**

Kaj bo po novem s pokojninami?

Tema: Poslanski svetniki

Se Vam kot poslancu ta ideja zdi umestna? Ne samo glede visokega stroška (dodatnih 60 zaposlenih z 250.000 SIT neto plače mesečno), temveč tudi zaradi dejstva, da bi poslanec, ki ni sposoben delovati samostojno, moral prekiniti s poslanskim mandatom? Se Vam zdi, da že obstoječe pravne...svetovalne službe v parlamentu ne zadoščajo za kakovostno opravljanje poslanske funkcije?

"Predlog poslanca dr. Bajuka je smiseln. Dejstvo je, da ima državni zbor razvejane in kadrovske dobro zasedene službe, za katere je že zaradi same narave dela in delovanja državnega zbora težko zagotoviti stalno oziroma enakomerno obremenitev. Splošna ocena je, da bi bile možne pre-razporeditve strokovnih sodelavcev po poslanskih skupinah (v končni fazi po poslancih), kar bi pripomoglo k bolj pripravljenim predlogom poslancev.

V tem primeru torej ne gre toliko samo za vprašanje sposobnosti ali nesposobnosti poslanca. Gre predvsem za to, da obstaja vrsta področij, za katera poslanci nimajo primernih ali zadostnih znanj. Cilj vseh pa je, da so pri svojem delu uspešni. Ne strinjam pa se z dodatnim zaposlovanjem v službah državnega zbora."

Jože Tanko

Vaše vprašanje oziroma trditev, da bi moral poslanec, ki ni sposoben delovati samostojno brez svetovalcev, prekiniti poslanski mandat, ni umestna. Že sedaj je zagotovljena določena pomoč v okviru poslanskih skupin. Saj tu ne gre za svetovalce, ki bi bili nekakšni prišepetovalci poslancu. To je resna služba pri pripravi zakonov, amandmajev, analiz, obrazložitev k zakonom, korespondenca idr. To mora opraviti poslanec samostojno in tudi strokovna služba v parlamentu nima te obveznosti. Tako pač zahteva demokracija. Naša poslanska skupina je za zdaj podprla predlog, da ima vsaka poslanska skupina na sedem poslancev enega strokovnega svetovalca, vendar pa smo podprli tudi predlog, da se do konca 4-letnega mandata uredi strokovna pomoč vsakemu poslancu v državnem zboru, podobno kot je to urejeno v drugih evropskih parlamentih. Kako bo možno to preurediti, je odvisno od sedaj obstoječega števila strokovnih sodelavcev v državnem zboru, delovnih telesih in poslanskih skupinah. Morda bomo uspeli z enim strokovnim sodelavcem za dva ali tri poslance. Gre torej predvsem za reorganizacijo obstoječih služb oz. premestitev strokovnih delavcev v parlamentu. Posledica sklepa je, da morajo službe državnega zbora pripraviti analizo teh služb, da bomo končno že začeli pripravljati ustrežnejšo organizacijo dela v parlamentu. Zavzemamo se za takšno rešitev, ki naj bi izboljšala strokovnost dela poslancev in ne povečevala državnih stroškov.

Janez Drobnič

Državni zbor je dne 21. decembra sprejel zakon o spremembi načina usklajevanja pokojnin. Odločitev so gladko podprle vse koalicijske stranke na čelu z Liberalno demokracijo, vključno z DESUS-om, ki naj bi zagovarjal interese upokojencev, sindikati ter Zveza društev upokojencev. Ne vem sicer, ali niso vedeli, kaj pomenijo spremembe, ali pa so na hitro pozabili na volilne obljube, da pokojnin ne bodo zmanjševali. Sprejem tega zakona pomeni namreč prelom v obstoječem pokojninskem sistemu: pokojnine se bodo odslej na podlagi tega zakona realno in trajno nizale. Na vprašanje opozicije, da minister le pojasni, kaj bo prineslo novo usklajevanje pokojnin, smo dobili odgovor, da to pomeni že v letu 2001 zmanjšanje za skupno 20 do 21 milijard tolarjev, kar znese nekaj več kot 3 % vseh izplačil. Na podlagi izračunov ekspertov pa bo zmanjšanje še večje.

Tudi opozicijski stranki sta se strinjali, da je potrebno obstoječi zakon, ki na žalost velja šele eno leto in ga je pripravil g. mag. Rop, popraviti. Ne nazadnje predvsem zato, ker je potrebno skrbeti tudi za generacije zanamcev in ne dopustiti, da bi prišlo do nacionalne katastrofe - propada pokojninskega sistema. Vendar pa smo v naši stranki poleg bolj tekočega usklajevanja pokojnin, za katerega so bila sedanja usklajevanja preveč skokovita, predlagali še dve bistveni rešitvi, in sicer - prvo: izboljšati sistem določanja in pobiranja prispevkov - to naj bi povečalo prilive v pokojninsko blagajno, ter drugo - preprečiti izničenje najnižjih pokojnin, ki tako že ne zadoščajo za dostojno življenje. Na tej točki bi po našem mnenju morale vladne in opozicijske stranke doseči soglasje. Ob tem bi sicer bilo potrebno povedati, kaj resnično pomeni za upokojence novi način usklajevanja. Naš predlog žal ni bil sprejet.

In kakšne so dejanske posledice nove ureditve v letu 2001?

Novela pokojninskega zakona je napisana zelo zapleteno, zato je možno njene učinke razbrati le, če jo razčlenimo na posamezne dele. Potem je videti takole:

1. Po prejšnji ureditvi bi se pokojnine v januarju 2001 povečale za toliko, za kolikor je povprečni znesek plače, izplačane za november 2000, presegel povprečje plač, izplačanih za maj 2000. Po napovedih bi se pokojnine povečale za približno 8 %. Po noveli sedanjega zakona ne bo januarske uskladitve pokojnin! To je prvo zmanjšanje: znaša približno 8 % ene mesečne pokojnine.

2. Skladno z zakonsko novelo se bodo februarja pokojnine uskladile za toliko, za kolikor bo povprečje plač v obdobju od januarja do decembra 2000 presevalo povprečje plač, izplačanih za mesec maj 2000. Po predvidevanjih bo to povečanje znašalo približno 2%.

Februarja se bodo pokojnine v primerjavi s starim načinom usklajevanja realno zmanjšale za približno 6 %. To znižanje bo trajno.

Povprečni upokojenec, ki po statističnih predvidevanjih pričakuje še okrog 150 mesečnih obrokov pokojnine, bo na račun pravkar sprejete zakonske novele v celotnem obdobju uživanja pokojnine skupaj izgubil skoraj toliko, kot znaša deset mesečnih obrokov pokojnine.

Dragi bralci, zlasti upokojenci, toliko za zdaj o pokojninskem sistemu. Ko bodo znani podatki o rasti plač za preteklo leto, vam bom lahko posredoval več informacij, da boste lažje načrtovali porabo svojih pokojninskih prejemkov.

Do takrat vas lepo pozdravljam.

Vprašanja in pobude mi lahko pošljete

- po pošti: Državni zbor RS, Šubičeva 4, Ljubljana

- po telefonu: 478-9611

- po e-mailu: janez.drobnic@dz-rs.si

mag. Janez Drobnič
poslanec Državnega zbora

odgovor odgovor odgovor odgovor odgovor odgovor odgovor

Poslanec državnega zbora, mag. Janez Drobnič,

glede na Vašo željo, da Vam volivci oziroma bralci "Rešeta" sporočijo svoje mnenje, kaj je odločilno vplivalo na Vašo izvolitev, zaupanje v stranko Nova Slovenija ali zaupanje v Vas, je moje mnenje in izkušnja, da je bilo odločilno zaupanje v novo stranko in predvsem v njeno vodstvo, ki se je promoviralo preko osrednjih medijev celotni Sloveniji.

Kandidate za poslance naj bi na lokalnem nivoju podprlo lokalno vodstvo stranke, vendar kakšne velike podpore lokalnih vodstev strank ni bilo zaslediti, čeprav je izvoljeni poslanec potem poslanec tega volilnega okraja.

Takšna podpora naj bi sicer posebej veljala v večinskem volilnem sistemu, kjer poslanca stranke predhodno interno "izvolijo" člani stranke iz volilnega okraja in ga ne "izbere" predsednik stranke na državnem nivoju.

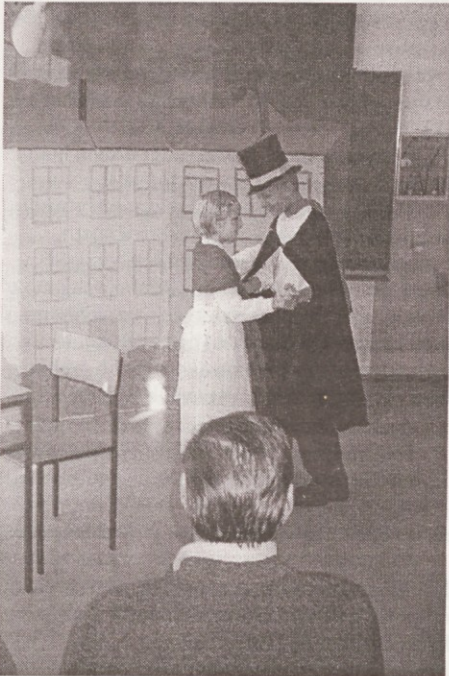
Volivci pa žal večinoma niti ne poznamo lokalnih vodstev strank, ki naj bi sicer tudi v proporcionalnem sistemu vidno podpirale svoje kandidate za poslance.

Tudi to je znak odprtosti strank ter njihove demokratičnosti in demokratičnosti celotne družbe, ki pa se razvija s kulturo družbe.

univ. dipl. inž. Franc Mihič

Kulturni in veseli december na šoli Sušje

Ob dvestoti obletnici rojstva največjega slovenskega pesnika je na šoli potekal štirinajstdnevni projekt z naslovom "Ribičev France". V projekt so bili vključeni vsi učenci. V prvem delu smo zbirali različne izdaje Prešernovih Poezij in literaturo o pesnikovem življenju. Delo in življenje pesnika Prešerna smo učiteljice poskušale približati učencem tudi pri interesnih dejavnostih. Tako so učenci pri likovnem krožku risali njegovo rojstno hišo, pri literarno-dopisniškem krožku so se pomerili v pisanju pesmic, pri dramsko-recitatorskem krožku pa so priredili in zaigrali Povodnega moža. Projekt smo zaključili s kulturnim programom za javnost in z razstavo o pesnikovem delu in življenju.

Veseli december smo pričeli s kulturnim dnevom. Izdelovali smo okraske in novoletne voščilnice. Prijazno smo okrasili šolo in učilnice. Pri interesnih dejavnostih pa smo pripravljali program, s katerim smo se predstavili staršem in ostalim krajanom. Upam, da nam bodo ti zadnji trenutki prejšnjega tisočletja ostali v lepem spominu.

Marija Lovšin

V naši kleti

*V naši kleti je veliko zabojev hrušk,
ko sem jih nabiral, sem dobil veliko bušk.
Imamo tudi nekaj jabolk v kleti,
malo pa smo jih dali k teti Meti.
Teta Meta se je razveselila
in polna veselja je bila njena vila,
saj od zdaj naprej ne bo potrebovala zdravila.*

Andraž Grebenc, 4. f

USTANOVNO SREČANJE PREŠERNOVCEV

Ob dvestoletnici Prešernovega rojstva smo se sestali predstavniki štirih slovenskih osnovnih šol, ki nosijo Prešernovo ime. Izmed učencev naše šole sva bila izbrana šestošolec Klemen in jaz. Najina naloga je bila predstaviti našo šolo ter Ribnico. Cel teden sva se pred poukom srečevala z učiteljico, ki nama je svetovala, naju popravljala, včasih pa tudi pohvalila. Lanski prvi decembrski dan smo se izpred šole odpeljali ravnateljica, učiteljica Zdenka Bartol, Klemen in jaz. Najina trema je naraščala z vsakim kilometrom proti Mariboru. In tam je izpuhtela, saj sva zvedela, da bo najin nastop šele pozno popoldan, na proslavi, ki so jo pripravili ob dnevu odprtih vrat. Po pozdravu ravnatelja smo imeli kosilo. Pri kosilu smo se predstavniki istoimenskih šol iz Kranja, Črenšovcev ter Ribnice spoznali z našimi vodiči iz Maribora. Le-ti so nas prijazno sprejeli in nas povabili k nakupu domačih dobrot z njihovih šankov.

Ob petih je bila proslava. Trema pa je zdaj skokovito naraščala. Po ravnateljevem govoru so kmalu sledile predstavitve šol. Prvi sta nastopili Gorenjki, sledile so jim Prekmurke. Nazadnje pa midva. Tako na začetku sva poskr-

bela za malo smeha. Še pred prihodom na oder so se raztresle žlice. Kljub temu sva kar korajžno nadaljevala. Uspelo je Klemenovo pripovedovanje o naših Urbanih ter o njihovem načinu prodajanja suhe robe. Po nastopu gostov so nastopili Mariborčani. Sodeloval je pevski zbor, plesna skupina, najbolj pa sem si zapomnila igrico o popularnem tekmovanju za miss Slovenije. Tekmovalke so bile ženske iz Prešernovega življenja: Lejla, Rozamunda, Urška, Ana Jelovškova in seveda tudi Julija. Nazadnje so učenci prebrali najboljše spise v zvezi s Prešernom in proslava se je končala.

Zopet smo bili povabljeni k šankom, kmalu nato pa so nas naši vodiči popeljali na večerjo. Po večerji je sledil ogled štajerske prestolnice. Maribor je velik in v njem se marsikaj dogaja. Znan je po Festivalu Lent, Pohorski lisici in tudi po nogometnih tekmah s stadiona Ljudski vrt. Izlet je bil končan, če izvzamemo pot domov. Še kdaj bi šla na kakšen podoben izlet oziroma na obisk k drugi šoli, saj kot turisti običajno ne spoznavamo ljudi, temveč le kraj sam.

Neža Arko, 8.b

OŠ dr. F. Prešerna, Ribnica

DOLENJEVAŠČANI USTVARJALNO V LETO 2001

Letos smo se na OŠ Dolenja vas odločili, da bomo dan odprtih vrat priredili nekoliko drugače. Pod geslom »Ustvarjalno v leto 2001« smo pripravili božično-novoletne ustvarjalne delavnice. Sodelovali so učenci, njihovi starši, stari starši, bratci in sestrice ter učiteljice. Naš skupni cilj, da sodelujemo, se družimo, ustvarjamo in pričaramo praznično vzdušje otrokom in s tem tudi nam samim, je bil v celoti dosežen.

To je potrdila že sproti nastajajoča razstava skoraj umetniških izdelkov obiskovalcev dneva

odprtih vrat.

Da pa je bilo vzdušje božiča še popolnejše, smo se posladkali z dobrotami, ki so jih s seboj prinesli starši. Za to se jim najlepše zahvaljujemo. Hvala tudi za obisk delavnic, saj je bilo vzdušje enkratno. Takih srečanj si vsi še želimo.

Prav tako pa vsem tudi želimo, da bi v letu 2001 prejeli, nosili in razdajali veliko sončnih žarkov.

Tekst in foto

Karmen Mihelič, prof. razr. pouka

"Kdor je krivičen v najmanjšem, je krivičen tudi v velikem."

2. 1. 2001 je novoizvoljeni ameriški predsednik George Bush ml. za ministrico za delo predlagal Lindo Chavez. V nekaj dneh je prišlo na dan, da je v njeni hiši nekaj časa živela ilegalna priseljenka iz Južne Amerike. Kandidatka ji je pomagala preživeti, priseljenka pa ji je tu in tam pospravila po stanovanju. Pod pritiskom javnosti se je Linda Chavez odpovedala kandidaturi. Takih in podobnih novic iz Amerike smo se že navadili. Pred časom smo lahko v živo spremljali nekajmesečno afero Lewinsky in se lahko spraševali, zakaj so Američani tako pikolovski in občutljivi, ko gre za javne osebe. Slovenci smo resda manj občutljivi, toda ali smo res kaj boljši?

Slovenija naj bi bila država s svobodomiselno življenjsko držo. Mi že ne zganjamo vika in krika zaradi takšnih "banalnih" težav, kot je to navada pri Američanih. Pri nas sta npr. ljubljanska županja kot tudi sam predsednik vlade neporočena, a jima tega ne očitamo. V ZDA bi ju na žalost gledali drugače, saj so Američani zelo občutljivi glede družinskega življenja. Žal pa nismo tolerantni samo na področju družinske morale, kjer je to še moč razumeti. Prav nič nas ne moti, da si novi zunanji minister privoščijo službeni avtomobil znamke BMW za 17 mio SIT, kakor tudi ne, da novo izvoljeni poslanci za vsakdanje delo potrebujejo poleg službenega mobitela in prenosnega računalnika tudi vsak svojega svetnika. Po stari krščanski navadi pa znamo tudi odpuščati. Čeprav so g. Bandlja v parlamentu razrešili, ker naj bi zelo verjetno pripomogel k izbruhu znane afere Vič-

Holmec, je za uspešno delo dobil mesto sekretarja vlade. V ZDA bi takšni očitni primeri verjetno povzročili hude afere, pri tolerantnih Slovencih pa še list ne pade z drevesa. Dodajmo še, da smo zgled svobodomiselnosti tudi v kulturi. Našega največjega pesnika smo si upali prikazati v povsem realni luči, kot zelo zavoženega pijanca in strastnega ženskarja, na kar si Američani niti pomisliti ne bi upali. Menim, da Američani v svoji strogi moralni drži nekolikantno pretiravajo, Slovenci pa smo druga skrajnost, saj očitno nismo dovolj kritični do številnih kočljivih družbenih pojavov. Nasprotno smo Slovenci zelo zaskrbljeni za svoje zasebno dobro ime. Naša občutljivost je tu pogosto naravnost pretirana. Neredko v odgovor na preprosta informativna vprašanja dobimo prave čustvene izlive, polne raznih psiholoških obrambnih mehanizmov. Če komu izrečemo kako kritično besedo, je zamera že zelo huda. Malo bolj neposredna kritika pa lahko rodi dosmrtno sovraštvo. Taka strogost do lastne podobe je včasih prav patološka, kar lahko potrdimo z velikim številom samomorov v Sloveniji (nekaj nad 700 oseb na leto!). Očitno uporabljamo dvojna merila: medtem ko smo zelo kritični do sebe in zelo občutljivi v odnosu do lastne podobe, nas podoba oseb iz javnega življenja niti najmanj ne gane. Njihove aktivnosti sodimo precej blažje kot svoje lastne. Sklep: Slovenci še zdaleč nismo svobodomiselni, saj človek svobodnih misli ni bolesto občutljiv na kritične besede. Zaradi svojega svobodnega duha sme pričakovati, da bo deležen

tudi nasprotovanja. Navadno se rad zapiči v žgoče družbene probleme, čeprav se zato sooča s številnimi težavami. Slovenski svobodni duh pa se v zadnjem času postavlja predvsem s svobodo v spolnosti, s prostaštvom ter z alkoholom in norimi zabavami. Kaj pa ključna vprašanja kot so: družinske težave, revščina, brezposelnost, kriminal, korupcija, prihodnost Slovenije? S tem se pač ukvarjajo zgolj tisti, ki jih to neposredno prizadene. V resnici pa nihče, ki je svobodnega duha, o tem ne more in ne sme molčati. Ne nazadnje - človeka spolnost in alkohol najbolj vznemirjata predvsem v obdobju odraščanja, kasneje pa ga praviloma bolj zanimajo solidna služba, družina in otroci, razni drugi interesi ter seveda pereči problemi v državi.

Američani so po prevladujočem mnenju Slovencev naivni in pomanjkljivo izobraženi, saj jih večina niti ne ve, kje Slovenija je. Drugače je z nami, ki naj bi bili po naravi kar brihtni in iznajdljivi, a včasih nam za razliko od Američanov manjka kanček zdrave pameti. Američani se namreč zavedajo dva tisoč let stare Kristusove modrosti: "Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem, kdor pa je v najmanjšem krivičen, je krivičen tudi v velikem" (Lk, 16, 10). Zato so nemalokrat izjemno strogi pri presoji izvoljenih politikov ter drugih ljudi na javnih položajih. Prav narobe pa je pri nas, kjer so številne javne osebe brez sramu potrdile drugi del te modrosti, se pravi krivičnost v malem in velikem. Slovenci pa še naprej skrbimo zgolj za svojo zasebno podobo, sanjamo o svobodomiselnosti in hkrati zelo nesvobodno in preudarno molčimo, ko bi morali zahtevati odgovorno in pošteno ravnanje javnih oseb, tako v najmanjših kot v največjih stvareh.

Miha Mihič, univ. dipl. ekon.

PREŠERNOVA FRUSTRACIJA

Ribniška javna pornografija

Minili so božični in novoletni prazniki. Bili so to dolgi večeri, krajšani tudi z gledanjem televizije. Minilo je leto 200-letnice rojstva velikega poeta dr. Franceta Prešerna, ki je še na smrtni postelji izjavil: "ZAME BI BILO BOLJE, DA NISEM NIKOLI V RIBNICI BIL." Obžaloval naj bi "ribniška doživljanja", katerih posledica naj bi bila dolgoletna spolna frustracija.

Ali se zgodovina ponavlja? Verjetno! Ali se lahko kaj naučimo iz zgodovine? Gotovo! Ribniška lokalna privatna televizija R-Kanal namreč že vrsto let "skrbi za kulturni razvoj", to je seveda tudi za "spolno razgledanost" ribniških in seveda tudi sodraških in kočevskih televizijskih gledalcev s predvajanjem polnočnega specialnega, po mojem, perverznega pornografskega programa. Takšen program se seveda "najbolj prime" mladoletnikov, to se ve od vselej!

Mogoče pa je to javni prispevek R-Kanala k razvoju lokalne kulture, blagostanja, ustvarjalnosti, odgovornosti za rast in razvoj slovenstva? Ali je to mogoče celoletna priprava na božični in novoletni večer?

Mogoče pa je to ustvarjalna priprava na novo ekonomijo, ribniški odziv na globalizacijo, za novo podjetništvo "neomejenih strasti" in "turizem brez zavor"?

Gotovo pa je takšen javni "porno" program "pridobitev" oziroma rezultat demokracije, ki ga omogočajo demokratični državljani - občani oziroma njihovi kulturni in politični predstavniki. V ribniški in sosednjih občinah so vendar institucije, ki skrbijo za javno kulturo, na čelu s kulturnim hramom "Miklova hiša".

Ribniška občina se tudi "ponaša", da v novi demokraciji prevladuje tradicionalna konzervativna, desna politika, s "poudarjenim krščanskim etosom" !?

Kje in kaj je potem problem? Mogoče pa "javna perverzna pornografija" sploh ni javni, skupni problem? Pa vendar, kaj meni civilna družba, kaj menijo društva humanistov, kulturnikov, pedagogov, ljubiteljev kulture, prijateljev in zaščitnikov mladostnikov? Kaj meni krščansko občestvo? Kaj meni politika; stranke, svetniki, poslanci?

Mar so demokratični, humani, kulturni, odgovorni samo "visoki slavospjevi", ob katerih kar zamižimo in mižimo....?! Poznano je, da je javno mnenje, jasno izraženo, najučinkovitejša omejitev-norma, zakon. Brez oblikovanega javnega mnenja se ne oblikuje nobena norma.

Po mojem mnenju je javno predvajanje takšnega perverzega pornografskega programa za občje dobro nesprejemljivo, saj žali dostojanstvo človeka, vzpodbuja nasilje in škoduje razvoju, zlasti mladoletnih oseb. Doslej še nisem zasledil, da bi katerakoli stroka ali javna institucija priporočala predvajanje takšnih perversnosti, temveč ravno nasprotno.

Javno predvajanje pornografije je po mojem tudi porogljivo in neodgovorno posmehovanje javnim pozivom in svarilom pred kugo 21. stoletja, to je pred AIDS-om.

Zato menim, da bi bilo pravilno, da R-Kanal ukine predvajanje pornografskega programa. Osebnostno ne pristajam na demagoški odgovor: "Vsak naj le zase poskrbi in lahko "ugasne" program, če ga ta moti!" To je po mojem zloraba pojma svobode, z izmikanjem odgovornosti, saj smo ljudje vendar soodvisni in ne samozadostni.

Franc Mihič, univ. dipl. inž.

Stranger in the Town... (Tujec v Mestu)

Kratek uvod:

Pred letom sem se preselil v Ribnico na Knafšjev trg. Imam trimesečnega sina in hčerko, staro 2 leti in štiri mesece. Mislim, da smo se kar navadili na novi kraj. Ribnica mi je všeč in me tudi oddaljenost od službe (delam v Ljubljani) ne moti. V najbližji okolici poznam nekaj ljudi, s katerimi se dovolj dobro razumem. V glavnem srečujem prijazne ljudi in prav slabe izkušnje skorajda nimam. Tudi v trgovinah in lokalih imam dobre izkušnje. Posebej pa bi rad omenil knjižnico. Tja rad grem jaz, še bolj pa hčerka Ela. Zaradi prijaznih in uslužnih knjižničark in zaradi prijetne knjižnice.

Vendar pa ni moj namen pisati o sebi. Samo toliko, da bo pisanje, ki sledi bolj razumljivo.

Gre za zoprn izkušnjo in silno jezo, ki se me je včeraj (16. januarja) polastila na banki.

Domov sem prišel pozno in moral sem še na banko. Ko je Ela slišala, kam grem, je hotela zraven, saj sem ji že pred časom obljubil, da bova nesla tja tudi njene "šparovčke". Gre za preprosto igro. Po hiši pobere kovance, jih zmeče v hranilnik in potem ga nesemo na banko. Prvič smo to naredili v Ljubljani (na Čopovi, kjer drobiž šteje stroj). Za nagrado je dobila na roko žig pikapolonice. Od takrat na katerikoli banki dobi tak ali drugačen žig. Nič posebnega. Samo prijazen obraz za pultom in zmazek vijolične tinte na roki, pa tak zadovoljen obraz in tista posebna svetloba v očeh.

Naš - slovenski denar (kovanci), gotovo niso nekaj, kar bi se splačalo zbirati. A vzgojni namen pri otrocih, ki še ne ločijo pomena vrednosti, je dosežen. In če je zraven še veselje, toliko bolje.

In tako sva se z Elo kljub mrazu nahitro oblekla, vzela še "šparovčke" in šla. Zunaj je bril prav zoprn veter. Videti je bilo, da tiste redke snežinke veter pobira s tal in ne z neba. Ker se je mudilo, sem jo vzel na rame in pohitel proti centru.

Na banko sva prišla 13 minut do 17. ure, ko zapirajo. Na banki so bile samo ena stranka in tri uradnice. Prosil sem pladenj za kovance, da jih bom lahko stresel iz "šparovčkov" in sortiral. Nato sem prosil za dva obrazca za nakazilo na TR. Blagajničarka je zelo očitno zavila z očmi. Opravičil sem se, da sem pač prišel iz službe v Ljubljani. Poskus, da bi vsaj malo omilil moreče vzdušje, je padel za pult. Preštela je denar, dobil sem potrdili in če odmislim zelo očitno nejevoljo zaradi pozne ure, je do tu nekako šlo.

Potem sem v naglici sortiral drobiž in ga odnesel na blagajno. Ko je blagajničarka štela moj drobiž, je sočasno sortirala tudi ves drobiž, ki ga je že imela od prej in ga pakirala v vrečke. Za njo je bilo seveda to prihranjen čas, jaz sem pa moral z otrokom malo čakati.

Izračunala je in vpisala znesek v hranilno knjigo. 562 tolarjev - iz dveh "šparovčkov". Potem sem jo poskušal diskretno opomniti, da bi punčka dobila na roko štempelj. Zelo netaktno

in nevljudno je odgovorila, da nima nobenega žiga. Rekel sem, da je dober kakršen koli žig. Ona pa spet, da nima nobenega žiga. Ker nisem odnehal, me je poslala, na okence za poslovanje s tekočimi računi. Ker je bil v vrsti že en možakar, sva čakala - kake štiri minute...

In potem sem tej drugi "gospe" poskušal razložiti, kaj bi rad. Ta je bila šele ta prava! Gledala me je še petkrat bolj debelo; ko klošarja, ki je prišel beračit za flašo vina. Nobene štempiljke nima! Šparovček za malega! pa naj grem iskat k spodnjemu okencu. Še enkrat sem poskusil.

"Ne rabim nobenega šparovčka! Naučili smo se, da zbiramo denar v šparovček, odnesemo teti na banko, ona prešteje denar in da na roko štempelj."

Planila je pokonci: "Ja pa katera vam je to dala!?? Kak žig???"

Rekel sem, da je čisto vseeno, če nima drugega, pač od banke! Pogledala me je, kot da bom potem oddirkal z žigom na Elini roki v prvo fotokopirnico in ponaredil žig, s katerim bom poštempeljal bog ve kaj...

"Ati, kaj je b'lo. Ati, kaj je narobe?!"

Vse se je dogajalo pred punčko, ki je stara dve leti in štiri mesece. Razume pa več, kot bi v takih primerih želel. Pravzaprav vse.

Prejšnjo osornost sem požrl, ker sem bil pozen in smo pač vsi ljudje. Tega pa ne bom.

To sem jim tudi povedal.

Vendar jeza je večja, in morda je še kdo, ki ima tudi take izkušnje.

Gospe na banki v Ribnici... Ko sem prišel na banko z majhnim otrokom, ki je že sam po sebi vreden smehljaja, pa čeprav narejenega, bi morda lahko ena vzela in preštela drobiž, (razen mene, nekaj minut ni bilo nikogar od strank), jaz bi v miru opravil nakazilo. Eli pa bi stisnili na roko datum, če že nimate drugega. Pa bi bili vsi srečni...

Tako pa. Gledal sem tiste puste obraze, kot da sem jaz kriv za vse njihove osebne težave in za mrzlo vreme, pa za večerjo, ki jo bodo morale še skuhati...

Takole mislim. Tako obnašanje si lahko privoščite zaradi moči. Ne svoje. Poglejte se kdaj v ogledalo! Moč ima banka, vi se samo skrivate v njeni senci. Vendar bo tudi vas z leti ta ista ustanova postavila pred vrata in vzela mlajše, lepše obraze.

In morda bo prišel ravno tak mrzel dan, ko se nikomur ne da iz hiše, pa boste, stare in nepotrebne, čakale za kakšnim podobnim pultom na milost in nemilost kakega kislega obraza, nove generacije...

GOSPE! PIJEM NA TA DAN!

V vašo banko pa, samo kadar bo res res nujno.

P.S.: Opravičujem se tistim uslužbencem, ki niso bili tam in niso take sorte.

Ivan Mori, Ribnica

KDO BO NADZOROVAL NADZORNIKE?

Večno neizpeta tema, a sila občutljiva.

»Navaden smrtnik« namreč težko prenese dejstvo, da ga bo policist kaznoval za vsak prekršek, če sam zaloti policista pri tem, da se on, kot uradna oseba, ne drži predpisane črke zakona. Nekaj občan, katerega ime smo zadržali v uredništvu, saj se ljudje neradi izpostavljajo pred policijo, je policiste pri kršitvi zalotil s fotoaparatom 24. oktobra. Le mesec dni zatem sem tudi sama naletela na ribniško patroljo, ki je avtomobile ustavljala na križišču pred avtobusnim postajališčem v Dolenji vasi. Tako kot v primeru, ki ga bomo navedli kasneje, tudi v tem ni bilo nikakršnega policijskega trikotnika, ki bi opozoril na dogajanje. Pa bi moral biti. Tudi zato, ker so policisti bel kombi ustavili natanko sredi križišča, tako da je bilo treba za pot v Kočevje vjugati med stojčim kombijem in policijskim vozilom. Tako je bila v celoti ovirana preglednost v smeri Ribnice. Na očitno protestiranje se je policist le zasmejal.

Naš bralec pa je patroljo zalotil na križišču pri avtopralnici v Hrovači. S fotografije je sicer slabo razvidno policijsko vozilo ter še ostali dve osebni vozili, ki ju je patrolja ustavila. In to tako, da je povsem zablokirala izhod iz smeri Hrovače. Prizadeti, ki je moral zaradi tega ubrati drugo pot, je odkril, da delovišče ponovno ni bilo označeno, v pismu pa očita tudi nepravilno parkiranje in ogrožanje varnosti ostalih udeležencev v prometu.

Primer je dobro zapisati, ne samo zato, da se obelodani, da tudi policisti kršijo lastna pravila, marveč tudi zato, ker gre tokrat za princip: videl, doživel, zapisal. Več ko bo takšnih poskusov, bolj bo raslo upanje, da se bo nekoč, morda, sklenil razumen kompromis.

Mladega bralca A.P. motijo tudi norme, ki si jih policija zada vsako delovno jutro Glede na to, da jih je pogosto videti na lokacijah, kjer pri hitrosti 20 km/h ne moreš povoziti niti miši, je jasno, da skušajo le izpolniti normativni dogovor tistega belega dne. Zbrati toliko in toliko denarja. To ni dobro. To sploh ni dobro!

Uredništvo

AL PRAV SE PIŠE RIBN'ČAN AL RIB'NČAN

(Prosto po Prešernu)

*Al prav se piše Ribn'čan al Rib'nčan,
se šola staročkarjev srdita
z ljudmi prepira novega kopita;
kdo njih pa pravo trdi, to se vpraša.*

*Po pameti je taka sodba naša:
Ak je od Ribn'čana Rib'nčan res pravi,
in prav domač in po postavi,
naj se ne piše Ribn'čan, ampak le Rib'nčan.*

*Ak pa ta »vejca« nam v zelje hodi,
in rada nam narobe se postavlja,
glej, taka misel pred očmi nam bodi:*

*V Ribnici le Ribničan pravilno se zastavlja.
lahko pa po domače Rib'nca al Rib'nčan
al pa brez »vejce« Ribnca al Ribnčan.*

Rib'nčan.

V Ribnici se je začelo pisati Ribn'ca, ribn'ski. Doslej sem videl en tak primer, pred časom se je pa pojavil nov primer, in to na javnem mestu. Kot rojenega Ribničana me to moti. Če bo ta prispevek kaj zalegel, bo lepo.

Ker hočejo nekateri napraviti napis za društvo ali firmo bolj domač, bolj ribniški, ga pišejo z apostrofom, ki pa je na nepravem mestu. Pred leti, ko je še deloval ribniški »hotel«, so dali napis »Hotel Ribn'čan«. Očitno je to nekoga motilo (tudi mene) in je s črno barvo apostrof premazal in ga prestavil eno mesto nazaj (nisem bil jaz). Kmalu je tudi ta tabla izginila. Malo za šalo, malo za res sem »skoval« sonet o tem, prosto po Prešernovem sonetu »O kaši«. Ni po vseh predpisih, menim pa, da glavno vse pove in jasno nakaže, kako naj se prav piše Rib'nčan, v Rib'nici, po rib'nšku...

Malo sem pobrskal, kako so nekateri doslej to pisali:

Dr. Zmaga Kumer v svoji knjigi »Ljudska glasba...« piše s polglasnikom in ga tudi izpisuje (U Ribnčnc... Ribnšška dolina... fantje ribnšškø); Janko Trošt je za Turistično društvo pripravil himno in piše z apostrofom (Rib'nčan, Rib'nčanje); France Marolt je priredil »Ribniško« in piše s polglasnikom in ga dosledno izpisuje (Ribnččan); Dekan Skubic v svoji »Zgodovini...« piše knjižno (Ribnica, ribniški); Slovar sl. knj. jezika piše Ribnica, Ribničan, ribniški.

Ribnčan Antuon

*Opomba:
staročkarji = domačini
ljudje novega kopita = »udomačeni« Ribničani
po postavi = po pravopisun*

PRVIČ Z BAKLAMI NA GRMADO

Božični pohod naj bi postal tradicionalen

Prvi božični pohod z baklami na Grmado je bil, vsaj glede množične udeležbe, kar malo presenečenje tudi za organizatorja - TD Grmada.

»Koliko vas pa bo?« me je vprašal oskrbnik doma Toni. Saj res, sem si mislil, to je dobro vprašanje. »No, kakšnih trideset nas pa verjetno bo!« sem mu odvrnil.

Čaj »časti« Zeleni val, domačo potico pa turistično društvo, smo sklenili.

Že na zbirnem mestu »Pri štirni« sredi Velikih Poljan (nedavno sta ribniški župan in KS Velike Poljane poskrbela za lično škarpo okrog vodnjaka) se nas je zbralo več kot 60. Po kratkem pozdravu predsednika društva Jožeta Andoljška smo prižgali bakle in krenili na pot. Kako lep je bil pogled na dolgo živahno kolono, ki so se ji

pridruževali veseli zamudniki! Sijaj kupljenih bakel je dopolnjevalo še nekaj doma napravljenih, iz brezovega in jelovega lesa, ki sem jih izdelal za to priložnost. Te so v dobrem vetru prav prijetno prasketale vso pot do Grmade in vzbujale pri mladih veliko zanimanja. Niso mogli verjeti, da lahko bakle tako dolgo in lepo gorijo.

Okornov Jože je hitel pred nami, da je oskrbniku najavil število pohodnikov, ki je bilo več kot dvakrat večje od pričakovanega. Nič pa ni povedal, kje je uspel dobiti še nekaj »rezervne« potičke...

V Domu na Grmadi so nas pričakale skromne jaslice pokojnega predsednika Lojza Močilskega, ki smo si jih sposodili, saj jih za

letošnji božič Tišlerjeva hiša žal ni več potrebovala.

Pobudnica pohoda, Okornova Mara, je skupaj z bratom Andrejem (ABO) poskrbela za spominske kartončke. 90 jih je razdelila med vesele udeležence, za katere je bil Dom kar premajhen.

Naše veselje pa je še povečalo priznanje, ki ga je TD Grmada podelila udeleženka pohoda, svakinja pokojnega predsednika Škulja, gospa Tončka Skufca, sestra sedaj že pokojne Škuljeve žene Francke-Age.

Upokojena učiteljica Tončka živi v Ljubljani, poklicno pot pa je začela v osnovni šoli na Velikih Poljanah.

Nekateri so se nato začeli naglo odpravljati, tako da ni bil prehitro odpeto pesem že nakazala tudi naš odhod v dolino.

France Šile

"Ubil sem nekega hudiča s črnim repom!"

Bil je 6. december, ko se je Milan Kozič iz Ribnice v dopoldanskem času napolnil v Grčarske Ravne, kjer ima svoj vikend, da bi nakrmil kokoši. Ko pride v neposredno bližino kokošnjaka, takoj opazi, kako petelin in še tri kokoši vsi preplašeni preletajo okrog kokošnjaka. Štiri že umorjene kokoši so ležale na tleh. Ena pa je bila že do polovice pojedena. Milan, ves presenečen nad dogodkom, si stvari pobliže ogleda in takoj opazi, kako se večja kosmata žival vleče med lesenim plotom in žično ograjo, ki sta si precej skupaj. Ker divjih živali Milan ne pozna najbolje, ni mogel vedeti, katera žival je, ki hoče priti čim prej na prostost. Tedaj ga popade sveta jeza. Živali je med tem zašla noga v žično ograjo. Milan pa ni zamudil priložnosti. Neustrašno jo je trdno zgrabil, pa tudi večji kamen, ki je bil

na tleh, in z njim udarjal po živali toliko časa, dokler je bilo kaj življenja v njej. Okrvavljena glava je omahnila, kar je dokazovalo, da je žival mrtva. Milan si ni mogel kaj, da ne bi svojega lovskega uspeha počastil s šilcem pijače v bližnji gostilni.

Ko je prišel k meni domov, je obstal na pragu hiše. Sprva kar ni mogel priti do besede, da bi povedal, kaj se je zgodilo. Končno pa le reče: "Ubil sem nekega hudiča s črnim repom. Lahko bi bil ris ali divji maček." Da se je malo pomiril, sva popila nekaj kratkega in nato odšla na kraj dogodka. Med plotoma je bila res zagozdena mrtva žival z črnim repom na koncu. Takoj sem ugotovil, da je okrvavljena ubita žival velik divji maček. Vzela sva ga iz objema plotov, kjer je mrtev obtičal. Mačka in pomorjene kokoši sem fotografiral. Pa tudi Milana z mrtvim divjim mačkom v roki.

Čeprav je Milan skrbno ograbil kokošnjak, je pretkani divji maček le našel v plotu odprtino za velikost njegove glave in tako prišel v kokošnjak ter si vzel zajetno kosilo. Usoda pa je terjala tudi njegovo življenje.

Tekst in foto Stane Lavrič, Grčarice

Presenečenje na vikendu v Grčarskih Ravnah

»DOBRI MOŽJE« SO V HROVAČI DOMA

Letošnji Veseli december je v Ribnici izzvenel bolj neopazno, vsaj kar se prireditve tiče, če seveda izzzvzamemo Božični koncert in pa Ribniški šport v letu 2000.

Za ostalo dogajanje je poskrbela Hrovača oz. njeno društvo.

V začetku decembra je množico ribniških otrok razveselil sv. Miklavž s svojim številnim spremstvom in razdelil več kot 700 skromnih darilc. Pred božičnimi prazniki pa se je iz Hrovače na pot v ribniški vrtec odpravil še en dobi mož, Božiček, s svojim konjičem in oprtnim košem, polnim sladkih presenečenj, in vrtcarjem pripravil veliko veselje. Nato je še malo zaokrožil po trgu, s svojim humorjem prevetрил občinske pisarne in vsem pripravil lep uvod v božične praznike.

PRAZNIČNE TRENUTKE, POLNE RADOSTI, MIRU IN LJUBEZNI, SMO DELILI MED LJUDI

V Trbovljah je bilo naravnost imenitno. Tudi potem ...

Z Živimi jaslicami seveda. Gostovali smo v Trbovljah, Beltincih in Kočevju ter jih ob dveh večerih prikazali v Hrovači. Kljub neugodnemu vremenu, kajti v skoraj vseh predstavah so pisani dežniki zastirali pogled tistim, ki so stali v ozadju, pa so bile vse uprizoritve lepo obiskane.

Z Živimi jaslicami pa se je društvo predstavilo vsemu svetu na spletnih straneh interneta, za kar se zahvaljujemo Jožetu Šilcu. V prazničnih dneh je tako naše jaslice »obiskalo« okoli 150 ljudi na dan z vseh koncev sveta. J. Michael Wedra iz Švice se je takole odzval:

»Ob pregledu vaše spletne strani sem imel veliko veselje, da sem vas našel in imel priliko pokazati mojim domačim, kakšne prekrasne jaslice ste napravili. Škoda da nimam prilike priti v SLO 30.12. ko boste uprizorili žive jaslice; sigurno bo čudovito. Obljubiti sem moral mojim sinovim, da drugo leto se udeležim tega dogodka.« (original)

Praznični božično-novoletni čas so 5. januarja zaključili koledniki, ki so prinesli poslanico miru, veselja in ljubezni v vse domove v Hrovači.

Tekst in foto *Barbara Prelesnik*

TRIKRALJEVSKA AKCIJA V RIBNIŠKI ŽUPNIJI

Že nekaj let te dobrodelne akcije za potrebe misijonov izvajajo v nekaterih župnijah na Slovenskem. Letos smo jo izvedli tudi v naši župniji. V njej so sodelovali naši ministranti in nekateri odrasli farani. Od 27. decembra do praznika Treh kraljev (6.januar) so koledniki (trije kralji in pastir z zvezdo) obhodili večino vasi in nekaj ulic v Ribnici. Farani ste jih povsod gostoljubno sprejeli in velikodušno darovali za misijone v misijonski deželi Papua - Nova Gvineja. Tako lep sprejem trikraljevske akcije v naši župniji je največja spodbuda, da bomo to obliko pomoči za misijone izvajali vsako leto po božiču.

Koledniki pri družini Mihelič v Kotu.

Tekst in foto Maks Ipavec

Vaško etnološko turistično društvo Hrovača

Vaško etnološko društvo Hrovača se zahvaljuje naslednjim donatorjem:

- RIKO, d.o.o.
- GRAFIT, d.o.o.
- NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d.d.
- ŽITO-GRAJSKE PEKARNE, RIBNICA
- MABOLES, d.o.o.
- AS DEJAK, d.o.o.
- M.I.KOVING, d.o.o.
- FEGRO, d.o.o.
- SLS+SKD OO, Ribnica
- PLETILNICA, d.o.o.
- TISKARNA LINEAR
- PESKOKOP IN PREVOZNIŠTVO JANEZ RIGLER, s.p.
- LAST SL, d.o.o.
- A. PETERLIN, d.o.o.
- FOTO TONI, s.p.
- KGZ RIBNICA, z.o.o.
- LEOKOM, d.o.o.
- AMBROLES LUDVIK AMBROŽIČ, s.p.
- MIZARSTVO TANKO, s.p.
- TRGOVINA IN MESARIJA AMBROŽIČ
- TRGOVINA TIJANA
- KUSS, d.o.o.
- DIMNIKARSTVO ESAD ČATIČ, s.p.
- TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA
- OBČINA RIBNICA

Tudi z vašo finančno pomočjo in dobro voljo smo in bomo bogatili dogajanje v Ribniški dolini in ponese glas o njej tudi izven občinskih meja.

Fran Jaklič - Podgoričan in njegova povest

ZADNJA NA GRMADI III. del

»Izpustite revo! Kaj pa more baba narediti!« so se oglašali posamezniki. »Kaj? Izpustiti jo? To, ki točo dela?« so odgovarjali iz krdela in prigovarjali: »Hitro jo zaprite, dokler ne dobi pomoči! Le v kejho! Pa na grmado!« Ženska se je zopet vrgla na tla, jokala in vpila: »Ne grem, pa ne grem! Pustite me!« Biriči so si zastonj prizadevali jo vzdigniti in spraviti naprej. »Kar primimo jo in nesimo,« je zavpil močan dedec iz krdela in se pognal k biričem.
»Sam jo nesem, ako ni drugače.«

1. Na spamotnem kamnu.

Ženska je kričala in otepala z rokami, ko so jo prijemale, a vse zaman. Bilo je preveč rok, ki so posegle po njej. Tedaj pa z vsemi močmi zavpije: »Pomagajte! Pomagajte! Gregor! Gregor! Reši me, Gregor!« Ljudem se je ženska pač smilila in pomagali bi ji bili, ako bi ne bila coprnica, ki je s hudičem v zvezi. Tam »Pod jablano« so imeli robo lončarji iz Nemške vasi. Med njimi je bil Krznič z dvema dečkoma, ki sta pomagala očetu razpostavljati blago in sta pazila na žensko, ko so prebirale posodo. Kupca je bilo dosti. Zlasti Krajinčanke iz Strug in tam čez so poznale Krzniča, ki je tovoril z lonci po onih krajih, in pritiskale okrog njega.

»Ni Vas nič več k nam! Kaj smo se Vam zameril,« so ga ogovarjale ženske. »Balite skoraj!« Krznič se je šalil z znankami. Obetal jim je, da pride tudi tja s piskri, ko bo dovolj velike napravil, zakaj v Krajini imajo velike peči in so velike ženske, pa morajo biti tudi piskri veliki. Tedaj mu je priletel na ušesa obupni glas žene, da se je kar zganil. »Jezus! Moja ženska! Kaj ji je?« je jeknil prestrašen, se ozrl na cesto, in ko jo je ugledal, izpustil skledo in skočil v gnečo na cesti. Kar metal je na desno in levo ljudi, ki so mu bili na poti.

»Kaj pa hočete moji ženski?« je zavpil in položil roko na ramo bližnjemu biriču.
»Ali je ne izpustite takoj?«
»Ljubi moj mož! Reši me!« je zajokala žena, otroci so pa zagnali krik: »Oče! oče! oče!« Birič mu je nastavljal bodalo in rekel: »Še tebe zvežemo in odpeljemo!« Ko se je Gregor pognal, da bi dosegel ženo in jo rešil, je poseglo polno rok, biriških in drugih, da so preprečili njegovo namero. Gregor se jih ni mogel otresti. Obupano je vzklikal: »Lucija, beži! Kar ugrizni ga! Kaj pa je naredila?« Tedaj se je pa oglašil njegov sosed Kovač: »Kaj se delaš nevednega? Na Klek je hodila!« Moja baba? Nikoli!

Ribniški muzej na prelomu tisočletja

Na prehodu 18. v 19. stoletje se je pojavil disciplinski muzej. Ta izraz je uporabila Hooper Greenhilova. Podobno kot v tedanji šoli in jetnišnici je v muzeju mogoče najti disciplinske tehnike.

Po tej plati je mogoče muzej primerjati z institucijami azil, bolnišnica, zapor, šola, vojašnica, ki imajo vlogo zbiranja in zapiranja. Šlo ga je mogoče primerjati zaradi svoje didaktične naravnosti, z zaporom zaradi paznikov in drugih sredstev nadzora nad obiskovalci, z bolnišnico ali azilom pa zato, ker zbira bolj ali manj poškodovane predmete ter jih potem ustrezno štiti (dezinficira, restavrira, konzervira). Takšno stališče zavzema tudi Dagognet. Po drugi plati pa je muzej dogodek v zgodovini človeškega duha. Na videz je samo rešitev tehničnih problemov, vendar pa se skozenj zarisuje nova vrsta družbe.

Antični problem muzejev je bil, kako ga približati množici ljudi, da si ogleda majhno število predmetov, moderna doba pa si zastavlja obratno vprašanje, kako približati majhnemu številu ali celo enemu samemu človeku takojšen pogled v množico predmetov. Zato naj bi moderni dobi, ki ni družba spektakla, temveč družba nadziranja, ustrezala arhitektura zaporov, šol, azilov... Vendar Dagognet, ki je te ustanove prej primerjal z muzejem, opozarja nasprotno, kako množici obiskovalcev omogočiti pogled v veliko število predmetov. Temu namenu je podrejena tudi arhitektura muzejev, ki je pravo nasprotje arhitekturi azilov, šol, zaporov, saj mora zagotoviti predstavitev razstavljenih predmetov množici ljudi. Razmerje med obiskovalcem in razstavljenim predmetom naj bi bilo v tem, da je vsak, ki gleda, hkrati tudi viden. Torej množica sama sebe gleda, nadzoruje in uravnava, poleg tega, ko vidi samo sebe, postane sama spektakel. Vsak obiskovalec muzeja je v tišini vabljen h kontemplaciji. Muzej je ob vseh teh dejstvih vir znanja, sredstvo vzgoje, mesto izobraževanja ob pomoči razstavljenih muzealij, mesto kultiviranja in sa-

monadzorovanja.

Iz vseh teoretskih pobud se lahko napotimo h konkretnemu dnevnemu dogajanju v našem muzeju in se soočimo z dejstvom, da morajo biti muzejski predmeti zavarovani pred mehanskimi, klimatskimi in drugimi poškodbami. Hkrati pa si moramo prizadevati, da bi obiskovalci doživeli artefakte čimbolj večplastno, tako na racionalni kot na emocionalni ravni. Vendar smo zopet v disciplinskem muzeju, ko se obiskovalci ne smejo dotikati predmetov, čeprav bi si s tem povečali čutno polje, predmet jim tako postane bližji, hkrati pa ga ob dotiku zaradi izločanja kislin iz kože poškodujejo.

Ob spoznavanju obiskovalcev, želji domačinov, vodilnih in odločujočih ljudi je ribniški muzej še vedno disciplinski muzej. Pri vseh je prisoten močen instinkt prve zaljubljenosti, ob znanem vprašanju: "Čutiš?" Odgovor: "Čutim..."

Kraj se želi identificirati z muzejem, kar v resnici tudi se. V njem je delček raziskane etnološke in zgodovinske dediščine. Prejšnji način življenja izginja, poraja se nov, drugačen. Vseposod ta, za današnji čas "ponesrečeni" lik Ribničana Urbana, preplavlja vse sfere življenja. Pa naj se ga še tako otrsamo nam čedalje bolj leze pod kožo. Nekateri si ga hočejo pridobiti zato, da si bi odrezali boljši kos pogače, drugi se ga zopet izogibajo, saj jim je marsikdaj samo resna ovira na poti.

Osebnostno mnenja, da naš muzej ostaja kljub različnim interesom šola, zapor, bolnišnica.

Šola zato, ker se v njem zvrsti veliko število obiskovalcev. Vsekakor lahko poudarimo, da tudi ribniški muzej s svojimi razstavnimi zbirkami ponaša ime in prepoznavnost kraja v širšem slovenskem prostoru. Obiskovalci si želijo ogledati predvsem stalno zbirko suhe robe in lončarstva, sledijo ji druge zbirke. V letu 2000 si je v primerjavi z letom 1999 ogledalo muzej 2-krat več obiskovalcev, kar gre največ na račun občasne razstave Ribnica in njeno šolstvo v času Prešerna. Trendi o številu obiskovalcev v slovenskih muzejih pa tudi sicer kažejo na povečanje števila obiskovalcev. V našem muzeju predstavljajo največji delež skupine nad 40 oseb, in sicer šolske mladine, manjši je delež posameznikov, pa še ti prihajajo na ogled gradu in zbirk v poletnem času in ob ribniškem sejmu. Vendar je bilo pri Prešernovi razstavi drugače, saj so posamezniki predstavljali polovico obiskovalcev. Veliko obiskovalcev si je ogledalo tudi novo stalno razstavo o izseljeništvu, V Ameriko, vendar pa moramo poudariti, da je bila Prešernova razstava toliko bolj odmevna, ker je bila postavljena v samem središču Ribnice. Iz tega zornega kota gledano, bi si bilo dobro pridobiti takšen prostor za občasne razstave ali pa kakšne druge kulturne in turistične zanimivosti.

Upam, da muzej ne bo postal zapor za kaznjence, ki so jih po krivem preganjali in jih tudi še danes preganjajo. Razsodijo naj strokovni argumenti, potrebe kraja in prebivalcev, moč modrih, ne pa zgolj osebni interesi, medsebojna navzkrižja, moč in nemoč. V sodbi naj sodelujejo sodniki, obdolženci, priče in porota. Vseeno pa moramo pristati v bolnišnici, da bomo ozdravili rane naših ubogih muzealij, ki si želijo samo svojega zdravja in prostosti.

Priprava Polona Rigler Grm, kustosinja

Število obiskovalcev v muzeju leta 2000

grad	
januar	130
februar	
marec	159
april	123
maj	164
junij	420
julij	50
avgust	60
september	169
oktober	1.344
november	411
december	152
posamezniki od junija do nov.	404
skupaj	3.556
izseljenci posamezno	150
Prešernova skupaj	3.400
Prešernova brez ogleda	
drugih zbirk	2.747
suhorobar	656
lončar	372
Škrabčeva hiša	225
skupaj vse razstave	6.453
ostalo	1.253
muzejske in obmuzejske dejavnosti skupaj	7.706

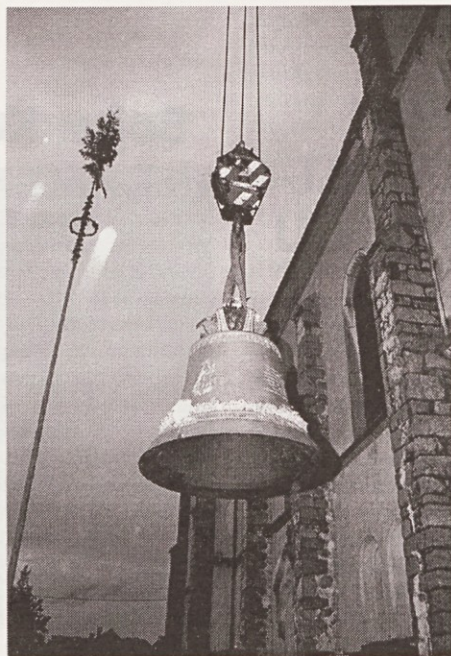
RIBNIŠKI ZVONOVI SO (PRE) GLASNI...

Ta očitek je bilo slišati predvsem iz vrst tržanov, kar je razumljivo, saj je v razdalji 200 metrov jakost hrupa novih zvonov precej zaznavna in celo fizično moteča. Še posebej močnim in neposrednim zvočnim udarnim valovom so izpostavljeni na primer stanovalci Oničeve hiše, meni tudi župnik Maks Ipavec. Predhodnih meritev pa ni naročil, »saj na deželi zvonovi niso tak problem kot v mestu«. A lahko bi kupili šibkejše, dodajajo nekateri.

Rešitve menda ni, ker bistvene razlike ne bo opaziti niti februarja, ko bo elektronsko zvonjenje dokončno nastavljeno. »Bo treba pač malo potrpeti,« je dejal župnik, ki ve za določena nasprotovanja, čeprav hkrati sliši veliko hvale od župljanov, ki živijo v bolj oddaljenih vaseh, a zvonjenje ribniških zvonov sedaj prvič slišijo. Elektronski sistem bodo poskušali maksimalno prilagoditi, da bi bil zvok milejši, vendar gre za zelo zahtevno delo, saj je zvonove potrebno tako harmonizirati, kot jim uglasiti jakost, je dejal župnik ter še dodal:

ALI NOVI ZVONOVI RES POVZROČAJO PREVEČ HRUPA?

Mir in radost, veselje in upanje, ki ga oznanjajo novi bronasti zvonovi, naj preide v naše družine, da bo v naših domovih več domačnosti, medsebojnega razumevanja in prijateljstva. Pesem zvonov je zraščena z vsemi čustvi slovenskega človeka. Ko bomo v veselih ali žalostnih trenutkih slišali zvonove iz lin obeh Plečnikovih zvonikov, bomo povezani z Bogom in z ljudmi v vsej ribniški župniji. Tako sem zapisal v brošuri »RIBNICA V SVETO LETO 2000 z novimi zvonovi«. Tudi večina vernikov ribniške župnije je z velikim veseljem sprejela nove zvonove. Ti zvonovi se res slišijo v vse vasi Ribniške doline. Samo nekaj faranov se je doslej pritožilo, da novi zvonovi zvonijo premočno. Sedanji največji zvon je za 160 kg lažji od tistega, ki ga je vzela prva svetovna vojna. Torej so

Ribničani že pred 100 leti imeli močnejše zvonjenje, kot ga imamo sedaj, a se tedaj ni nihče razburjal nad milozvočnim zvonjenjem. Mogoče je ob nastavitvi novih zvonov nekatere motilo njihovo celodnevno preizkušanje. Inženir, ki je nameščal elektronski pogon zvonov, je moral narediti veliko poizkusov, zato je zvonilo večkrat in dalj časa. Ko bodo vse meritve in nastavitve za zvonjenje in potrkanje zaključene, bo zvonilo le k angelovemu čaščenju zjutraj ob 7h, ob 12h in zvečer ob mraku. Zvonilo bo še za jutranjo in večerno mašo. Nekaj več zvonjenja bo le v nedeljo in za praznike. Seveda, kdor bo naročil za mrliško zvonjenje, bomo tudi to vključili.

Še v času komunizma nisem dobival pripomb glede zvonjenja v Ribnici, in se mi zdi čudno, da v demokraciji nekateri tako rovarijo proti. Večkrat se je zgodilo, da ravno tisti, ki so zavračali zvonjenje za časa življenja, želijo, da jim ob smrti zvonijo čim več zvonov. Zanimivo: pokojni predsednik Tito je ob neki priliki svojim partijskim kolegom dejal: »O, da bi mi imeli take alarme, kot jih imajo kristjani, ko za vse pomembne praznike zvonijo. Mi pa imamo le revne sirene!« Naši zvonovi ne bodo preveč hrupni za vse tiste, ki dobro v srcu mislijo!

Maks Ipavec
Foto AP

Nadaljevanje s strani 30

Nikoli! Izpustite jo! Nedorljna je!« Silil je za njo, pa ni mogel naprej, ker so ga krepko držali. Nekateri so se zakrohotali in drugi se je oglasil: »Tako je nedolžna, kakor vsaka taka!« »Krvavi rihtar bo resnico dognal!« je vpil Kovač. »Sedaj vem, zakaj mi je lani krava poginila.« »Kaj ni bila branjak požrla?« ga je zavrnil Gregor razdražen. »Za vrtmi tudi ni nič rastlo, koder je tvoja baba hodila,« se je oglasil drugi. »Sedaj je vse očitno!« »Prav ta prava je! Coprnica!« so vpili drugi. »Na grmadi naj se scvre, hudičeva dekla! Le hitro na rihto ž njo!« »Ljudje božji! To ni res! Zmotili ste se! Izpustite jo! Moja žena je! Svojo dušo zastavim, da ni coprnica. Nikoli ni bila na Kleku. Lucija! Lucija! Lucija! Reši se!« je vpil Gregor brezupen, ko je spoznal, česa so obdolžili njegovo ženo, in izprevidel, v koliki nevarnosti je njeno življenje.

»Otroci, pomagajte materi!« Sam je napejal vse moči, da bi se otresel ljudi, ki so ga zadrževali, da ni mogel planiti k ženi med biriče. Ti so pa na pol nesli, na pol vlekli njegovo ženo, ki je vpila in klicala na pomagane, jokala in tarnala, trgala in grizla, kogar je mogla. Tako so prišli na trg, do sramotnega kamna, ki je stal pred gradom. Tedaj je prepvil nekdo vso množico: »Na kamen ž njo!« »Alo, na kamen! Vsi naj jo vidijo!« so mu pritrdili drugi in biriči so jo postavili na kamen, na katerega so sicer postavljali le tatove in vlačugarje. »Pa naj jo vidijo!« Tako so jo brez obsodbe postavili na sramotni kamen. In ko se je zgrudila, so jo zopet postavili in držali z rokami, da so jo videli sejmarji.

»Lejte jo! Lejte coprnico!« Lucija si je z rokami zakrila obraz. In ko so ji suroveži roke trgali z obraza, je nagnila predse glavo, in ker ni imela več rute na glavi, so se ji usuli razpletene lasje čez obraz. »Pokažite, kje je razzamenovana! Razgalite jo!« so vpili vse vprek.

Lucija se je upirala novim napadom, grizla in suvala one, ki so hoteli potegniti obleko ž nje. »Gregor! Gregor! Pomagaj!« je ponavljala venomer. »Človek krščanski, reši me! Pomagajte, ljudje božji!«

Mož ni mogel do nje. Sto rok se je stegnilo po njem, ko se je pognal proti nji. Živa stena se je pomikala pred njim, ki je ni mogel podreti. Znoj mu je tekel po obrazu, moči so pojemale.

»Žena... coprnica... ječa... tezalnica... rablji...« Otroci so jokali in klicali očeta in mater. Vse to mu je živo stopilo pred oči, stiskalo mu srce in ga sililo: »Reši jo! Reši jo!«

KULTURA SE BO SELILA NA MAROF

kljub temu da je ribniška občina nekdanjo grajsko pristavo že lani določila za galerijsko dejavnost, so jo svetniki na svoji decembrski seji potrdili za novo vsebino, ki naj bi se odvijala na 800 kvadratnih metrih prostora. Miklova hiša je namreč pripravila vsebinsko zasnovo, po kateri naj bi se Marof, na katerem se bo obnova nadaljevala leta 2001, namenil postavitvi stalne likovne zbirke v

gornjih prostorih, medtem ko bi muzej, ortneški oltarji in prižnica svoje mesto našli v spodnji polovici kompleksa.

Potreba po razstavitvi 310 likovnih del, katerih lastnica je ribniška galerija, na Marofu, je bila jasna že nekaj časa, objekt pa določen tudi za hrambo visokih ortneških baročnih oltarjev; zanje naj bi se prizidal dodatni paviljon. Najbolj negotova je tako

ostala le usoda ribniškega muzeja, saj je projekt njegove širitve, ki predvideva analizo ribniške zgodovine skozi devet zgodovinskih jeder, že do sedaj napolnil vse obstoječe prostore ribniškega gradu. Ostal je le še grajski stolp, v katerem pa bo prihodnje leto nameščena stalna razstava o času čarovnic. Glede na to, da se v prostoru, kjer sta sedaj razstavljeni suha roba in lončarstvo, namerava prirediti tudi stalno razstavo o zgodovini ribniškega gradu, želi Miklova hiša razstavo o starih ribniških obrtneh premakniti v pritličje Marofa.

FANTASTIČEN USPEH MLADIH RIBNIŠKIH TRIAT- LONCEV NA TEKMOVANJU V CELJU

Mladi triatlonci so se sedmega januarja udeležili sedaj že tradicionalnega novoletnega plavanja triatloncev v Celju. Na 1500- metrski razdalji so se odrezali izvrstno, saj so v kategoriji kadetov z odličnimi časi osvojili vse tri kolajne. Prvi je na cilj priplaval JURE TANKO s časom 23 minut 59 sekund in je za 8 sekund ugnal nepremagljivega BOJANA CEBINA, na tretje mesto se je po silovitem zaključku in v želji po kolajni uvrstil SIMON POGORELC. V sprintu je premagal klubskega kolega NEJCA ARKA. Med dekleti je MAŠA TRAMTE zasedla odlično 2. mesto in dokazala, da se lahko že z malo resnega treninga doseže lep rezultat. Pri kadetih ne smemo pozabiti na MIHA ZAJCA, ki je z odličnim časom 27 minut 03 sekunde zasedel 6. mesto. Za uspeh mu še posebej čestitam. Miha je astmatik in dokaz, da se tudi s tako boleznijo, kot je astma, da trenirati triatlon. Poleg kadetov je nastopil tudi član Mitja Dečman, ki je s svojim doseženim plavalnim časom zelo zadovoljen in že načrtuje tekmovalno sezono 2001.

Kot njihov trener sem z dosežki v plavanju zelo zadovoljen. Prepričan sem, da bodo ti časi do začetka tekmovalne sezone še precej izboljšani. Triatlonci že nestrno pričakujemo sezono 2001, ki bo glede tekmovanj zelo pestra.

Za lep uspeh tekmovalcem še enkrat čestitam.

Spletna stran Triatlon kluba Ribnica

WWW.TRIATLON-KLUB-RIBNICA.SI

Miloš Petelin

Bojan Kogoj se je uvrstil na državno kegljaško prvenstvo

Bojan Kogoj, ki je že od leta 1988 skupaj s Tonetom Trdanom najboljši igralec KK RIKO in pozneje KK RIBNICA, je sedaj v vrstah kočevskega kegljaškega kluba. O težavah s pomanjkanjem igralcev za sestavo ribniške ekipe smo pisali v novembrski številki in glede na to, da Ribničani nimajo niti svojega kegljišča, je tudi sam Bojan Kogoj namigoval, da se bodo kaj kmalu, vsaj najboljši igralci, odločili igrati v klubih, kjer so jim omogočeni osnovni pogoji za vadbo. Tudi sam se je odločil za tako potezo in v letu 2001 prestopil v KK KOČEVJE.

Le-ta je z njim »pridobil izrednega kegljača in osebnost, ki bo s svojim delom prav gotovo vzor ostalim kegljačem v njegovi novi sredini«, je dejal predstavnik kluba Jože Kozina.

Decembra 2000 je namreč Bojan Kogoj osvojil naslov članskega prvaka območne kegljaške skupnosti KOČEVJE in si s tem zagotovil nastop na državnem prvenstvu, kjer bo nastopilo 48 najboljših kegljačev v državi.

Kogoj je bil tudi večkratni udeleženec finala državnega prvenstva v konkurenci posameznikov in parov ter v zadnjem desetletju nosilec celotne aktivnosti KK Ribnica. Brez njegovega izredno požrtvovalnega dela bi ribniški klub verjetno že prej končal aktivno delovati, je prepričan Kozina.

AP

RK INLES - RIKO: DIKTAT ALI DIALOG ?

Piše: Marjan Hojč

KOMENTAR

Po (pre)dolgem razmišljanju in tehtanju argumentov za in proti sem se vendarle odločil za objavo svojega videnja položaja, v katerem se je znašel ribniški rokometni klub. Dejstvo je, da že dlje časa tudi vrabci na veji čivkajo, da je v klubu nekaj hudo narobe, vendar vodilni v klubu še naprej molčijo in se obnašajo, kot da je klub tajna prostozidarska loža, in ne javno društvo. V vsaki organizaciji nekdo odloča, vendar mora za svoje odločitve tudi prevzeti odgovornost.

Po statutu vodi klub predsedstvo, katerega predsednik je Lado Orel. Klub pa ima tudi izvršilni odbor (čeprav sta v bistvu predsedstvo in izvršilni odbor enakovredna organa), ki ga vodi poslovni tajnik Uroš Bregar. Sicer sta menda že oba odstopila s svojih funkcij: Bregar že pred nekaj meseci (kljub temu je še konec decembra v imenu kluba organiziral prednovoletni rock žur), Orel pa menda pred kratkim (v prestopnem roku konec decembra je še zmeraj odločal), čeprav o tem, kako in kdaj je odstopil, nihče ne ve ničesar.

Kolikor je znano, ima klub trenutno okrog štiri milijone sit dolga, kar je pa še veliko slabše, so v njem nezadovoljstvo in slabi medsebojni odnosi.

Igralci niso dobili izplačanih honorarjev od oktobra dalje, potne stroške so dobili le za september, nekateri sodelavci v klubu pa obljubljenega hon-

orarja niso dobili že več kot leto dni.

Začetek nesporazumov sicer sega že v maj 2000, ko je ekipa, resda bolj po srečnem naključju, obstala v I.A DRL, za obstanek pa je bila igralcem obljubljena nagrada v višini dveh milijonov sit. Polovica nagrade jim je bila nato izplačana, mislim, da avgusta, druge polovice obljubljene nagrade, milijon sit, pa še zmeraj niso dobili.

Politika diktata namesto politike dialoga dolgoročno nikoli ne prinese dobrih rezultatov. Prav tako ne aroganten, podcenjevalen in celo žaljiv odnos do igralcev. Po jesenskem porazu doma z RK Termo sta tako trener kot predsednik obdobja (določene) igralce malodane sabotaže. Na sestanku sta imela monolog predsednik in trener, igralci pa svojega mnenja niso smeli povedati. Kot da so opravilno nesposobni bebci.

Mislim, da se klub ponovno (pred tremi leti je bila situacija popolnoma enaka), nahaja na razpotju, potrebna pa je temeljita reorganizacija od vrha do tal.

Možnosti za rešitev krize je več, sam bom poskušal prikazati tri:

1. Popolna amaterizacija kluba, za katero se nekateri zavzemajo, bi pomenila, da se bi članska ekipa kmalu znašla v najnižjem rangu tekmovanja. Večina sedanjih igralcev bi prenehala igrati ali odšla v druge klube, mlajše kategorije pa bi izgubile motivacijo in t.i. ribniške šole rokometna ne bi bilo več.

Ta varianta se mi zdi najmanj sprejemljiva, saj si težko predstavljam, da bi uničili enega najbolj cenjenih reprezentantov Ribnice, da ne omenjam simbolnega pomena kluba z neprekinjeno petinštridesetletno tradicijo.

2. Delna amaterizacija ali bistveno zmanjšanje stroškov po načelu: kolikor denarja, toliko glasbe. Sedanje nagrajevanje, po katerem dobiva honorar tudi dvajseti igralec, klub pa ima več kot deset honorarnih sodelavcev, se lahko bistveno zmanjša.

Ta varianta se mi zdi v tem trenutku najbolj realna in najprimernejša.

3. Privatizacija kluba po vzoru na razvite države. To pomeni, da ima klub lastnika (ali več), ki vodi klub kot podjetje.

Ta varianta je dolgoročno pravzaprav edina možnost.

Najpomembnejše pa je, da bi v novem vodstvu kluba odločali ljudje, ki delujejo povezovalno in ne razdiralno, da bi končno prevladala politika dialoga nad politikom diktata.

Dve peti mesti naših plavalcev

Samo, Nejc, Ajda, Katarina, Sara in Rebeka

Foto: Ivan Rajh

Zopetno obratovanje bazena je omogočilo, da je plavalni klub lahko začel z novo sezono. Udeležba otrok je po pričakovanju zelo velika, saj je v organizirano poučevanje plavanja vključenih okrog 90 otrok. Vadba je organizirana: na skupino, ki trenira 5-krat tedensko in šteje 21 otrok, na dve skupini, ki obiskujeta šolo plavanja 3-krat tedensko in štejeta 45 otrok, ter na skupino, ki obiskuje plavalni tečaj (neplavalci) 2- do 3-krat tedensko in šteje približno 20 otrok. Plavalni klub je organiziral tudi tečaj privajanja na vodo za predšolske otroke, ki poteka 2-krat tedensko za 25 malčkov.

Regijsko tekmovanje v Kranju

Tekma, ki je bila 6. januarja, je šela za 4. kolo predtekmovanja PZS, kjer smo se merili klubi regije D. To so PK Park Hotel Radovljica, PK Kamnik, PK Jesenice, PK Cerklje, PK Merit Triglav Kranj in PK Ribnica. V konkurenci mlajših dečkov je Samo Jeranko na 50 m prosto zasedel 5. mesto, na 100 m hrbtno pa 11. V konkurenci mlajših deklic je Katarina Rajh na 100 m hrbtno zasedla 5. mesto in na 50 m prosto 9. mesto. Nastopili so še: Sara Oražem, Nejc Lovšin, Rebeka Babnik in Ajda Dejak. Vsi so bistveno izboljšali svoje čase.

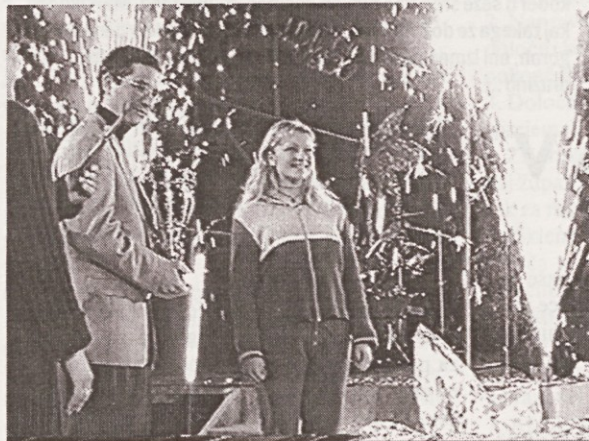
Zahvalili bi se tudi našim sponzorjem AVTO ŠOLI HERBBY z Griča, ELEKTRO ZUPANČIČ, s.p. iz Novih Ložin in MELAMIN-u KOČEVJE, d.d., saj so omogočili, da so naši tekmovalci prišli do novih trenirk. Zahvaljujemo se tudi arhitektki Mateji Dekleva za izdelani logotip.

Drago Marjanovič

R-kanalova medobčinska športnica leta je umetnostna drsalka Darja Škrlič

Ce sodimo po množičnem obisku obeh ribniških prireditelj, ki sta bili posvečeni športu, potem Ribnica res potrebuje obe. Še pred dve letoma je bila akcija plod tako kableske TV kot Športne zveze, a je prišlo do nesoglasij, in vsaka je ubrala drugačno pot. Medtem ko SZ prisega na strokovnost, R-kanal zagovarja množičnost in temu primerno mesec dni za njo priredi odmevno zabavno zaključno slovesnost.

Decembra je tako Športna zveza podelila 25 priznanj, ki naj bi temeljila zgolj na strokovni presoji klubov in društev, 19. januarja pa je izbor športnika leta obeležila še kabelska televizija R-kanal. Tokrat se je po petih letih prvič odločila za medobčinski izbor, v katerega so se skozi celoletno glasovanje vključili prebivalci Ribnice, Kočevja, Sodražice, Loškega Potoka in Velikih Lašč. Kot razlog za tako širok spekter občin idejni vodja akcije Srečko Vrbinc navaja, da so vsi dosedanji izbori pri športni stroki,

Darja Škrlič je prva ženska, ki si je v petih letih izbora uspela pridobiti priznanje športnice leta. Prejela ga je iz rok slovenskega športnika leta 2000, Rajmonda Debeveca.

Foto R-kanal

športnikih in gledalcih naleteli na izjemen odziv.

Predloge je že na začetku lanskega leta gledalcem ponudila TV R-kanal in nato zbirala glasove 12 mesecev zapored. Zmagovalci so: igralec namiznega tenisa Gregor Vidmar iz Kočevja,

tekmovalka v umetnostnem drsanju Darja Škrlič iz Velikih Lašč, ki je tudi zmagovalka izbora za športnika leta 2000; rokometaš Natan Hojč iz Ribnice, odbojkarica Renata Vidmar iz Kočevja, strelec Stane Kovač iz Kočevja, igralec malega nogometa Miha Čampa iz Sodražice, tekmovalac v hitrostnem motociklizmu Dejan Šenk iz Ribnice, nogometaš Boštjan Slavec iz Loškega Potoka, triatlonec Mitja Dečman iz Ribnice, duatlonec Anton Žagar iz Ribnice, kegljavec Zlatko Pajnič iz Kočevja in rokometaš Gregor Malnar iz Kočevja.

Nagrade so mesečnim zmagovalcem podeljevala eminentna in celo legendarna imena slovenskega športa, kot so Miroslav Cerar, Luka Špič in Iztok Čop, Davo Karničar in Tomaž Tomšič.

AP

INTERMEZZO

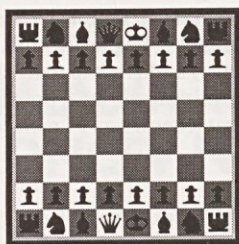

Na decembrski prireditvi Ribniški šport v letu 2000 zaradi službenih obveznosti v tujini priznanj Športne zveze niso mogli prejeti olimpijca Beno Lapajne in Tomaž Tomšič ter Stanislav Škrabec, zato je ribniška športna organizacija zanje deset dni kasneje priredila sprejem v Miklovi hiši.

Posebno priznanje ŠC Ribnica sta tako iz rok predsednika SZ Benjamina Henigmana prejela prva ribniška olimpijca, zlato plaketo za dolgoletno delo v športu pa je dobil dolgoletni predsednik nogometnega kluba Ribnica, mecen in sponzor Stanislav Škrabec. Z mecenstvom, še posebej ribniškemu roketu, sedaj nadaljuje tudi njegov sin Janez. Seveda je tudi Rešeto izkoristilo ponujeno priložnost in podelilo simbolično priznanje Tomažu Tomšiču, izbrancu Ribniškega pušelja.

Foto Foto TONI

I. letošnji šahovski turnir

Šahovski klub Ribnica je 20. januarja v gostilni Pri Pildarju pripravil prvi letošnji šahovski turnir za člane. To je tudi znamenje, da se klub ponovno prebuja.

Lestvica

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	T	M
1.	Besim Hrnič		0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	½	10½	5. - 6.
2.	Alojz Dezordo	1		1	0	1	½	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	10½	5. - 6.
3.	Blagoje Blagojevič	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	14. - 15.
4.	Rado Mohar	1	1	1		1	0	1	1	0	1	½	1	1	1	0	1	11½	III. - IV.
5.	Ciril Oblak	0	0	1	0		0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	14. - 15.
6.	Brane Stojanović	0	½	1	1	1		½	0	0	0	0	0	1	0	1	0	6	11.
7.	Franc Češarek	0	0	1	0	1	½		1	0	0	0	1	1	0	0	1	6½	10.
8.	Franc Gornik	0	1	1	0	1	1	0		1	0	0	1	1	1	0	1	9	7. - 8.
9.	Stijepan Pajič	0	0	1	1	1	1	1	0		1	0	1	1	1	0	0	9	7. - 8.
10.	Janez Dejak	1	1	1	0	1	1	1	1	0		1	1	1	1	0	1	12	I. - II.
11.	Tugo Hočevar	1	1	1	½	1	1	1	1	1	0		1	1	0	0	1	11½	III. - IV.
12.	Stane Bavdek	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0		1	0	0	0	4	13.
13.	Boris Petrovič	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	16.
14.	Marjan Zajc	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1		½	1	8½	9.
15.	Alojz Mihelič	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	½		½	12	I. - II.
16.	Dušan Lister	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0		5	12.

Pozdravljeni v novem letu!

Upam, da ste v vseh teh lepih praznikih ujeli veliko čudovitih trenutkov, ki ste jih ali jih še boste preživeli s svojimi najbližjimi. Tudi sama sem že takoj v začetku leta ujela nekaj takih dnevov, ko sem bila v gorah s prijatelji - neskončna belina, pogled, do kodert ti seže srce, zadovoljen nasmeh in stisk roke. Marsikdo je kaj takega že doživel in ve, da so trenutki, preživeti v naravi, v gorah, eni izmed najlepših - sploh če jih delimo s prijatelji, družino ...

Razpoznavanje štirih različnih starostnih skupin mladih nam bo omogočilo pripravo starostno prilagojenih aktivnosti, ki bodo gore mladim približale na način, ki jim je najbolj blizu. Prvič je uvedena tudi družinska članarina.

Članske ugodnosti so razširjene in kakovostne nadgrajene: dosedanja nezgodna zavarovanja za primer smrti in invalidnosti smo razširili še na enako zavarovanje v tujini za vse, na novo pa smo za vse uvedli zavarovanje za primer reševanja v evropskih gorah. Vsa ta zavarovanja veljajo za celotno članstvo društev, ki so včlanjena v PZS. Med vsebinske novosti sodi razširitev že dolgo znanih in uveljavljenih članskih ugodnosti pri prenočevanju v plan. kočah doma še v tujino. Seznam koč (ki so v lasti tujih plan.zvez, podpisnic sporazuma), bo objavljen tudi na spletnih straneh PZS.

Med članskimi ugodnostmi, ki so veljale v letu 2000 in ki bodo (vsaj upam tako), našle svoj prostor tudi letos, naj omenim še popuste pri »Slovenski železnici« in pri nakupih planinske obutve v »Planiki«.

Za PD Ribnica Zdenka Mihelič

ČLANARINA V LETU 2001

Ker je začetek leta, je prav, da vas - naše že dosedanje zveste člane - ter vse navdušence nad lepoto narave in gora - povabim v Planinsko društvo Ribnica. Vabim vas, da se nam pridružite tako v dolini kot v gorah!

Planinska zveza Slovenije (PZS) je za letošnje leto pripravila kar nekaj sprememb pri včlanitvi v planinsko društvo - pri vrstah in cenah članarine ter tudi pri nudenju članskih ugodnosti. Prenova vsebine članarine skuša odraziti pomen celotnega planinskega delovanja za posameznika in planinsko organizacijo v celoti. Z razširitvijo članskih ugodnosti skušamo predvsem izboljšati kakovost nezgodnih in odškodninskih zavarovanj članov ter jim z obveščanjem in osveščanjem približati paleto različnih oblik planinskega delovanja (pri tem igra zlasti pomembno vlogo Planinski vestnik).

S spremembami vrst članarine PZS posebno pozornost posveča mladim in družinam.

PLANINSKO DRUŠTVO RIBNICA

vabi vse planince in ljubitelje narave na svoj redni občni zbor, ki bo v soboto, 24. februarja 2001, ob 14^h v pl. koči pri Sv. Ani na Mali gori. Vabljeni!

V naslednji številki ne zamudite plana pohodov PD Ribnica za leto 2001! Plan pohodov bo mogoče dobiti tudi v obliki zgibanke v društveni pisarni, v pl. koči pri Sv. Ani, na občnem zboru ...

ROKOMETNI KLUB INLES-RIKO

1.A DRL - razpored tekmovanja 2000/2001

Spomladanski del

12. krog - Sobota, 17. 2.
INLES-RIKO : Mobitel Prule 67

13. krog - Sobota, 24. 2.
Rudar Trbovlje: INLES-RIKO

14. krog - Sobota, 3. 3.
INLES-RIKO : Celje PL

15. krog - Sobota, 10. 3.
Termo : INLES-RIKO

16. krog - Sobota, 24. 3.
INLES-RIKO : Prevent

17. krog - Sobota, 31. 3.
Gorenje : INLES-RIKO

18. krog - Sobota, 7. 4.
INLES-RIKO : Slovan

19. krog - Sobota, 21. 4.
INLES-RIKO : Velika Nedelja

20. krog - Sobota, 28. 4.
Trimo Trebnje : INLES-RIKO

21. krog - Sobota, 5. 5.
INLES-RIKO : Andor Jadran

22. krog - Sobota, 12. 5.
Dobova : INLES-RIKO

Vse domače tekme igra ekipa RK INLES-RIKO v dvorani Športnega centra Ribnica ob 19. uri.

RIBNICA IN RIBNIŠKA DOLINA NA PRELOMU 19. v 20. STOLETJE V DOKUMENTIH ZGODOVINSKEGA ARHIVA LJUBLJANA

Mag. BRANE KOZINA

Narod, ki nima svoje zgodovine, ali pa svojo zgodovino zanemarljivo, je obsojen na propad. Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za našo lokalno zgodovino. Ribnica s svojo okolico je ena izmed redkih slovenskih pokrajin, ki ima ohranjeno bogato dediščino v pisnih

dokumentih, ki so ohranjeni v slovenskih arhivih. Lahko smo srečni, ponosni in hvaležni našim prednikom za to bogastvo.

Dokumenti, ki so in bodo predstavljeni, imajo dva namena. V zgodovini Ribniške doline bomo obrnili list knjige za stoletje nazaj. Starejšim bralcem kot nostalgičen spomin na svojo mladost in življenje ob prelomu stoletja, mlajšim pa izziv po "brskanju" v arhivu in iskanju "nečesa novega".

Z izborom dokumentov ali njihovih delov skušam predstaviti življenje v Ribnici v obdobju 1875 do 1941, osvetliti tedanje življenje, delo, navade..., s tem pa posredno pritegniti "radovedneže", da skupaj prispevamo nekaj k monografiji Ribnice in Ribniške doline, kar naj bi bil cilj našega dela.

Izziv velja.

mag. BRANE KOZINA

Vir: Falera d.o.o., Ljubljana (Koviljka Kotur)

NEKDAJ BIL JE TAKŠEN RIBNIŠKI VSAKDAN...

PODLISTEK

IV. del

VSEM ŽUPANSTVOM - OKRAJNO GLAVARSTVO KOČEVJE 18. 2. 1924

Naslovu se naroča: "Kako je ravnati z električnimi napeljavami jakega toka".

1. Prepovedano je pokrivati neopažene tokovode, pomožne aparate, svetilke, motorje s kakršnekoli predmetom ali jih pustiti v neposrednem stiku z njimi. Prah seno, slamo itd. je od časa do časa odstraniti z električnih naprav z mehкими žicami ali odpihanem. Take vode sme se snažiti le, ko se je ta del napeljave odklopil. Čistiti je samo njih zunanjo površino. Notranjost motorja smejo čistiti le strokovno naobrazene osebe.

2. Stikala, varovala in motorji naj bodo dostopni. Ne zapirajte dohoda s stroji, orodjem...

3. Ne dotikajte se po nepotrebnem ne zavarovanih delov tokovodov, stikal, varoval in žarnic. Električne naprave niso igrača. Bezobzirno ravnanje jih pokvari, napačni prijemi pa so nevarni.

4. Ne spravljajte v opažne omarice kakršnekoli predmete. Ne obešajte na stikala, tokovode itd. obleko, orodje, biče, verige, vrvi...

5. Za vsa varovala naj bodo vedno v rezervi posamezni deli predvsem pa pravilni topilni vložki. Seznan naj vam napravi strokovnjak. Za nadomestek je pravočasno poskrbeti.

Nikoli in v nobenem slučaju se ne sme varovalke premestiti z žico ali kovinastimi predmeti. Tako premastenje je velika nevarnost za napravo in je kaznjivo.

6. Skrbite, da bodo opaži stikal, varoval, vtikal itd. vedno v redu in pravilno pritrjeni. Dajte motorje večkrat čistiti.

7. Ne hodite ali vozite po kablju. Pokvarjene kablje je brez odlašanja popraviti ali nadomestiti.

ŽUPANSTVO V RIBNICI - RAZGLAS 27. 8. 1881

Od podpisanega županstva se razglaš, da se ne sme pri metnjavi z petrolejem svetiti, tobak kaditi in tudi plesat po skednju ne. Vse to je ojstro prepovedano, kakor pa bi se predrznil kaj tacega počenjati, bode postavno kaznovan. Najpervo gospodar, kjer bi se kaj v tu prepovedanega prestopilo in potem še drugi, kateri bi se pri tacih rečeh udeležil.

ŽUPANSTVU V RIBNICI - SRESKO NAČELSTVO V KOČEVJU 10. 6. 1930

S higijenskega stališča je treba paziti na čistost živine v obče, z veterinarsko-policijskega in trgovinskega stališča pa je gledati tudi na čistost one živine, ki se prižene radi prodaje na semnje. Često se prižene na prodaj zelo zanemarljiva, z blatom in odpadki tako onečiščena živina, da so posamezni deli trupa pokriti z debelo skorjo živalskega ali drugega blata, pod katero se zadržujejo vsemogočne klice kužnih in drugih

živalskih bolezn.

Razen tega škoduje dogon take živine na semenj tako doma in kakor trgovini z inostranstvom. Kupci, zlasti tujci kupujejo neradi zanemarljivo živino in jo slabše plačujejo, kar je lahko umljivo, če vemo, da so pod blatom hibe in nedostatki, katero brezvestni prodajalci na tak način namenoma prikrivajo.

Zato se zahteva, da se uredijo živalska sejmišča tam, kjer je dostop brez blata, čist in suh. če je mogoče, naj se določi izven sejmišča poseben prostor, kjer se zamazana in blatna živina lahko očisti.

ŽUPANSTVU V RIBNICI - SRESKO NAČELSTVO V KOČEVJU 26. 4. 1930

Ker se v tem letu pojavlja majnikov hrošč, ki je izmed največjih škodljivcev kulturnih rastlin, opozarjam županstva za striktno izvajanje zakona o zatiranju bolezn.

Zato naročam:

1. Razglasiti je takoj na običajen način o zatiranju majnikovega hrošča.

2. Napraviti seznam vseh imetnikov zemljišč in določiti količino katero mora imetnik nabrati in pokončati.

3. Določiti zaupnike, ki bodo pokončane hrošče sprejemali in to zabeležili v seznam.

4. Za preko določeno količino nabranih hroščev naj županstvo po možnosti notira primeren znesek za nagrado.

5. Sklene dogovor za pokončavanje rujavega hrošča s šolskim vodstvom po šolo-obveznih otrocih.

6. Ako zatiranje zahteva aparatov, mora iste nabaviti občina, če jih posamezniki ne morejo in jih dati kmetovalcem proti mali odškodnini na razpolago (škropilnice).

7. Ako bi se kak imetnik upiral ima županstvo dolžnost to izvršiti samo na stroške imetnika zemljišča, naznaniti pa mora to sreskemu načelstvu.

ŽUPANSTVO V RIBNICI - RAZGLAS 2. 10. 1881

Da bode mogoče, ponočnjakom v ukor priditi, se od županstva v Ribnici očitno daje na znanje: Vsaki ponočnjak, kateri bi čez 10.uro zvečer zunaj ostal, tj. bodisi na tergu, po vaseh ali kje koli bode taval, brez praviga vzroka, bode prijet in v zapor dejan in potem se bode postavno dalje žnjim ravnalo. Kedor bi pa eno ali drugo nerodnost uganjal bodisi s vpitjem in petjem ali drugačnim razgrajanjem se bode tudi pred 10.uro ravno tako žnjim ravnalo.

Krčme se imajo pozimi ob 10.uri in poleti ob 11. uri zvečer zapirati.

Kdor bi tega ukora ne spolneval, se bode postavno žnjim ravnalo.

* Tekst ni pravopisno in jezikovno popravljen (original).

NAJVIŠJI RIBNIČAN ODPOTOVAL NA DUNAJ

Doslej najvišje izklesanega RIBNIČANA smo dočakali še pred uradnim vstopom v tretje tisočletje. Cel mesec se je Stane Kljun, ki se kot samouk že 30 let ubada z rezljanjem krošnjarjev in krošenj, trudil okrog 1,90 metra visokega RIBNIČANA. Skupaj s krošnjo sega celo do 2,10 metra in je tako, kolikor je znano, višji od vseh doslej narejenih. Tudi tistega, ki se je ponujal v izložbi Ideala. RIBNIČAN je bil izdelan po naročilu, a le-tega 76-letni gospod Kljun s Kurirske ulice ni hotel takoj sprejeti. Do tedaj namreč ni napravil Ribničana, ki bi bil višji od enega metra.

Večinoma izdeluje le 3 vrste oz. velikosti (64 cm, 45 cm in 30 cm). Da bi ustregel zahtevam tujega in domačega trga, jih je spravil v lične etuije. In še tistega, najmanjšega, dela povprečno 14 dni v mesecu. Zdaj pa naj bi bil visok skoraj dva metra? Zato se je gospod Kljun odločil takole: da bo najprej poskusil z izdelavo glave. Če se mu bo ta posrečila, bo nadaljeval. Res, da je jo moral nešteto krat popravljati, a »je ratala«, in tako se je vsak dan 6 do 8 ur ubadal izključno s tem RIBNIČANOM. »Dosti noči nisem spal, ker sem se sredi noči nečesa novega domislil in razmišljal, kako bom to navsezgodaj zjutraj tudi postoril... je bil le prvi takšen...« Zadnje štiri noči pa sploh ni več mogel spati in je govoril le še o njem. Zanj je porabil za 64.000 tolarjev materiala, letal v Ljubljano, da bi našel pravi klobuk, poskrbel za šivanje prave obleke...

Naposled je ta RIBNIČAN le odšel tja, kamor je bil namenjen. Na Dunaj, k Antonu Levstku, kamor ga je kot darilo poslal njegov brat. Stane Kljun pravi, da bi se morda še lotil takega, tako zamudnega in zahtevnega dela, a le po naročilu.

Kajti: »Zame so v življenju Ribničan, zajci... Tri stvari so, katera pa je še?... A, pa ti,« reče ženi,... »a ja, pa še kanarček!«

V pogovor se zapletla Alenka Pahulje
Foto Katarina Kromar